

מדרש
לקח טוב
הסכונה
פסקתא זומרתא
על חמישה חומשי תורה

יסדרו

רביינו טובייה בר אליעזר זל

נדפס פעם ראשונה בויזנטיאה בשנת ה"א ש"ז ליצירה

ועתה נדפס פעם שניית עם באור לפרש ולברוי הפסקתא כדרך קצרה ולציוון
מראה מקומות, נקוב בשמו

באור הראים

פאתו אהרן משה פאדווא מקאלין [נכודמתו כאור הדאים על טורש תהלים וחולחות
ר' לוי בר טיטי בספר חותם וטשולש] בהרב הגאון האמתי המפורנס בתורתו והסידורי בכל קצוי
ארץ טיר ר' יעקב מאיר פאדווא צלהה אבריק בריסק דלייטה (בעהטיה ספרי
מקור מים חיים, שורת מדרים וכthonות פמים).

ספר במדבר

הנפקה של מדרש ליקח טוב נזקקה לאין סוף פאנדרט

צולם ונדפס מחדש
בעה"ק ירושלים תש"ד

הודפס בדפוס אופטט ש. מונזון ירושלים
Printed in Israel

פְּسִיקָתָא פָּרָשַׁת בְּמִדְבָּר זֶוּטְרָתָא פא

בְּמִדְבָּר

**הַלְלוֹיָה כִּי טֻב ה' זָמְרוּ לְשָׁמוֹ כִּי נְعִים כִּי יַעֲקֹב בָּחָר לוּ
יְהִי יִשְׂרָאֵל לְסִגְולָתוּ :** (קהליס קל"ט)

טֻב הוא הקב"ה לכל בא הרים וביתור עם ישראל שלא בחר בכל אומה ולשון כי אם בישראל שנאמר (קהליס קל"ה) כי יעקב בחר לו יה ישראלי לסגולתו; בשם שהמנולה הביבתה לו לאדם יותר מכל ירושה ונחלת בר ישראל חביבין לפני הקב"ה יותר מכל העולם כלו. וכן הוא אומר (לכנית י') רק באבותיך חשך ה' לאהבה אותם עז לפיכך אמר דוד הללויה כי טוב ה' זמרו לשמו כי נעים, ואע"פ שהחטויות של הקב"ה במלוא הלולינו אין אנו מספיקין להלו כפי טובותיו. וכן הוא אומר (פסלים קו) טי יטול נברות ה' ישמיע כל תהלו. לפיכך נאמר הללויה כי טוב ה' זמרו לשמו, שהוא מוציר שמו הנכבד והנורא על כל מצוה ומצוה ואח"כ מודיע שבחן של ישראל שלא בחר באומה אחרית זולתם כי יעקב בחר לו יה ישראלי לסגולתו. בוא וראה מה כתיב בפוך ספר ויקרא (ויקלחכו) אלה המצוות אשר צוה ה' את משה אל בני ישראל. והתחיל בספר רביעי וידבר ה' אל משה במדבר סיני שאו את ראש כל עדת בני ישראל. הרי כי יעקב בחר לו יה ישראלי לסגולתו:

VIDBER. הפסיק העניין של טעה. (ה) וידבר לשון וריזות. (ימטט כ) וידבר ה' אל יהושע חנו לכם את ערי המקלט. ה'. השם הנכבד והנורא אשר לא קריאות כתבו בעניין (סמות נ) זה שמי לעלם. אל משה. כדי הוא השליה לשלו. .. במדבר סיני באهل טוען. בתחילת דבר הקב"ה למשה בסנה ואח"כ במדין שנאמר (פס 7) ויאמר ה' אל משה בתרין. ואח"כ במצרים שנא' (פס יג) (וידבר) [ויאמר] ה' אל משה ואל אהרן בארץ מצרים. ואח"כ בסיני שנאמר (פס כ) וידבר אלהים (אל משה) את כל הדברים האלה לאמר. משחווקם המשובן לא נדבר עמו אלא מאהל מועד בצדיעות. באחד לחדר השני בשנה השנית. ומה ראת הדיבור לומר באיזה זמן באיזה מקום בכמה בחדר. באיזה זה חדש באיזה שנייה:

טוֹבִיוּ ברבי אליטור זצ"ל אמר באיזה זמן דברי במדבר סיני בזמן שהיו במדבר סיני ולא בזמן שבו באחד מן המפעות אשר מרעמס ועד ירידת יעקב אבינו עמו במדבר סיני. ומה בא למדנו שהוא ספר רביעי שהרי נטנו בתחילת ירידת יעקב אבינו עמו בנוו במצרים. להודיע כי בשביעים נפש ירדו אבותינו מצרים. ובשניה נטנו בעלותם מצרים. אלא שקיים היחס ולא נתיחסו אלא עד משה ואהרן שנאמר (פס ו) וידבר ה' אל משה ואל אהרן ויצום אל בני ישראל. וכתיב (פס) אלה ראשי בית אבותם. **לכטוף** (ג) הכליל המניין שנאמר (פס יג) ויסעו בני ישראל מרעמס פטודה בשש מאות

בָּאוֹר הָרָא"ם

(ה) וידבר לשון וריזות: כמו וידבר ס' ה' לא יקוטע כז"ע. ועיין (מלכת י"ה). קרול לייס גאנט' וידבר לנו עז כי אנטק פס. מה למל מפני טפחים (סינו פלט טפליט טערן מקלט להמל טמלקן פל מאלמאן לו מפי אנטק' ס. פילט' פס) ויטי כוונת מהנהר דרכן לטון זכירות. דקינו להמל טמלקן חמלן לו סק"ט נזירות טיפחט מיקט טגבי מלט ולט יטה עוד: (ג) הכליל המניין. סינו טכחט גאנין נסוטו

(פסיקתא) י א

פמ'יקתא פרישת במדבר זוטרתא

אלף רגלי ללטדר כמה פרו ורבו ישראל במאתיים זעיר שנים. ובשלישית נמנּו בעשית המשבן שנאמר (ס"ז) וידבר ה' אל משה לאמר. כי תשא את ראש בני ישראל וגוי (ג) ובתיב (ס"ח) בקע לנגלות. ובתיב (ס"ט) ויהי מאת ככר הכסף וגוי. (ה) זה היה בשנה הראשונה אחרי שנשתברזו הלוחות דכתיב (ס"ג) ויפול מן העם ביום ההוא בשלשת אלף איש. ושהה עד פ' יום עד שניתנו לוחות השנאים ואחרי כן נאמרה פרשת ויקהל ואו ניתנו שקליםים ומינם נתנו לזכות האדנים. והשקלים ההם נקרו כופר. והמשכן הוקם בשנה השנייה באחד לחידש הראשון (כ) וזה היה באחד לחידש השני (השלישית) שלא תאמיר זהו שנאמר וכי תשא את ראש בני ישראל. אלא אותו החשבון היה לצורך הייחודי של פרשה שהקב"ה מנדל את ישראל מפרנסם בה באיזה עת גורלם. וכן הוא אומר במתן תורה (ס"ט) בחידש השלישי יצא בני ישראל. וכן בהקמת המשבן. וכן בפעם הראשון דכתיב (גמלכ' י) ויהי בשנה השנייה בחידש השני בעשרים בחידש וכן לפ"י שהוא מודיע טהרת יוחסין הוכיר באיזה זמן ובאיזה מקום היה הדבר. באחד מועד. וכן הוא אומר (ס"ט) ונודתי לך שם וגוי. בכמה בחידש. באחד. להודיע שזה המעשה היה קודם שנעלת הענן מעל המשבן לישע. באיזה חדש. לשנה השנייה. להודיע שאין טוקדים ומואחר בתורה שהרי כתיב (גמלכ' ט) ויעשו בני ישראל את הפסק במועדו שניתנו התורה אלא לדרש. לצאתם הארץ מצרים. שלא תאמיר להקמת המשבן הוא המניין. ד"א לצאכם הארץ מצרים יציאת הארץ מצרים גרטה להתייחס לדגלים. באותו שעה אמר לו לך אמרו להם לישראל :

פס. שאו : פתח במשה לבדו וחזר ואמר שאו . אלא מהו שאמר אלה הפוקדים אשר פקד משה . ואחרן ידעו שאהרן היה עמו אבל הדבר לא היה אלא למשה וזה מנין רביעי . והחמיishi ע"י משה ואלעזר הכהן אחרי המנפה . משל לרועה שהיה רועה את עדרו ובא זאב וטרף מהם ורצה בעל הצאן למנות את עדרו . והוא נקרא חומש הפוקדים . שאו . בלשון נדולה וכן הוא אומר (מ"ג כה יminus נג) נשא אויל מרודך את ראש יהויכין מלך יהודה ויוצא אותו מלך בבל [בשנת מלכו] (בשתיים מלכותו) מבית הכלא . שאו את ראש . עשו להם הרמת ראש להודיע לכל באי העולם שהם מתייחסים מכל אומה ולשון . וכן הוא אומר (ס"ט ד) גן גועל אהותי כללה לנו . כל עדת : מלמד שכולם נתיחסו ולא נמצא בהן פטול חזון סבן היישראלית שנתרפנס . לטשפחותם לבית אבותם . מלמד שמשפחת אב קרויה משפחת (ו) ישראל מתייחסים לאבותם בכל מקום ואומות העולם . מתייחסים לאמותם בעניין שנאמר (ס"ג כל) את ארבעת אלה ילדו להרפה בנת . היא ערפה היא הרפה שהיו דשים פלשתים בתשטייטה כריפות לכך לא נזכרו שמות אבותיהם של עובדי כובבים כי אם במקומות ידועים וهم בעניין פר בן בקר אע"פ שאין להמותם ייחם אמר פר בן בקר . במספר שמות שהיו קוראין להם בשמותן . כל זכר לנוגלותם . היה מעביר אחד אחד :

פס. סבן עשרים שנה ומעלה . אין שנית עשרים טן המניין . תפקדו אותם לצבאותם אתה ואחרן . הוא שאמר שאו את ראש :

פס. ואתכם יהיה איש למטה . כדי ליתן נדולה לכל שבט ושבט . וכן מצאו

באור הרא"מ

בסיומו כמו טהומת כס מלח : (ג) ובתיב בקע לנגלות . וטיפל בקהל לנט מהות חלק גן , כמו טהומת כס מלח במדל : (ה) וזה היה בשנה הראשונה וכו' ויפול מן העם וכו' . סנה נ"ב ס"ה קליל כי מהר טנפל מן עון קען ג' אלף טמיינו במלח טהומת חלק גן , אלף וכו' מלח וטהומת וכו' כמו טהומת דסקל : (כ) וזה סיס דמלמד להודם בטנו נטמה הענית נ"ל : (ו) ישראל מתייחסים לאבות . (ט"ג קי"ג) מספקת לך קרויס מספקת ע"מ : [ולימול כספrios דכספrios ימוס הוא] מימסס להטומת כמו סיס פטל טהומת לא קקלח להטומת חלק לחיומת וכינכל כטיב תמיד למשפחותם לזית חנומת . ס"ל נ"ג ?

פְּסִיקָתָא פְּרָשָׁת בְּמִדְבָּר זֶוּטְרָתָא

שאין לך מן השבטים (*ח*) שלא העמידו (מלכים) ונכיהים¹. איש ראש לבית (אביות) [אביותיו] הוא. שלא יתרנдель נשייא שבט. זה על נשיא שבט זה: פס. ואלה שמות האנשים אשר יעמדו אתכם. אתם עיקר להם. לראובן אליצור בן שדיאור וגנו² עד לנפתלי אחירע בן עיןן. אין אתה מוציא השבטים נמיין בכל מקום שווין אלא פעם מקדים זה ופעם מקדים זה למדך שכלם שווין לפני הקב"ה ובן הוא אומר (כללית מס) כל אלה שבטי ישראל שנים עשר. שבטו של לו לא נפקד עם שאר השבטים לפיכך לא היה ללו נשייא שבט בפקוד בני ישראל. לבני יוסף לאפרים אלישמע בן עמייחוד. בתרגילים ובנשיאות ייחם את יוסף על אפרים. ובתרגילים ובחלוקת הארץ ייחם את יוסף על מנשה. והוא שאמר יעקב (פס מ"ח) גם הוא יהיה לעם ונם הוא ינדל ואולם וגנו³. שפכוידי בני אפרים ארבעים אלף וחמש מאות ופקודי בני מנשה שנים ושלשים אלף ומאותים. ובנדולה מתחילין טן הנדרול. ובחלוקת הארץ נתיחס יוסף על בני מנשה לפי שנתרבותה נחלתם. ובן הוא אומר (יוטע י') ויפלו חכלי בני מנשה עשרה (*ח*) מפני בנות צלפחד בן נלעד בן מכיר בן טנשה לך נתייחס יוסף על בני מנשה בנהלות:

פס. אלה קריאי העדה. ביוד כתיב מלמד שכלם היו צדיקים והם היו בנותינה עשרה הדרות. שהרי בוקח קרח (מלך כי) קריאי. מועד חפר יוד על שהיו רשעים:

פס. ויקח טsha ואהרן. מלמד שטשכן בדברים להודיע נדויתו של טsha שכיהם שאמר לו הקב"ה לטsha ביום נכנס אף הם לא נתעכבו. אשר נקבעו בשפט. כתיב חסר וא"ז מלמד שכל הצדיקים כל זמן שנдолה מתחופת עליהם הם משפטין את עצם:

פס. ואת כל העדה הקיילו כלם שעון ברצין אחד. באחד לחדרש השני. היה הדבר לטsha רבינו. באחד לחדרש השני. היה המעשה להודיען וריוותם. ויתילדו על טשפותם לבית אבותם. והוא אומר (כללית ג) אלה תולדות השם והארץ:

פס. כאשר צוה ה' את משה ויפקדם במדבר סיני. לא שהיה שואל לו אמר בטהר במשפחתו אלא היו עוברים בכבוד כהילות של בית הود:

פס. ויהיו בני ראוון בכור ישראל. במטפר שמות. ד' במטפר שמות מלאין. ראוון שמעון נד ומנסה לפני שנחלתו ארץ ישראל ונטלו נחלתם בעבר הירדן ונתגאו בעשרם. ובשמעון ולוי כתיב (פס יט) אחلكם ביעקב ואפיקם בישראל צא מכאן לוי נשאר שמעון כדרך ראוון נד ומנסה:

פס. בני נפתלי תולדותם. כלם כחוב בחן לבני וכאנ. בני. מלמה (*ט*) שהיו כל בניהם זכרים ולא היו להם נקבות:

פס. אלה הפקדים אשר פקד משה ונשייא ישראלי שנים עשר איש. כדי לזכור להם זכות יעקב אבינו שנarter בברכתו (פס) כל אלה שבטי ישראל שנים עשר איש. לבני שמעון תולדותם למשפחותם (גנו) פקודין. מה נשתגה שמעון שנarter בו פקודין. מלמד שהיו עתידין להפקד משבטו שהרי חסרו, בחומש הפקדים שלשים ושבעה אלף ומאה:

פס. ויהיו כל הפקדים שש מאות אלף ושלשת אלפיים וחמש מאות וחמשים. ולהלן הוא אומר (סמות לח) בקע לנולגולות מחצית. השקל בשקל החדש לשש מאות אלף ושלשת אלפיים וחמש מאות למידנו (*י*) שכל זמן שהיו ישראל עסוקין במלאת המשבcn לא חסרו מהם נפש אחת. שבמלאת המשבcn נמצאו

בְּאֹרֶה הַרְאָסָם

כ"ר מוס זכי נילרמן]: (*ח*) שלא נעמידו טופיס ונכיהיס כ"ע פין (פcola כ"ז): (*ט*) מפני בנות צלפחד. כונתו לדכתיכ נקלט מס כי גנות מנטה נמלת נמלת נמיו וסיגו גנות נלפהח: (*ט*) שהיו בניהם זכרים. עין כנעל טומולס על טומולס מכיל לסיקר טומולס גפללי סין גנות יותכ מוכליים. וכ"ט. גם פגעם רוז. ודעת פסיקת פגעה סמימת צי: (*י*) למידנו כל זמן שהיו ישראל וכו'. פין פלאס' פלקט

49 פסיקתא פרשת במדבר זוטרתא

שש פאות אלף ושלשת אלףים וחמש פאות וחמשים ובשנה השניה נמצאו החשבונות שות:

פס. אך את טטהלו לא תפקוד ואת ראמ' לא תשא בתוך בני ישראל. אבל אתה גושא את שטותם לנדרלה אחרת לצורך המשן: פס. ואתה הפיך את הלוים על משן העדות ועל כל כליו ועל כל אשר לו הפה ישאו את המשן. במדבר. והטה ישותהו. בארץ ישראל. (י'ו) וכן הוא אופר בדור (לכ"ה טו) כי לטריאונה לא אתם פרץ ה' (פס. יג) פרץ בעוזה ביוון שפשת עוזה ידו לאחוי בארון טיד מת כי ראה כי שפטו הבקר. (יג) וסביר למשן יחנו. זה באה' טוען במדבר:

פס. והלוים יחנו סביר למשן העדות. זה בית עולמים. רתנן במטבחת תמיד בנו' מוקמות כהנים משטרין בבית המקדש. בבית אבטינס. בבית הניצוץ. בבית המזקן וכוכ' :

פס. וייעשו בני ישראל כאשר צוה ה' את משה. להיות הלוים חונים סביר למשן בך עשו להזהיר עצם שלא ליקרב למשן: פס. וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר. וזה אחד מעשרה. מוקמות שנדרבר למשה ולאהרן:

פס. איש על דגלו באותות לבית אבותם. חיבת יתרה הייתה למלך מלכי המלכים על ישראל והשרה אותם ברגלים כדי שלא יהו טעורים. והוא וראה כשהסתכל בהם בלעם וראה אותם חונים לשבטים לא היה לו פתחון פה עליהם שנאמר (נמלג' כד) וישא בלום את עינויו וירא את ישראל שכון לשבטים. וכן מצאנו באבינו יעקב כשבא ליפטר מן העולם קרא לבניו וברכם וצום שלא תהא בריה טנעת במתהו אלא בניו כיצד יהודה ויששכר וובולן. לטרוח. אפרים מנשה ובניהם לטרוב. ראובן שמעון נד לדרום. דן אשר ונפתלי לצפון. וכן הוא אומר (נילס' מ' מה) אפרים ומנשה קרואן ושמעון יהוי. מהו יהוי לי לצרכי לשאת את מטהי. دونטה הם לבנייהם שהן עתידיין להקי' בחנייתם את המשן כזה העניין לפיך אמר לו הקב'ה למשה איש על דגלו באותות לבית אבותם יחנו בך יקי'ו את משכני. וכן היו הלוים להם אביהם. שבשם שהקי'ו את מטה אביהם בך יקי'ו את משכני. וכן היו הלוים חונים סביבות המשן שנאמר והלוים יחנו סביר למשן העדות. משה ואהרן ובניהם וסמרק להם יהודה יששכר וובולן שנאמר והחונים קדמה טורה דגל מהנה יהודה. בני קהת טן הדרום וסמרק להם ראובן ושמעון ונדר. והוא וראה שהשבטים הפטוכים למשה ולאהרן כלם נדולים בתורה. יהודה (פס. מ') לא יסור שבט מיהודה. יששכר (לכ' יג) וטבני יששכר יודעי בינה לעתים. (טופט' כ') וטבולון מושבים בשבט סופר. על שהוא שכנים ל תורה היו כלם בני תורה אבל השלשה השבטים הפטוכים לבני קהת שהוא בניו בני מחלוקת דכתיב (נמלג' טו) ויקח קרח בן יצחר בן קהת בן לוי

ב א/or הרא"ם

ס' פעל סוגר ג' כהמג' דכל פמיאן סקליס כה' כמיאן דכלו וסכל סיח נסלה לחת' וכ' ג' כמ' ס' נמלג'. וכגה' ברכמ' פ' חעל כלנס להמה עליו. וח' ומי מה' מיר' יחנן טיקיס קאל גודל כמו'ו ולמ' ימוחו בחלי סנה למלהות וללהפיס וכגה' לטי דגמי' קרכ' עמד' כ' מಡים ולמ' מ' מס' . ועוד ס' חי' ויט' לנטיס לאר' הי' ממלה' לנפש' מ' ט' נרכמ' נחאל'ים . וקוטינו ספניש מקאל' ויט' מנטיס ע' נספרי נמקומו . וכ' ג' (סוכ' כ' ג'). מי' קו. גוטלי' מרונו ט' יווק' סי' דבכי' ר' ר' ע' חומל מיטאל' ומלאן ט'ו. האל' נחלמת לאל' שחאל'ת מי' סי' . מה' לנו לידע טמות הלהאל'ים פמטו' כללו' טימיס. ה' אל' נחלמת'ים הלו' מנה'יס סוגרים' לדעם ר' ע' וכדעת' כהמג' טכל' זמן טקי' עסוקין' צמלה'ת' סטנק' ל' מפל'ו מס' נפק' ה' ע' כ' טכל'ו מי' סי' כמ'ים' נכל'ו ט'ים' . ע' סוגר ד' ע' נטלי' מרונו ט' יווק' . ולמ' מ' צ'ים' קאל'ו . וכ' ע' סוגר מיטאל' וולגן' סי' טטמל'ו ה' ע' נידך' ולגיג'ו' וט' סי' מלו'יס' ולמ' נכל'ו' נ' נחאל'ים סקליס' ולמ' כמיאן דאל' אל' זג' נמ' מה' כ' וועל'ס דגמי' ר' ע' כמיאן דגמי' מ' ט' וול'ס דגמי' קאל'ו' . וס' פעל דקל'ה' כ' ל' דרכ'נו'ו' נמ' פט' . וככל' זג' נמ' מה' כ' וועל'ס דגמי' ר' ע' כמיאן דגמי' זג' נמ' מה' כ' וול'ס דגמי' קאל'ו' . וס' פעל דקל'ה' כ' ל' דרכ'נו'ו' נמ' פט' : (יג) וסביר למשן יחנו. וזה נמלג' נמלג' כלה' כלה' נמלג' נמלג' נמלג' נמלג' : (יג) מטבכים. פ' סדר' סגנון' נס' לא'יס' :

פנ

פסיקתא - פרשת במדבר *זוטרת תא*

נכנו עטם בחלוקת שערי און בן פلت מבני ראובן היה. ונם בחרו להם ארץ דגלעד. ושמען יצא סמנו זמרי בן סלוא. בני גרשון טן המערב. וסמוין להם אפרים ומגשא. עטם ארבעה מארבע רוחות וארון וענן הולך דרך שלשת ימים לתוך להם מנוחה. וענן שכינה הייתה ביןיהם. ואחד פסיך על נביין שני' (כמלכ' י) וענן ח' עליהם יוסט: הענן שהיה הולך לפנייהם היה הורן נחשים ועקרבים וטשווה להם הדרך. וזהפסיך עליוין מפני השרב. ומפני הצינה. סיטן היה לטשה רבינו במשמעות הענן אשר על המשכן היה אומר (פס י) קומה ה' ויפוצו אויביך ויונטו טשנאיך מפני כיוון שהיה הענן מסתלק טיל' היו מתקין את עצמן למסע ומשווים כליהם על הבאה. תקע בחצורות נסע יהודה ודגלן. תחלת הנשיה ושבתו אחריו ואשר חונים אחריו עמו ישבר וזבולון וסיטניות לכל דגל ודגל טפה צבואה והעננים היו עומדים על נביין קורה היה יוצא מתוכה הענן שהיו יודיעין לאיזה רוח חן הולכין וכן היה טסען לכל דגל ודגל. בדגל יהודה היה מצויר בו אריה על שם (נלהיט מפ) גור אריה יהודה. דגל ראובן שני לו עם שמעון ונדר מצויר בו דודאים דמות אדם על שם (פס ל') וימצא דודאים פס'. ונסע אהל טוער מהנה הלוים בתוך המחנות. היו הלוים מוריידין את היריעות ומקפליין. ומשיטין את הקרשימים על העגנות ושרר כל כלי הקדש היו גושאים בכתף. בדגל מהנה אפרים שלישי. עליו מנשה ובניטין מצויר בו דמות שור על שם (דניטס ג') בכור שורו הדר לו. דגל מהנה בגין דן באחרונה שהיה גבורים במעמדם ועליו אשר (י') ונפתלי מצויר בו נשר על שם (פס לג') בנסר עיר קנו שהיה שבט בגין דן מסוף לכל המחנות והיה מעירים וטורים. ארבעה דגליים בוגר ד' חיות אשר תחת כסא הבוד בד' פנים. וכך היה הולכין עד מקום שהיה רצון הקב"ה שייחנו. עמדו להם עני הבוד התחלו להעמיד אהליהם. ענן השכינה שהיה טהיל' על המשכן היה טהיל' על מהנה ליה באטען המחנות הוא היה עומדת תחלת. כיון שהיה עומד לו היה בני קהת ובני לוי טמידין את המשכן קודם לכל המחנות. וחונים כל אחד ואחד במקומו. וזה היה גדולה בידי משה שלא היה ענן השכינה יורד למשכן עד שהוא טהה אמר (כמלכ' י) שובה ה' רבבות אלפי ישראל מיד היו עני כבוד באית ומקיפים אותם בר' כיבדם הקב"ה וגנתן טכסיים לכל אותה ולשון. יהי רצון טלפני אבינו שבשיטים לחדר. יטינו בקדם. ולקים עליינו טקרה. שכחוב (מייכ' ז). בימי צאתך הארץ מצרים ארינו נפלאות וכתיב (גוטע י'') עוד אושיבך באחים כימי טוער. ד"א מסוף לכל המחנות (עו) שככל טי שנמשך אחריהן (מתקנים) המחנות היה נאפק אל מהנה בגין לפי שהיה אחרון. ד"א מסוף לכל המחנות לא היו מתאספים עד שהיה בא דגל מהנה בגין. והחונים לפניו המשכן קדמה לפני אהל טוער מורה משה אהרן ובנוו.

בדי' שידו קרובים לתפלה:

פס'. ויעשו בני ישראל בכל אשר צוה ה' את משה. בן (עשׂו) [חנו] לדגליים וכן נסע. מלמד שלא היו מקפידין זה על זה אלא שלום ורעות היה ביניהם. איש למשפחתיו על בית אבותיו. מלמד שלא היה בהם פסול:

פס'. ואלה שמות בני אהרן. שקולין היו בוגר הכל'. ואלה שמות בני אהרן. פתח במשה ובאהרן. ומפרש שמות בני אהרן. (טו) טיבן אמר רבינו שמואל בר נחמני כל המלמד את בן חבירו תורה כאלו הוא ילדו שנאמר ואלה תולדות אהרן ומשה. וכתיב ואלה שמות בני אהרן הכהנים הטשווים. הנוגין וראוי למשיחה ונזילה:

פס'. וימת נדב ואביהו לפני ה' (ונו) ובנים לא היו להם ויכהן אלעזר ואיתמר. מלמד שם היה להם בניים בוגרין קדמים לאחים. על פני אהרן אביהם. (יז) שמלאו מקום אביהם בחיה אביהם:

פס'. הקרב את מטה לוי והעמדת אותו לפני אהרן הכהן. ושרתו אותו. (ימ) ת"ד

באור הרاء"

(יא) ונפתלי מצויר בו נשר. כמל' ס"ג ס"ג וגפתלי מלוייל נו לילן זית פ"ט מלט טמיה לחמו פ"ט: (טו) שככל מי סמוך למליטס מלוטלי כתמאנות וכו' כי' (טו) מכאן אמר רשב"ג. (סיגדרין יט): פ"ט: (ז) שמלאו מקום אביהם וכור. כי נמי מהן כולם נמכו צמן סמכת: (יח) ת"ד ונלא עליך

פסיקתא · פרשת במדבר : זומרתא

166

ונלו עלייך וישראלך בעבודתך הכתוב מדבר אתה אומר בעבודתו הכתוב מדבר או אינו מדבר אלא בעבודתם כשהוא אומך ונלו עלייך ושמרו הרוי בעבודתם אומך הא מה אני מקיים ונלו עלייך וישראלך בעבודתך הכתוב מדבר מיבן אמרו הכהנים שומרים בבית המקדש - בית אבותיהם. ובבית הניצוץ. ובבית המקדש. והלויים בעשרים ואחד טקומות חטשה על חמישה שעריו הבית. ארבעה על ארבע פנותיו. על ה' שעריו עוזה. וד' על ד' פנותיו טבחין. אחד בלשכת הקרבן. אחד בלשכת הפרוכת .. (יב) ואחד אחריו (הפרוכת). טנא הגי מילוי אמר רב יהודה מסורא אמרו לה במתניתא (כ) (ימ"ל כו) [שנים] (לטורה) ליזם ששה לצפונה ליום ארבעה לנגביה ליום ארבעה ולאסופים שניים (עשר) לפרב לטרב [ארבעה] למסלה ליום (כל) אטרינן ביטר תמיד הא רा פרבר חד הוא אחרינה הוא דαιולויתיב נבייה משום דקיי אבראי.

פס. מאיל פרבר אמר רב בר רב שליח במאן דאמר כלפי בר :

פס. ושמרו את כל כלי אלה מועד ואת משמרת בני ישראל לעבד את עבותת המשכן. חד בשירה (ככ) וחד (בחפשט וניתוח) :

פס. וגתה את הלוים לאחנן ולבני נתונם .. (כ) חסר יוד מלמד שנפטרו כולם באיש אחד ולמה שתי פעמים אחד למשכן. ואחד לבית העולמים. המתה לו מאה בני ישראל. שנכנסו ליום לעבד את הקדש תחת כל בכור בני ישראל : פס. ואת אהרן ואת בניו תפקד .. תמנה. ושמרו את כהנתם. קדשי קדשים. וזה הקרב יומת זה עונש :

פס. ואני הנה לקחתי את הלוים מתוך בני ישראל. זה שאמר הכתוב (דנ' י) בעת ההיא הבורי ה' את שבט הלווי . תחת כל בכור פטר רחים טבני ישראל. דוקא שיפטר (כל) טבאן לוייה שכירה : בנה פטור מחתש סלעים :

פס. כי לי כל בכור . בנו טקומות קדשו בכורות לישראל בטעים ובמדבר ובכניתן לארץ . בטעים מה הוא אומר (עמו י) קדש לי כל בכור . במדבר הוא אומר (גמלג' ח) כי לי כל בכור . בכניתן לארץ הוא אופר . (עמו י) והיה כי יביאך ה' אלהיך . והעברת כל פטר רחים לה' . ביום הכותי כל בכור . להגין מה גרים . לי יהו . כהויתן ידו . (יכ) עשרים וארבעה מתנות כהונתם . (ט) ובכלם לאחנן ולבניו בכלל ופרט וברית טלה . ואלו הן עשר במקדש . וארבע בירושלים ; ועשר בגבוליין . ובמקדש . חטא העוף . אשם וראי . אשם תלוי . זבחו שלמי צבור . ולוג שמן של מצורע . ופטור העומר . ושתי הלחם . ולחים הפנים . ושרי מנהות ; וד' בירושלים . הבהרות . והבהורות . וטורים מודהה . ואיל ניר . ועורות קדשים . ו' בגבוליין . תרומה . ותרומה מעשר . וחלה . וראשית הגז . ומתנות . ופדיון הבן . ופדיון פטר חטור . ושרה אהובה . ושדה חרמים . גזול הנגר :

פירושם חטא. כנון חטא יולדת וחטא מצורך וחטא ניר . ושאר חטאונות כנון האוכל. חלב ודם בשונג או מחלל את השבת בשונג על אחת טן המצות שהיבין על זוננו ברת . ועל שננתנו חטא . כל חטא שניתן דמה בחווין . אבל חטאונות הפנימיות כנון . פר ושער של יום הכהנים ושל כהן טשיה ופר העלם דבר של צבור לשריפה הן עומדין . חטא העוף ; כיצד היה טולק אותו (כו) חותך

באור הר א"ס

עליך וכבר . (חמ"ד כ"ז) פ"ט : (יב) ואחד למולי ניט לכפולות כ"ע וכט"ט : (כ) לטרוח כלויס סטה מ"ע : (כל) אטרינן ביטר תמיד . מסר קלט ומ"ט : (כג) וחד בחפשט וניתוח . פועת טוח כי פלייט סטוליס לפסט ויחוח עיין (עלכין י"ה) מס למס נגענות כמהמת טף הס נגענות המזנכ וקלי דוקה על סטייל טסיו מצלרים נעה עכודה פ"ט . ומלוי ד"ע חד בטילך ומל בטיעל מה טסיו מסיעיס נעת הגנט סדרות : (כג) חסר יוד . טינו בטמי כתיפות נטעויס מסר יוד עיין במלמת טי : (כל) טבאן לוייה שביכרה . (נכחות נ' ע"ה) פ"ט : (יכ) כ"ד מתנות כהונת . (מולין קל"ג) : (כו) וכולם לאחנן ולבניו בכלל ופרט וברית מלאה . פ"י כי נפלטך קלה כתיב לכל קדשי נבי יטלאל לך מתחס סול כלל . והז' געט סטונג וטיסך לך מקודש קדושים לכל מטעמיכם . וכליות מלך כתיב נסיפם דקלל נכית מלך

ועלס קו : (כו) חותך השורה . פ"י סטלאס :

פסיקתא פ' פרשת במדבר ז' זומרתא

השורה וספרקת. בלה עד שמניע לושט או לקנה הניע לושט או לקנה חותך סיפון אחד או רבו ורובبشر עמו. ובעהה שנים או רוב שנים ומזה מדמה על קיר המוכב. ותבשר נאכל לכהנים. אשם וראי. ואשם נזיר. ואשם מצורע. אשם מעילות. נפש כי תמעול טעל. אשם שפחה חרופה שנאמר (ויקלע יט) זיאיש כי ישכב את אשה שכבת זרע והוא שפחה נחרפת לאיש ותביא את אשם מצל אל מקריב את הדם ואת האמוראים והנوتر נאכל לכהנים לזכרים שנאמר (פס ז) ואת תורת, האשם כל זכר בכהנים יאכל, אותה אשם תלוי כנוון שהיה לפניו. שתי התיקות אחת של הלב ואחת של שוטן ואכל אותה מהן ואינו יודע אי אלה מהן אכל זהו אשם תלוי ואמרין והבשר לכהנים. זבחי שלטני צבור. אלו כבשי עצרת שנאמר (פס ג) ושני כבשים בני שנה (לו) [לובח] שלמים הדם והאטורים נקטר והשאר לכהנים. לוג שמן של מצורע. מצורע שנתרפא מביא כבש אשם ולוג שמן עמו טזה. מטנו שבע פעמים ונותן על בוהנות ידיו ורגליו של מצורע ועל תנוךונו מלא קומץ למזבח והג�� לכהנים. שתי הלחים של עצרת חטף ולחם הפנים מצח נאים טערב שבת וגערבים בשבת. ולשבת הבאה מביאין אחרים ונאכלין הראשונים. שידי המנוחות של מנוחת מוחבת ומנחת מרחשת וכן רקייקי טביין לכהן וקומץ טלא קומץ למזבח והג�� נאכל לכהנים ד' בירושלים הבכור. בכור בהמה טהורה בעדרו. ואפילו לבחן היה מקריב חלבו ודטו במזבח. ותבשר נאכל לכהנים בירושלים כשהוא שם. אבל בעל טום נאכל לבחן בכל טקים שירצה. ואם רוצח להאכיל מטנו לישראל טוהר. הביכורים (כח) היה יורד לתוך שדהו (ודשנו) נטר הפרי מביאין בטנא ואם היה רחוק מירושלים טיבשן. הדתן הקרובים מביאין תאנים וענבים והרחוקים מביאין גיהנמות וצטוקים. וקורא מן (לגייסכו) הגדתי היום עד ושמחת בכל הטוב. נאכלין לכהנים. הטעום מן התודה ד' טין שהתנדיב תודה מטה היה מביא כבש ומכיא עשרונות י' חטף ווי' מצה שלשת טינין חלות ז' ורקייקון. ורבוכה. הכל ארבעים חלות נתן מהן ד' לכהנים שנאמר (ויקלע) והקריב טמנה אחד מצל קרבן. ומן הכבש נתן חזות ושוק לכהנים. והג�� טמן החולות ומן הכבש נאכל לבעים. וטuros טאייל נזיר שמתם נזירות שלשים ז' ובמלאת ימי נזיר. מביא קרבן חלות ורקייקים. ומכשל טן האיל בדוד שנאמר (גמג'ר) זולקה הכהן את הזרע בשלה טן האיל וחלת מצה אחת. טן הסל ורקייק מצה אחד ומניחון על כפי הנזיר. ומניח כחן ידו תחת יד בעלים ומגיפות. ונאכלין לכהנים עם חזות ושוק של איל. עורות קדשים. (ויקלע) עור העולה אשר הקריב לכהן. לו יהיה. ובן עורות. תודה ושלמים ומעשר ופסח. י' בגבוליין חרומה גדולה תרי' ממאה. תרומות מעשר אחד מעשרה שהיא הלווי נתן לכהן. מעשר טן המעשר. החלת הנפרשת מן העיטה משיעור ט' בזים ומטש ביצה. (לגייס יח) וראשית נז צאנך. תנתן לו. שעור משקל חמץ סלעים ביזודה שהם עשר בוג'יל. הטעמו. והטנו. (שנאמר). זונה יהיה. משפט הכהנים מאות העם מאת זבחין הובח. פדיון הבן ז' שלם טי שנולדה. לו. בן זכר מואה בתולה וاعט' שיש לו בניין חייב לפדותו בחמש סלעים שנאמר (גמג'ר יט) ופדיין טבן חדש תפדה. ולאחר שנטלן הכהן ורוצה להחזרם הרשות בידו ז' (פס) פדיון פטר (רחים) שנאמר (סמות יג) ופטר חמוץ תפדה. באשה. ואם אין פודחו עורפה בקופץ מאחוין. שנאמר (פס) ואם לא תפדה וערפתו. ואחר שעורפו קוברו. ולמה. עורפו אמרו חכמים הוא רוצה לאברהם טמון הכהן לפיכך יאביד ממונו. שדה אהוזה. שדה מקדים שדה אהוזה שירש מאבותיו. ורוצה לפדותה. קודם היובל. כל שדה שנזרעת כור שעורפים היה פודה בחמשים שקל בסוף ואם פחותה אם יתירה היה נתן לפוי חשבון זה (לו) ואם עטר היובל ולא פדה (נעשה) לכהנים ז' שדה חרם. שאם היה אחד מישראל אומר

ב' אורה הרא ז'

(כח) היה זיכר למון סדקנו וכלה סלינה סכלקה. אפשר פכיכל קוטרו נמי לו גמתקח וכו' כלע: (כט) פדיון פט מל חמוץ כלע: (לו) ואם עכל סייגן ולע פלמא יווארת לכגיאס כויגן כלע: וניקע

168. פסיקתא פרשת במדבר זורתא

שדה זה ידיה בחורם שוב לא היה לו למכרה או לפדרותה שנאמר (גמליג' י) כל חורם בישראל לך יהיה . ונאמר (ויקל' כ) כל חורם אשר יחרים איש לה' טבל אשר לו וע' גול הנר בנוון שגול אדם לנער ותבעו לדין ונשבע לו ומת הנר ואח'כ נודע לו שנשבע לשקר חייב להחויר הנול לכהן שנאמר (גמליג' ה) ואם אין לאיש גואל להшиб האשם אליו . האשם המושב לה' לכהן וגוי זה הפטמון . כל אלו נאמרו בברית טלה . שנאמר (פס יט) כל תרומות הקדושים אשר (יקדישו) [יריטו] בני ישראל וגוי . ברית טלה עולם הוא בכלל שנאמר (פס) ואני הנה נתתי לך את משמרת תרומותי כלל המתנות

פרט אלו הפטורות שכתבנו ארבעה ועשרים מותנות כהונה . סליק' ז : פס' . פקד את בני לוי . בתחילת אמר לך את טלה לוי לא תפקד וגוי . וחזר ואמר פקד את בני לוי . אלא מלמד שידע הקב"ה שיישראל חוטאים והוא גור עלייהן (פס יד) במדבר הזה יתמו . ושם יטותו (לט) ובקש להוציאן טן הנורה . כל זכר טבן חדש ומעלה תפקדם . חייה נספה להן שיישראל גמנו . מבן עשרים שנה ומעלה ובעליים מבן חדש :

פס' . ויפקד אותו טשה ; בוא וראה בפרטן של לוים אתה מזיא עשרים ושנים אלף ושלש מאות שהרי לנישון משפחת הגרשוני פקודיהם שבעת אלפיים ותש מאות :

(פס'). ולקחת משפחת העתרתי ומשפחת הייחורי . במספר כל זכר מבן חדש ומעלה שמנת אלפים ושש טאות . לתרי משפחת המחליל ומשפחת המושיע . כל זכר מבן חדש ומעלה ששת אלפיים ומאתים . הכל עשרים ושנים אלף ושלש מאות וכותב כל פקודי הלויים אשר פקד משה ואהרן וגוי שנים עשרים אלף . (יל) שאלה זו שאל קנטוקום הגטון את רben יוחנן בן זכאי אמר לו שלש מאות אלף הזוכים בכלל תלולים היו בכורות ואין בכור מפקיע בכור שכבר היה (קודם) [קדיש] . במסכת בכורות

בתחלת המשכטה :

פס' . ונשיא נשאי הלו' . זה אמרכלא מי . אמרכלא אמר שלא על פייו היה עושין כל דבר ודבר :

פס' . והחונים לפניו המשכן קדמה לפני האל מועד מורה משה ואהרן ובנוו משה בחדר מקום . אהרן בחדר טקים . ובנוו בחדר טקים . מכאן אמרו בגין מכותות כהנים שומרים בית המקדש וכו' :

פס' . כל פקודי הלויים אשר פקד משה ואהרן . אהר'ן נקד לפוי' שהדבר תחלה הפרשה למשה לבדו ואהרן נצטרף עמו אחורי בגין :

פס' . ויאמר ה' אל משה פקד כל בכור זכר . מכאן אמרו כהנים ולויים פטורים לעולם שהרי פטרו את כל ישראל במדבר לא פטרו את של עצמן :

פס' . ואת פרדי השלה ושביעים והמאתים . שהרי עשרים ושנים אלף בכורות ישראל יצאו תחת עשרים ושנים אלף לוים עדפו בכורי ישראל שלשה ושביעים ומאתים שהוציאו לחת המשת שקליםים :

פס' . ויפקד אותם משה על פי ה' . רבי יהודה הלו' בגין שלום אמר מלמד שהיתה משה הולך ועומד לו על פתח האלים והשכינה מקדמת ואומרת לו יש באهل זה כך . וכך יש באهل זה . שנאמר על פי ה' :

פס' . מאת בכור בני ישראללקח את הכסף . אמר משה רבינו (לט) כיצד עשה אם אומר לישראל תן לי פדיון בגין אמר לי כבר פדא בגין לוי . מה עשה משה הביא שנים ועשרים אלף פיתקין וכותב עליהם בגין לוי . ומאתים ושביעים ושלשה כתוב עליהם חמתשת שקליםים בלבד ונתנים בקהלפי ואמר להם בוואו טלו פתקיכון כל טרי שעלה בידו בגין לוי אומר לו כבר פדא בגין לוי . וכל טרי שעלה בידו חמתשת שקליםים אומרים לו בגין פדיוןך וצא :

באור הרא"

(לט) ובקש להוציאן טן הנורה . ע"כ מילן נמי עטמס : (לג) שאלה זו טל קומלוקום כפל וכו' כי"ל (נכורות כ') : (לג) כיצד עשה וכו' . עין כ"ז (פנסליין י"ז) :

פְּסִיקָתָא פָּרָשָׁת בְּמִדְבָּר זֹאתָה לְבָנָיו פָּה

פס. וַיְתַן מֶיחֶת אֶת כֶּסֶף הַפְּדוּים לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו מִחְצָה לְאַהֲרֹן וּמִחְצָה לְבָנָיו . עַל פִּי ח' . זו אחת מעשרים וארבע טהנות כהונת :

פס'. נושא את ראש בני קהת מתוך בני לוי . נתיחס קהת מתוך בני לוי מפנים בבודם של משה ואהרן . וכן אמר לו משה לקרוח (כملכת טז) המעט טכם כי הבדיל אלהי ישראל אתכם מדעת ישראל ובקשתם גם כהונת . לפיכך נבדלו בני קהת לעבוד עבודת קדש הקדושים כמו שאומר בעניין . ובא אהרן ובניו בנסוע המחנה והוריד את פרוכת המשכן וכוסו בה את ארון העדות . כל אלו הבנדים שהיו מכסין בחן כל קדש נקראים בגדי שרד . ובני קהת נושאים בכפתף . בדכתיב (פס') ולבני קהת לא נתן כי עבודה הקדש עליהם בכתף ישאו :

פס'. אל תכריתו את שבט משפחות הקהתי . שלא ימותו אלא זטנים . ולא יבואו לראות לבול את הקדש וטתו . רבותינו אמרו בשעת הכנסת כלים לנרתוק שלהם . וודומה לבול את הקדש שהוא לשון כסוי כלמה בשעה שיבסו אותם . כמו (כללית מה) ותבלענה השבלים הדקוטה שהיו מכסים את השבלים הטובות :

פָּרָשָׁת נְשָׂא אֶת רָאֵשׁ

כַּתְּבַשׁ טֻב ה' לְמַעַוז בְּיּוֹם צְרָה וַיּוֹדַע חֹסֵי בּוֹ : (נְחוֹסׁ מ')

בּוֹא וַיָּאֶה שֶׁלָּא בְּמִדְתַּת הַקְּבָ"ה מִדְתַּת בָּשָׂר וְדָם סְדָת בָּשָׂר וְדָם אֲסְטוֹרָת בְּנוּ מִדְינָה הוּא עושה מלחמה עלייה והורג את הרעים ואת הטובים . אבל הקב"ה אינו כן אלא בזמנם שהוא כועם על מכעיסיו הוא מאבד את הרשעים וממלט את הצדיקים שנאמר וַיּוֹדַע חֹסֵי בּוֹ : שהרי חטאו דור אנוש איבד אותם והציל את חנוך . חטאו דור המבול איבד אותם והציל את נח . חטאו הסדומיים איבד אותם והציל את לוט . חטאו המצריים הביא עליהם חשך . (סמות י) ولכל בני ישראל היה אור במושבותם : הרי וַיּוֹדַע חֹסֵי בּוֹ . חטאו ישראל במדבר פרע מרים חוץ טשטו של לוי . שנאמר (פס' לג) וַיָּאִסְפֹּא אָלָיו כָּל בְּנֵי לוי . אמר הקב"ה יודע אני מי נשתחף לעגלים וממי לא נשתחף . (כملכת ד) אל תכריתו את שבט משפחות הקהתי מתוך הלוים . וכן הוא אומר (פס' ה) אך את מטה לוי לא תפקוד . ואת ראשם לא תשא בתוך בני ישראל . כדי להוציאם מן הניראה שראתה הקב"ה שעתידין ישראל להכיעם במדבר והוא גורע עליהם (פס' י) במדבר הזה יפלו פגירים וככל פקדיהם לכל מטרכם מבן עשרים שנה ומעלה . יצאו הלוים שהיו פקדיהם מבן חדש ומעלה . לפיכך אמר הקב"ה (פס' ה) אתה הפקד את הלוים שהיו פקדיהם מבן חדש ומעלה . אבל הכל בני קהת שהיו קרובין לשכינה שנה (פס' ג) ומשתרתם הארון והשלוחן והמנורה והטובחות . ושניהם להם בני גרשון נושאיהם יריעות המשכן ומכסהו שנאמר נשא את ראש בני נרשות גם הם נשיאות ראש היה להם להיות עובדים לפני . וכן הוא אומר (פס' ס) אשרי תבחר ותקרב ישכון חציך . מבן שלשים שנה ומעלה . בחמשה ומנים הלוים נמנים מבן חדש סבן חציך . מבן שלשים שנים שלשים : מבן חדש להיות פוטרין . את בכורי ישראל (ה) מבן שלשים שנאמר (פס' ס) ליטול מנויות הלוים דכתיב בדברי הימים בפרשת יחזקיהו המליך דכתיב (שלשים) ליטול מנויות הלוים לזכרים בדרכי הימים . בזאת יחזקיהו המליך . לדבר יום (ד' ג' ה') מלבד حتיהם לזכרים מבן שלוש שנים ולטעה לכל הבא לבית ה' לדבר יום ביזמו לעבודתם במשתרותם במלחקותיהם . מבן חמץ ועשרה שנה מתחנכו לעבודה ולומדים כל חמץ . ומבן שלשים היו מתחילין לעבוד . ומבן חמשים שנה ישוב :

מִצְבָּא הַעֲבוֹדָה : (י' ז)

פס'. מבן שלשים שנה ומעלה עד בן חמשים שנה כל הבא לצבא צבא לעבודה עבודה באهل טוועד . אווזו היא (ג) עבודה שהיא צריכה עבודה הוא אומר זה השיר . כדתנן (ג) במסכת ערביין אין פוחתין ט"ב לויים העומדים על הרוכן . ואמרין בוגרין :

בְּאֹור הַר א"ם

(ג) מבן שלש ל' עז . ליטול מנט קלוייס וכו' כי מנג' נ' נטע לנט מלקס לכטוכ' גלגול' טים' : (ג) עבודה שהיא צריכה עבודה : כי געט פקלטט קלען טו קלוייס לומלייס טיל : (ג) ביט' ערביין . י' ג'

פסיקתא 'פרשת נשא' זוטרתא 170

בגדי ט' אמר רב פפא בונגד (ז) תשעה כנורות וכ' נבלים וצלצל שהם י"ב שנאמד בדברי הימים (ד"ה כט) הוא ובניו ואחיו שנים עשר ובתיב (עוזל ג) ויעמד (יזושע הוא ובניו אחורי קדרmia) [ישוע בניו ואחיו קדרmia ובניו וכו']. לא היו אומרים לא בנבל ולא בכנוור אלא בפה כדי ליתן הקול בגעימה. והנן בפסיקת תמיד שהה לנסך הניפ בפודרין. הקיש בן ארוא בצלצל ודברו הלוים בשיר. השיר שהו הלוים אומרים בבית המקדש וכו' יחי רצון שיבנה בטהרה ביטינו. כיצד נמניו ישראל וחלוים ביום א' מלמד שקרה טsha רביינו לשורי האלפים ושורי האלפים לשורי המאות ושורי העשרות ולויים ביום א'. תדע שהרי בימי הود לא שב יואב מלמנות את ישראל עד תשעה חדשים ועשרים יום לפה שהו ישראלי מפוזרין בערים. אבל במדבר היו כלם מקובצים לפיכך נמננו ביום אחד. מכאן למדנו שאין טבירין על המצות שאע"פ שלא מצאנו הקב"ה שאמר לו למשה לטנותם בו ביום אמר מצוה הכא באידי אקיימנה. וכן הוד אומר (פסליס קיט) חשתי ולא התמהתי וגנו':

פס' . וידבר ה' אל טsha לאמר. כיון שתיתיחסו ישראל איש על דנוו ואיש על מהנהו. מיד צוה לשלח טן המחנה כל צרווע וכל זב וכל טמא לנפש. פרה אדומה נשרפה בשני בנין וטיהר כל ישראל בשנה השנית. בארבעה עשר שהחטו ישראל פפחיהן ויום השבת היה כדתנן בסדר עולם. צו אין צו אלא (ג) זרעו מיד ולדורות. וישלחו טן המחנה (ו) צו אזהרה. (ו) שהרי כתיב (נמלכי יט) ואיש אשר יטמא ולא יתחטא וגנו'. כל צרווע וכל זב וכל טמא לנפש: והוא הדין לשאר הטמאים שהרי ביוולדת כתיב (ויקרל יג) ואל המקדש לא תבא עד טלאת ימי טהרה. אלא אמר אלו והוא הדין לשאר הטמאין. רביה יהודה בן בתורה אומר (ט) הציוו לשון זירו הוא שנאמר (לנכי נ) ויצו את יהושע וחזקיה ואמצחו מכאן אמרו אין מחזקין. אלא למחזקין. ואין טוריין אלא לטרורין. וישלחו טן המחנה. (ט) במחנה שכינה. מלמד שאין עונשין טן הדין שהרי אם נדחו ארון הקלק"ז ממחנה שכינה. כל צרווע וכל זב וכל טמא לנפש. לא שלשתן במקום אחד. במצווע (ויקרל יג) בדד ישב מחוץ למוחנה מושבו. כל שהוב מטה צרווע מטה. חמור מצורע שטמא בביאה. כל שטמא מטה חמור הוב שטמא חמור הוב שהוא מטה תחת (י"ט) אבן מטה כל שטבול-יום מטה מתא מת מטה חמור טמא מטה שהוא מטה את האדם (י"ג) חמור טבול-יום ממוחס כפורים שהוא פועל את התромה. וישלחו טן המחנה.

פס' . מזכיר עד נקבה תשלהו; אחד גודלים ואחד קטנים במשמע. (י"ד) אלא שלא ענש הבתו אלא א"ב הזהיר שנאמר (נמלכי יט) ואיש אשר יטמא ולא יתחטא

ב א�ר הר א"ט

(י"ג) ט"ט: (ז) תשעה כנורות וכו'. פיען י"ב כל טריל ומכל לוי טריל נו כל טריל בפלי עגמו לנין עליו נ"ג לוייס: (ט) אלא זרעו מיד ולדורות. עין כספרי מלמד זה מיניות. דכך נכיה גו וכו' ומסיס חוקת עולם נזוכומיס: (ו) צו אזהרה. האיכסלו זו נכוונה מלוד כי ס"ל נו אול ללו וכמו דרכת רבי כספלי לין נו נכל מוקס הלא חקלת לכתיב וכו' ס' להסיט על סלדים ומן סדעת טוב ולע' למ פהכל מיננו. וכספרי קלפון חזקה ללה מענו ת"ל נו לה נני יפלל ויטלמו מן קמינה. ומטרכי כספרי נכינו כוונת הספרי מן ויטלמו מן אמנה וסוקת לסת פלי זה טה וולם ורכנס המנחים נכינו גזה דילע מפיסה דקליה ולמ יטמלו הטע מטעים הכל סלמת יולס דרכו נו דלייט ללהו וכן גול כוונת כספרי: (ו) שהרי כתיב ווליט הלא יטמל וסיפל דקליה ונכלמה סגנט פלי עוגת חזקה מינן ח"ל נו גג"ע: (ח) הציוו לשון זירו. סיינו נו לפקון זירוח טיטלמו תיכף. סמלוכטיס כמו טמיסיס נטוף פלרכט: (ט) במחנה סלינה טומע לוי מתחנש לויט ת"ל עד מהן למחה טלמוס (הרי מחנא לויים למול כ"ל וכ"ט כספרי): (ו) מטבחה ארון הקלק. קוו מתחנא לויים וינקל מתחנא הלאן קקל טקי פלויים גטחים הטע מלהון: (י"ט) אבן מסמא. לנין גודלה מונחת על בגדלים וכו' יוקב על פהן נלע"ס טליינו מגדי על בגדלים. בגדלים ממלייס: (י"ג) חמור טבול יום. חסר וכ"ל כל טמיסוס כפורייס פומל. ערול יוס פומל חמור' מיננו פגול יוס טוול פומל הטע מחרומה וכו' כספרי: (ו"ג) בבל הדר וכו' טלט נהמר רק בגדלים נבדס סכתוב מדכי (פסס נטמי קדרמי) מ"ל מוחר עד נקבה פסלאמוס כ"ל. וכ"ט כספרי: (י"ד) אלא שלא ענש וכו'. לאטן לינו מזוקיק. ועיין נמ"כ לו לינו מלהי כען טעניט מה מלהנו מטמלה מקדט טלט עטט גלן

172 פסיקתא פרשת נשא זוטרתא

לכעל חובו של גנול. שאם היה חייב לחבירו טנה ונמצא בעל חובו של גנול מוציאין . טזה ונותניין להה :

פס. ואם אין לאיש גואל. א"ר ישמעהל וכי יש לך אדם בישראל שאין לו גואל. והלא נחלה מטשפת והולכת עד ראותן משום דגמורי דלא בלי שבטה. אלא מה הוא ואם אין לאיש גואל בנול את הנגר הכתוב בדבר שאם גול את הנגר (כ) ונשבע לך שישלם קרן וחומש לכהנים ואשם למזבח. רבינו נתן אומר להшиб האשם אליו. (כ) להביא את האשה. האשם המושב לה. בכספי הכתוב בדבר כלומר המטען. שנול ונשבע עליו נקרא אשם שכן הוא אומר למעלה למעול מעיל בה' ואשמה הנפש היהיא . ולפי שאין לאיש גואל ליקח המטען נקרא האשם המושב לה'. (כו) ונותנו לכהן. שבאותו משמר. מלבד איל הכהנים. והוא האשם הנקרב דמו על גבי המזבח (כ) שנם הוא נאבל לכהן כדתנן בבבא. קמא בפרק הנול (מתן) [נתן] (כג) כסוף ליהויריב ואשם לידעיה. אשם ליהויריב וכopsis לידעיה. אם קיים האשם יקрайבו בני ידעיה. ואם לאו יחוור ויביא אשם אחר. שהטביה נולו קודם שיביא אשמו יצא. אשמו עד שלא הביא גולו לא יצא. אשר יכפר בו עליו. את שמכפרין עליו ולאו הן אנשי משמר :

פס. וכל תרומה לכל קדרשי בני ישראל אשר יקрайבו לכהן לו יהיה. טלטד שהתרומה נהוגת בבב. רבינו ישמעהל אומר (כג) וכי תרומה (טביין) לכהן אלא לפי שנאמר (טמות כג) ראשית בבורוי אדמתך תביא בית ה' אלהיך אבל לא שמענו מה יעשה כהן לכך נאמר אשר יקрайבו לכהן לו יהיה (כ) למד הכתוב שהבכורים לכהן :

פס. ואיש את קדשו לו יהיה. אלו תודה ושלמים ופסח ומעשר שני ונטע רביעי שנאמר (ויקרא יט) ובשנה הרבעית יהיה כל פריו קדרש הלוים לה'. קדרש לבעים וזה הדין דין ר' ישמעהל מעשר שני בנו דברים שנקרה נטע רביעי קדרש הלוים שעדי הוקש נטע רביעי למעשר שני בנו דברים שנקרה נטע רביעי קדרש הלוים שאע"פ שאמור הכתוב (גמץ כי) כל תרומות הקדשים אשר ירימו בני ישראל לה' אין גוטlein אותו בזועע. אלא הרוי הן בראשות בעלים ליתנם לטמי שירצה. איש אשר יתן לכהן לו יהיה. שאם פדה את בנו לאחר שלשים יומם ומת הבן אין האב יכול להוציא פדיוןנו טיד הכהן. ד"א איש אשר יתן לכהן לו יהיה. כדתנן בפרק הנול נתן את הכספי לאנשי משמר ומת אין היושבין יכולים להוציא טידו. ד"א איש אשר יתן לכהן לו יהיה. זוכה יהיה לו טמון הרבה. ולמה נסכמה פרשת קדשים לוטר לך שאם לא וכחה להביא קדשים לכהן סוף הוא טביה אשתו לכתן להשkontה :

פס. וידבר ה' אל משה לאמר. דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם. לדורות. איש איש. אחד כהן ואחד ישראל. כי תשטה אשתו. רוח שטות נכנפה בה. (לט) אשתו. הרואה לו פרט אלמנה לכהן נдол גירושה וחולצה לכהן. הריות ממורת ונתינה לישראל בת ישראל למטור ולנתין. ומעלה בו טעל. זה דבר ערובה :

פס. ושבב איש אותה .. (לט) פרט לקטן שאינו איש. אותה. ולא אחotta כלומר אם שכב איש אותה נאפרה על בעלה. אבל אם בא הוא עצמו על אחotta אשתו לא נאפרה אשתו על עצמו. וואע"פ שהיה בדין שתאה אשתו אסורה עליו בשבעה הוא על אחotta אשתו מדין ק"ז (לט) שאם בשבעה איסור הקל על איסור הקלה וזה הנואף שבא על הנואפת. ולמה קוראהו איסור הקל לפני שאינו איסור כלל יטיו שאם מנرشה

ב אור הר א"ם

לו : (כד) ונשבע לו ומתק גאל טיטלס לו וכו' כט"ע : (כג) להביא את האשה. סיינו ניורת ג"כ מס' לט' : (כו) וטהנת לכהן . קלי על סקלל גלפס פטוטן לט' לכתן גאלו סקס ונווהו לכתן : (כו) שנם הוא נאבל לכהן . טנולומו משלם וע"ז קלי סקליה המכ"ק : (כמ) נתן את הכספי ליהויריב ואשם לידעיה . כי מסמג יסוריינ קודס וצוז סכין גזילו קולדס הסמו : (כט) מה חרומה מקריינ לכתן כט"ע וקלי על סקלל כלל חפץ יקראי לכתן : (ג) לימד הכתוב שהבכורים לכהן . פ"ז טנולומו משלם . רמנצ'ן על הכספי : (גה) אשתו הרואה . סיינו סקליה נקיימה : (גה) פרט לקטן . סיינו פחות מבן ט' : (גד) אם כבנ' :

פסקי חטא פרשת נשא זוטרתא פז

בעה פותרת לוה. מה שאין בכך באחות אשתו שם נירש את אשתו אחותה אסורה. וזהו איסור הקל אסורי אף קלומר אסרי הנוגע את בעל באשותו שהוא אסורי מתחילה שכיוון שקידש אדם את האשה אסורה היא על כל העולם אסרי בעל את בעל שהוא אסורי. כשהוא איש שהוא אסורי חמור חמוץ איסור חמוץ מתחילה שכיוון שקידש אדם את האשה אכורה היא אכורה חמור. אחות אשתו שאינה ניתרת בנתן. אין דין שתה אשתו אכורה עליו בביות אחותה שידה אסורי את אסורי קלומר האשה תהא אוכרת את אחותה בעל עצמה שטחת קידושה נאכורה אחותה על בעל והיה הדין שתאכר אשתו עליו מהמת ביאת אחותה תיל אותה. ולא את אחותה. וכן ולא את חממותה (ולא את הערות של עולם) לא אסרי את אשתו אפילו בא על חממותו. ונעלם מעניין אישת. הא אם ידע בה בעלה אינו רשאי להעריהם עליה להשקתה. ונפטרת והיא נטמאה. כמו שיעור סתיורה כדי טומאה קלומר כדי ביאת וכמה כדי הקפת דקל. ונפטרת והיא נטמאה ועוד אין בה. אין עדים לטומאה אבל יש עדים לטתיורה. ועוד אין בה. עדות אין בה שכל מקום שנאמר ועוד אין בה הרי שנים אסורי עד שיפורות לך הכתוב אחד בנוון (גמלי נס) ועוד אחד לא יענה בנפש למות. (לד) למדנו דעדות שליטה אין בה. והיא לא נתפסה. הא אם נתפסה קלומר אם נאנכה לא נאכורה על בעלה. (לכ) אבל בבחינת דין אחר בין נתפסה בין שלא נתפסה שהרי הנירושה אסורה לכהונת ומורת לישראל. טומאה חמורה לא כל שכן. ד"א ועוד אין בה אעפ' שהצרכיבה תורה שני עדים לכל דבר כאן די بعد אחד שם קנא לה ונפטרת משקה על פי עד אחד מפני שריגלים לדבר. ואם יש בה עד אחד שנטמאה

אין משקה אותה:

פס'. ועבר עליו רוח קנאה. מה לשון קנאה לשון התרבות בענין שנאמר (יובל ג) ויקנא ה' לארצו. קלומר התרה. בהם באומות העולם שלא לשחת הארץ. ד"א רוח קנאה. שראה אותה מדבירות עם השכנים וקידר בה ומנעה שלא לדבר עטם וטביה עלייה קנאה מפני שמנעה לדבר עמו בתמול שלשים. וקנא את אשתו. רשות: דברי רבי ישמעאל. רבי אלעזר אסורי חובה מפורש במקצת סוטה. והיא נטמאת או עבר עליו רוח קנאה (לו) וקנא את אשתו. רבי עקיבא אומר. מה תיל נטמאת נטמאה נ' פעמים טמאה לבעה ולבועל ולחטופה (לו) ר' ישמעאל אסורי והוא נטמאת והיא לא נטמאת. מכאן שאין משקין. אלא על הספק. ומכאן אתה דין לשערץ לפסק טומאה ברשות היחיד שספקו טמא. (לה) מה סוטה רשות היחיד וספקו טמא אף

ברערץ כן:

פס'. והביא איש את אשתו אל הכהן. רבותינו אמרו מוסרין לו שני תלמידי חכמים שמא יבוא אליה בדרך ומרתין בו: רבי יהודה אומר בעלה יהא נאמן עליה פק'ז טנדיה שבעה נאמן עליה. אמרו לו נחשדו על הכותות ולא נחשדו על הנחות לפוי (לט) שהיא ערוה חמורה ופורשין טמנה. והביא את קרבנה עליה. (מ) אין טקיין לה. מכתובתה אלא טשו וכן כל קרבן שעליה. עשרית האיפה: שיעור ט'ג ביצים וחומש ביצה. כמה שעורים. אעפ' שמנחת חותא באה סולת ז' באה שעורים שלא יהא קרבנה מהודר. שעורים. שהיא עשויה בהמה לפיכך קרבנה מאכל בהמה. דברי רבנן נטלייל הוזן. לא יצוק. עליו שמן ולא יתן עלייה לבונה. מגיד שאם נתן עליה שמן ולבונה עובר ללא תעשה. בשם שעובר על שמן כך עובר על לבונתו. כי מנחת קנות היא. להודיע מה גרום. מנחת קנות

באור הרא"

בשבא על איסור הקל. עיין כ"ז (ינמות ג"ה). (לד) למדנו דעדות שליטה אין בה. רק עד ט' למילסה: (לה) אבל בבחינת. (ינמות ג' ע"כ) לחט נבן סלונס נעל לה לוקס מליס: (לו) וקנא טס לחטו וסיה למ' נטלה ל"ע חומל מה תיל נטלה נטלה נ' פעמיים נז"ל: (לו) ר"י חומל וסיה נטלה: וסיה למ' נטלה לס נטלה למס טומאה וסיה למ' נטלה מה מסקה מלון מקין למ' על כספוק נז"ל: (למ) מה סוטה רה"ז. ומכל עוד מה סוטה דבכי טיט נו דעתם לטולו כו': (לט) שהיא ערוה חמורה בכרת. מטל"כ טומא נלו: (מ) אין טקיין לה. ט' הין מילסה לה מכתובת:

174. פסיקתא פרשת נשא זוטרתא

שתי קגאות. בשם שקיןא לבועל כך קינה לבועל בשם שקיןא למטה כך קנא למיטה. מנוח וברון. כל הזריזות שבתורה לטובה וזה לרעה. ד"א מנוח וברון אף זו לטובה. בעניין שנאמר ואם לא נטמא האשה וטהורה היא. טobraת עון לרעה. בעניין שנאמר והיתה אם נטמא. (יש אומרים פותחין לטוב תלה לזכות) זוכות תולה לה בזמנים המרים שנים עשר חדש דברי רבי ישמעאל זכר לדבר (לילג') לבן מלכא מלכי ישפר עלך וננו. ובתיב (פס) לקצת ירחון תרי עשר וננו. ובתיב (פס) כולה מטה על נבודגנצאר מלכא:

פס. והזכיר אותה הכהן. אותה לבדה. מכאן שאין משקין' שתי סוטות באחת. והעמידה לפניו ה'. שלא יעדיו עמה לא עבדיה ולא שפחותיה (על) מפני שלבה נס בבחן ולא (חוורה). לפניו ה': בשער ניקנו. מכאן אמרו ראש המעד מעמיד את הטמאנין בשער ניקנו שם משקין' את הסוטות:

פס. ולקח הכהן טים קדושים (מג) אין קדושים אלא שקדשו בבל. ואלו הן מי ביר בכלי חדש ולמה טים בכל' חדש. מלמד שאם היהה טהורה נחשבת כמים טהורין ואם נטמא נחשבת ככלי חדש שאין בו ממש שכzion שנשברשוב אין לו חקנה. ומן העפר אשר יהיה בקרקע המשכן. ואפילו אם לא היה שם עפר (מג) טביא עפר במקום אחר ומקדשו. אישי בן יעקב אומר להביא קרקע בית עולמים. וכן אמרו רבותינו בפסקת כוותה היה מביא כלי של חרס חדשה ונוחן לתוכו חצי לוג מים מן היסוד. רבי יהודה אומר רביעית לוג. (על) אמר הרבה מפני מה אמרה תורה הבא עפר לסוטה שם היהה טהורה נודעת זרע כאברהם שאמר (כלאיית יח) ואנבי עפר ואפר. ואם לאו חווורה לעפרה שנאמר (פס נ') כי עפר אתה ואל עפר תשוב גננס להיכל ופנה לימינו ומקום היה שם אמה וטבלה של שיש וטבעת קבואה בה כשהוא טביה נוטל עפר מתחתיה ונוחן כדי שיראה על פניו הימים. שנאמר ומן העפר אשר יהיה בקרקע המשכן וננו. ג' דברים בתורה כדי שיראו: רוק יבטה. ואפר הפרה. ועפר סוטה. רבי ישמעאל אומר אף דם הצפור:

פס. והעמיד הכהן את האשה לפניו ה'. מקום שטעריה בתחתה. שם מטען'ה בסוף. ופרע את ראש האשה. (מג) כהן פונה לאחוריה ופורהה כדי לקיים בה מצות פריה דברי רבי ישמעאל. רבי יהודה אומר אם היה בית הליצתה נאה לא היה מגלה ואם היה שערה נאה לא היה סותרו. היהת מכוסה לבנים מכסה שחורים. היו עליה כלי כסף וכלי זהב קטליות ונזומים. מסלקה הימנה כדי לנוללה. וכל הרוצה לראות רואת חוץ מעבדיה ושפחותיה מפני שלבה סטוק בchan. שנאמר (יחוקל כ') ונוטר כל הנשים ולא תעשינה כזטכנה. היא גילה שערה לנואף. לפיכך כהן פורע את ראשה. ונתן על בפיה את מנוח החגאות;ABA חנן אומר משום רבי אליעזר כדי ליגעה שם תחזר בה. וא"כ חס הקב"ה על עברי רצונו ק"ז על עשי רצונו. מנוח קגאות היא. תנן חתם מביא את מנוחה בכפיפה וסופה בכל' שרת וכו' מתניתה. וביד הכהן יהיו מיום המרים. מלמד שבד הכהן נהפכים להיות טרים. ד"א המרים נקראו על שם סופן שטטרין את הנוף. המרים מנינו כנדר אברים של שני בני אדם רט"ח רט"ח למדך שבשם שהיו בודקין את האשה כך היו בודקין את הבועל שלא יהא חותא נשבר:

פס. והשביע אותה הכהן. הכהן משכיעה ואני נשבעת מאליה. ואמר הכהן. בכל לשון שהוא שומעת. בפסקת סוטה ואלו נאמרין בכל לשון פרישת טוטה וכו' (מו) ואמרין בתלמוד מנא לנו דכתיב ואמר (הכהן) לאשה. בכל לשון שהוא אומר. ת"ר מודיעין אותה בכל לשון שהוא שומעת על מה שהיא שותה ועל מה

באור הרא"ם

(מל) מפני תלכ' נס נס ולו חודה כ"ע: (מג) אין קדושים בו. לדפקן קלתו נס קדושים טנקדשו כלו: (מג) מביא עפר ממוקס מהר ונחטו נקליקט סמאנן ומקוקס מקדשו כ"ל: (על) אמר רכל מפי פס למליך חוכה כ"ל: (מג) כהן פונה לאחוריה. דכתיב האטה (פסי פ' ולג' אכזב: (מו) ואמרין נהלווד (סופה ל"ב) מגן דכתיב ולמל מל מהה כ"ל:

פח

פְּסִיקָתָא נְשָׂא זַעֲרָתָא

שהיא נטמאת ובמה נטמאת, על מה היא שותה על עסקי קניין וטיריה ובמה היא שותה במקדה של חרש, על מה נטמאת על עסקי שחוק וילדות, ובמה היא נטמאת בשונג או בטעיה באונם או ברצון (ט) וכל בר' למטה כדי שלא להוציאו לעז על טי המרים, אם לא שכב איש אותן ולא שטית טומאה, (טח) מיבן אמרו פותחים בדיני נפשות בתחלה לוכות, ואומר לה בתוי הרבה יין עושה הרבה שחוק עושה הרבה ילדות עושה הרבה שכנים הרעים עושים, אל תגרמי לשמו של הקב"ה שנכתוב בקדושה שיטחה על הטים, אומרים לפניה דברי הגנה (טט) מעשה שאירוע בכתביהם הראשונים, וכן (טיג טו) אשר הכתבים ינידו ולא כחו מאבותם, ואומר לפניה דבריהם שאין כדי לשמען היא ובית אביה וכל משפטה, רבי ישמעאל אומר סודיעין אותה בחן של מי המרים, אומרים לה הן דומין להם יכש שנתו על נביبشر חי ואינו טיקו כשהוא יצא מכת התחיל מהלול, (ט) אם טמאה את שתי וחנקי, ואם (טט טז) האשה המנאפת תחת אישת תקה [את], זרים:

פס. והשביע הכהן, (טיג) מכאן אתה דין לכל השבועות שבתורה שלא יהו אלא באלה, יתן ה' אותך ביו"ד ה"א, לאלה ולשבועה מכאן לעשות השבועה אלה מה, שבועה בין"ד ה"א אף אלה בין"ד ה"א, בתוך ערך בין' במקום שמכיר בין' במקום שאין מכיר, ה"א בתוך עמן, זעמה שלום, בחתה ה' את ירכך נופלת, (טג) תנן החט במדת אדם מודד בה מודדין לו, היא קשטה עצמה לעבורה לפיכך כהן מנולה לך, מצאנו, בסוטה שבמדה, שמדדה בה מודדין לך, היא פרשה לו סודין להראות לו יופיה, כהן מעתידה בשעריו ניקנור ומראה קלונה, היא פרשה לו סודין גאנע על ראשה, לפיכך כהן נוטל סודר, מעל ראשה זמניה תחת רגליה, היא קשטה לו פניה, לפיכך פניה טוריקות, היא כחלה לו עיניה, לפיכך עיניה בולטות, היא קלעה לו שערה, לפיכך כהן מותרו, היא הראה לו אצבעותיה, לפיכך צפראנית נשורות, היא חנרת לו (טט) בצלול, לפיכך כהן טביה חבל, טצרי, וקושרו למלת מדיה, היא פשתה לו, ירבה לפיכך בחתה ה' את ירכך נופلت, היא קבלתו על כריתה לפיכך ואת בטנק צבה, היא האכילתו מעדרנים, לפיכך קרבנה מאכל בהמה, היא השקתו יין משובח בכוסות משובחים לפיכך כהן משקה אותה מים המרים במקידה של חרש, היא עשתה בסתור עליון שם בה פנים שנאמר (טיג קל) ועין נאף שמרה נשף לאמר לא תשורני, עין וסתור פנים ישים, ה"א היא עשתה בסתור והקב"ה פרסמה בגולו שנאמר (טיג קו) תכסה שנאה במשאון חנלה רעהו בקהל, וbao המרים המתארדים האלה בטעיה לצבות בטן ולנפילה ירכך, רבי יוסי אומר (טט) זה בטנו ירכבו של בועל, מלבד שבעש שפורענות פוקדתה בך פוקדתו, ואמרה האשה אמרן אמרן, אמרן אם לא נטמאתי ואמן אם נטמאתי יבואו בה, אמרן מאיש זה אמרן מאיש אחר, אמרן שלא שטיתי ארוסה ושומרת יבם ובנווה, מיבן לגלול, שבועת פס. וכותב את האלוות האלה: הבהן בספר, על ספר, על המגלה (טיג) אמר רב

(טט) וכ"ב למטה, נגלי טמלו עלה, נלgesch לו סגננה נזה, לו יזכרנו כמהס ולול פוזיל, לנו פליקס: (טט) מכאן אמרו פותחים בו, (סנטליין ל"ג): (טט) מעשה שאירע, (סופס ז'): (ט) אם טמאת את, ז"ע לפיקח לס פאורה למ' פג' ולבס פטומין למכח תלס: (ט) להביא אשת הסרים, סיינו סלים מהם פטומל לקיימס לו עגעטס מה"כ מרים כספלה: (טט) וכי יש אשה טונה תחת בעלה, סיינו סגעטס רולא כספלה מוגה: (טט) מכאן אתה דין, מסיפל לקלע כספומט כללה: (טט) תנן החט במדה, בו, (טומס ט'): (טט) בצלול, טיך חנולס: (טט) זה בטנו ירכבו של בועל, מיטולו דקיל דלייט: (טט) אמר רכמ' מנלה סופה וכו' כי' עז:

176 פסיקתא פרשת נשא זטירתא

מנלת כוונה שכטבה בלילה פסולה. כתיב הכהן ועשה לה הכהן את כל התורה חזות וכתיב החם (דנ' י') על פי התורה אשר יוריך ועל המשפט אשר יאמרו לך תעשה. מה משפט ביום אף מנלת כוונה ביום. האלה. שלא יכתנה למפרע. (ג) חנן חם בא לו לכתוב את המנלה מאייה מקום הוא מתחילה וכותב. אם לא שכב איש אותו ואם לא שטית טומאה תחת אישך הנקי. ואת כי שטית תחת אישך וכי גטמא לא היה מפסיק. (ה) דברי רבי יוסף (הנילוי). ומזה אל טריים, בדבר הנימוח הוא כותב. מכאן אמרו אין כותב לא על לוח ולא על הניר (ט) אלא על המנלה כתיב על ספר. והלא דברים ק"ז ומה אם להטיל שלום בין איש לאשותו אמר הקב"ה השם שנכתב בקדושה יטה על פני הטים. ספרי המינים שטילים איבת על אחת כמה וכמה שיטחו מן העולם. ומזה אל טריים. טני הכתוב שעשו הרים טריים:

פס. והשקה את האשה. מלמד שם נטקה מנלה ואטרת אני שותה טערין אותה וטשין אותה בעל ברחה. נטקה המנלה ואטרת טמאה אני המים נשפכין ומנתה מתפורה אבית הדשן. ואין מנלה כשרה להשקות בה טותה אחרית משום דבעינן וכותב לשמה:

פס. ולקח הכהן טיד האשה. ולא מיד שלוחה. טיד האשה (ס) שם פירש נדה לא הייתה שותה. את מנחת הקנות והניף את המנחה. מוליך וטביה מעלה ומוריד. לפניו ה'. במזרח. וחקירב אותה אל המטבח. (ט) לימד על מנחת טוטה שטוענה הנפה והגשה:

פס. וקמץ הכהןמן המנחה את אוצרתת והקטיר המזבחה. שהקטורת הקוטץ קראו הבתו אוצרה. ואחר ישקה את האשה את הימים. שלש השקאות כתוב בסוטה. והשקה את האשה. והשקה את הימים. ואחר ישקה את האשה את הימים. טיכן אטרו ג'. דברים טעכין בסוטה. עד שלא קרב הקוטץ. ועד שלא נטקה המנלה. ועד שלא תקבל עלייה שבואה:

פס. והשקה את הימים. רבותינו אמרו בפסכת סוטה בפרק היה נועל והשקה קפא לנופה. שטקה ואח"ב טקfib את קרבנה. ואחר ישקה את האשה טיבעי ליה לשימושו ניכר שצורך לטקה ברואו. והשקה בתראת שם נטקה המנלה ואטרת אני שותה משקין אותה על ברחה. והיתה אם נטמא ותטעל מעלה באישה. בין כדרעה בין שלא כדרעה. ובאו בה. בכלל נופה. חנן חם אינה מספקת לשותה עד שפניה טוריקות ועיניה בולטות והיא מתחמלה נידים והוא אומר הוציאו שטאות טמא את העורקה אם יש לה זכות תוליה לה:

מדרש רבי תנומה שהטטה עוברת על עשרת הדברים. כופרת בנכי ולא יהיה לך. ונשבעת לשקר על כבד. כיצד הבן הנולד הייננה טקלל את אביו בטבור הוא שאינו אביו. לא תרצה גורמת לבעה לרציהה. גנאפת גונבת. שנאמר (טלי ט) מים ננובים יטתקו ולחים מתרים ינעם. על לא תענה טיעיה שקר על בעלה ואטרת טנק אני טעוברת. חוטdot שאינו בעלה; על השבת כיצד הרוי שהיה בעלה כהן ובועל הור ובנה טקfib בחזקת שהוא כהן הרוי חיללה נס זכר את יום השבת לקדרשו. לך נאמר (קלה ו) אשר היא טצדדים וחרטמים; טצדדים בשדה וחרטמים בעיר. צדה בכל מקום (טס) טוב לפני האלים יטلط טמנה וחוטא גנו. (טג) אמרו מעשה בשתי אחותיו דומות זו לזו בא להשקותה בעלה ושנתה את בגדיה באחותה השקוי את הטעורה ולא לcket ובחירותה נשקתה ובין שהריהה מים הטרים מיד מטה הטמא לקיים מה שנאמר (טס ח) ולא יטلط רשות

באור הר א"ם

(ט) חנן חם בא לו. (טומך י'). (ט) דברי ר' נ"ע וכט"ט נטקה: (ט) אלא על למנלה טכלת נספר נ"ע: (ט) שם פרסה נהנהכו. פאי כיון לו יכול ליקח מידה טלה טפמלנו וגס קמלה נטחה פ"ל לו ייחה פותח מד שטאכל: (טט) לימד על מגמת טומך וכו' וגיאף מט המנחה לימד על מנאת טומך פטוענה הנפה וטגה נ"ע: (טג) אמרו מעשה בב' אחות. פטומול וכן גראה: מלווה

פְּסִיקָתָא פְּרִשָּׁתָ נְשָׁא זַוְּתָרָתָא

את בעליז. הרים המתארדים. מפני הכהן מתארדים. לטרים. מלמד שהיו נהפקין לטרים. וצבהה בטנה. ובן הוא אומר לצבות בטן ולנפיל ירך. ומהו שאמר לטעלת בתה ה' את ירכך נופלת ואת בטנק צבה. שהיתה רצה אחר חותה. ובן הוא אומר (פס' ה') כי רגליהם לרע ירוזו וימהרו לשפוך דם. (פס' ז') פעם בחזין פעם ברוחבות. הומיה היא וכוררת בבייתה לא ישכנו רגליה. והיתה האשה לאלה. שייחו בני אדם אומרים יארעך בשם שאירע לפולונית. ולטעלת הוא אומר לאלה ולשבועה שייחו הכל נשבעין בה אומרים יארעה בשם שאירע לפולונית אם בן ובן. ובקללה הוא אומר (ישיל' כ') והנחתם שטכם לשבועה. ובקללה כתיב (ייעיש כ') ולוקח מהם קללה לכל גנות יהודה. אבל הצדיקים כתיב (גמליט' ז') והתרבו בורעך כל נוי הארץ. שייחו אומרים מי שבירך את אברהם יברך שנאמר (פס' מ') בך יברך ישראל לאמר ישימך אלהים כאפרים וכמנשה. (פס' י') ונברכו בך כל משפחות האדמה. מי שבירך את אברהם יברך. ואומר (ייעיש ז') והתרבו בו גנים ובו יתהללו :

פס' . ואם לא נתמאה האשה. מכלל שהיא טהורה. מהו וטהורה היא אלא מניד הבהיר שיצא עליה שם רע אכורה לבעל לפיכך צריך לומר ואם לא נתמאה האשה לא מפני שוכות תולה לה אלא מפני טהורה היא לנטר. ד"א ואם לא נתמאה האשה. וטהורה היא. לבעל. וטהורה היא. לתרומה. ונתקתה. טן האלוות. וגזרעה רע. שאם הייתה עקרה נפקודת דברי רבי עקיבא. רבי ישמעאל אומר לא אלא שאם הייתה يولדה בצעיר מקודם يولדת בריווח. נקבות يولדה זכרים. שחורים. يولדה לבנים. קצרים يولדה אורכים. ד"א וגזרעה רע. לפיה ששותה עפר המשן. זוכה להזורייך ב אברהם שנאמר (גמליט' י') ואני עפר ואפר :

פס' . זאת תורת הקנאות. שתהא (סג) מצוה לדורות. (סב) אשר תשטה אשא תחת אישת ונטמאה. ד"א תחת אישת. הייך אשא מונת תחת בעל סמש כנון שמשמשת עם בעל ורעה על אחר להביא אשת חרש שבבית דין סקנין לה. תחת אישת :

פס' . או איש אשר העbor עליו רוח קנאה וקנא את אשתו. מלמד שאע"פ שקין רשות (סב) כיון שקין הובח עליו להשkontה. לפיכך אמור לקנאות בוגן זהה שמא תסתתר ואין כהן להשkontה. והעמיד את האשה לפני ה'. כמו שאמרו הכתים במוורה בשער ניקנור. ועשה לה הכהן את כל הרווחה הזאת. ונתקה האיש מעון וכו' (סב) אם עשה ניקה ואם לאו לא ניקה :

פס' . ונתקה האיש מעון. שלא יאמר אויל שחייבתי את בת ישראל אויל שהייתי טשיט עם הטמאה לך נאמר ונתקה לפיא אין הקב"ה בא עם בריותיו בטרונייא ולא נתן להם חוקים כדי לינגע וכדי לטרדן מן העולם אלא משפטים ישראל ותורות אמרת. זיין הקב"ה מביא את האדם בדין אלא על דבר שנצטו (סב) ובידו כה לעשות (כדי) שידו מנעה. ובן הנביא אומר (מייכ' ז') עמי מה עשית לך ומה הלאתיק ענה כי. ד"א ונתקה האיש מעון. כשהאיש מנוקה מעון משחרניש בה. האשה היה תsha את עונה. ובן הנביא אומר (គוטע ז') לא אפקוד על בנותיכם כי תזינה ועל (בנותיכם) [כלותיכם] כי תנאפנה. אמר להם הויאל ואתם רודפים אחר הונות אין הרים בודקין אותם :

פס' . וידבר ה' אל משה לאמר. רבותינו ז"ל אמרו במקבת סוטה למתה נטמאה פרשת

ב א� ר ה ר א ס

(סג) מצוה לדורות. כיינו נט' וגשון טילה ווניהם עולם : (סב) אשר תשטה. חכל ? זנכרי לטין : הסח חילס ולחס טיעמוס ומאלך געלס (מדס). סב"ל מקנחים לה נה לנטקופה לה לנטמן מכתובן : (סב) להוציא האروسה . דריש מקלה מגלדי ליטך פקומה פליכת סגנון גטען : (סב) כיון שקין . קפ' נט' אסוכן געל וקייל רטום להעט' חמל פקינה לה חונס לנטקופה : (סב) אם עשה ניקה . טינט טיעטס דווקל כמדל גמלוט נפלטס ז' . ודולט זס מן ועטס לה ככון ה' כל ספוגס קזלת כמדל דווקל : (סב) ובידו כה לטמות כפי טיזו מנעה וכו' כב"ע : (סב) ובידו כה לטמות כפי טיזו מנעה וכו' כב"ע :

פסיקתא פרשת נשא זוטרתא

178

גூר לפרש סוטה לופר לך. שבל הרואה סוטה. בקהלת יזר עצמו מן הין שלא נرم לה כל אלו אלא דין:

פ'. דבר אל בני ישראל. (ט) תלמיד שהבוחנים אין להם גוירות. ואמרת אליהם. (ט) להיות נהוג לדורות. (על) מה בין נדר לנויות (לשאר דברים) שאם נדר יום או ימים או נ' ימים אינו אסור אלא במה שנדר והוא אמור אלא באותו הזמן שנדר. אבל נדר עליוןויות אפילו שעה אחת אסור לשותות יין שלשים יום ולטמא לטמים ואסור בתגלחת ובחרצן ובזוג ומשרת ענבים כגון שטובל פתו בין לכך נאמר פרשה זו איש או אשה לעשות נשיםangan. איש או אשה. להוציא את הקטנים. כי יפליא. להביא את מי שידוע להפליא. פירוש שידעו לופר לשם מי נדר ועל פי נדרו. (ענ) מכאן אמרו במקצת (נדרים). בן י' שנה נדריו קיטין. כי יפליא. לרצונו ולא אנוס. כי יפליא לנדר נדר גூר. (ענ) ולא שנדר בקרבן עד שידור בנדרו של גூר. (על) להoir עצמו (מן הין) הוא טיר לא. את אחרים. ומתו נדר גூר להoir. לעשות בגיןו גוירות. דתנן במקצת גூר. בגין גויה פזח. ד"א נדר גூר מקיש נדרים לנויות ונויות לנדרים מה בגיןו גוירות עשה בגיןו גוירות אף בגיןדרים עשה בהם בגין נדרים ומה בגיןדרים עובר בכלל יהל ובאל אחר. אף בגיןוות בגין ופה בגיןדרים האב מפר נדרי בתו והאיש טפר נדרי אשתו אף בגיןוות ביזא בהן. להoir לה'. מצוה להoir לשם. (ענ) אמר שמואל הצדיק טימי לא אבלאי אשם גוירות אלא כשבא אחדתן הנדרום יפה עינים וטוב רואי וקוצותיו טפודות תלתלים. נמתי לו בגין מה ראית להשחית שער זה הנהה. אמר לי רועה היבטי בעיר וחלכתי למלאת מים מן העין נסתכלתי בבואה שלי פחו יצרי עלי בקש לטרדי מן העולם. נמתי לו רשע מפני מה נתגאית בדבר שאין שלך שטפו להיות רטה ותולעה. חעבהה שאני טקדש לשיטים. טיד גלחתי את ראש. ונשחתיו על ראשו. ונמתי לו בגין ירבו במותך עושין רצון רצון בישראל עליך נתקיים איש או איש כי יפליא וגנו. שהרי בגיןו היה לשלמים:

פ'. מני ושביר יזר. לעשות יין מצוה כגון קידוש היום. כיין הרשות. יין ושביר. הוא יין שהוא שבר לפיה שהיין משבר אלא שדברה תורה שתי לשונות כאחד. וכן שהיתה זוביחה אחת היא וכן הרמה וקמיצה אחת היא. וכן בגין. שפה היא עטקה אלא שדברה תורה בשתי לשונות. וכן אותן או מופת אחד הוא. רבוי אלעזר הקפר אומר יין זה מזוג. שבב זה חי. והתרגום אומר הדת ועתיק. יזר זו פרישה. וכן הוא אומר (ויקלע נ') ונזרו טקדשי בגין ישראל. חומץ יין וחומץ - שבר. תלמיד שעשה בו חומץ כשבב. וכל טשרת ענבים לא ישתחה. שם שרה ענבים במים שם בנותן טעם. מכאן אתה דין לכל איסורי שבתורה. ד"א וכל טשרת ענבים זה השורה פתוח בגין. וענבים זה פרי עצמו בלבד (ענ) שאין עונשין מן הדין. להביא את הבומר. ויבשים. להביא כל יבשין:

פ'. כל ימי גוינו מכל אשר יעשה. מנפנ' הין. תלמיד שאם אכל כזית טבלם סופג את הארבעים. מכל אשר יעשה מנפנ' הין. יכול אף העליון. והלולבים במשמע. תיל' מחרצנים ועד גג לא יאכל. תנן התם במקצת גூר בפרק שלשה מינין אסורים בגין הענבים הוגני והחרצנים אסורים בגין הוגני אלו הפנימים חרצנים אלו החיצונים:

ב א/or הרא "

(ט) תלמיד שהכוננים וכו'. יכול לטעמי כוננים: (ט) להיות נהוג לדורות. סכוימת לדורות כוכ וגבעון טלה ונימ טולמים. וכזאת טה למס נדר גמורות-סרי הטה נזיל עולס והיכ לשלות נזיל לא נזיל טס נזיל עט ציומך לו עד טיכנא נית מקומות טיכול להקליג קליגו: (על) מה בין נדר לנויות טס נדר יוס נזיל: (ענ) מכאן אמרו במת' . (נה מ"ט): (ענ) ולא שנדר בקרבן. טס נדר בקאנן טינו נזיל דקליג נדר לנטיל עד טילדן נזילו כל נזיל: (על) להoir עצמו ובו'. טס וכזיל נדר נזיל מה עלמו טה מזיל וטינו מזיל מה המלים: (ענ) אמר שמואל הצדיק. (נדיעס ד'): (ענ) שאין עונשין :

כל

פסיקתא · פרשת נושא · זומרתא

פס. (ע) כל ימי נדרנוו. הרי הפטור מוציאו מכלל יין ובא לו ללמד על התנהלות. כל ימי נדרנוו, נדרו-תלי בנוירתו. ולא נוירתו תלי בנדרו. כלומר שאפילו לא נדר אלא يوم אחד או שעה אחת סופר שלשים יום שנאמר קדוש היה. יהיה בנימטריא שלשים הוא. תער לא יעבור על-ראשו. (עט) לעשות (התנהלה). עד מלאת הימים אשר יור לה'. (עט) שאם אמר הריני נזיר (יום אחד) ונלח בתוך שלשים יכול יצא. ת"ל עד מלאת עדיין לא מלאו:

פס. (פ) (כל ימי היורו לה'). להביא את נזיר עולמו. על נפש מה לא יבא. כתובים הם. כל ימי היורו טבל אשר יעשה. וכתייב כל ימי נדר נזיר תער. (פמ) וכתייב כל ימי היורו לה' וכו' ומיכן אמרו בטהרה בטשנה בטשנה נזיר שלשה סיניין אסוריין בנזיר הטומאה והטהרה והיוצא. מן הנפן. חנן החט מה בין נזיר עולם לנזיר שמשון שאם אמר הריני נזיר כשם שמשון בן מנוח בבעל דיליה. כמו שעקר דלתות עזה הרי זה נזיר שמשון. ומה בין נזיר שמשון לנזיר עולם. נזיר עולם הבהיר שערו מיקל בתער. ואם נטמא טביה קרבן טומאה. נזיר שמשון אינו טיקל ונטמא אינו מביא קרבן:

פס. לאביו ולאמו לאחיו ולאחותו לא יטמא להם. לטعلاה אומר (ועל כל נפשות) [על נפש]. מה לא יבא שומע אני (פנ) אפילו בנפש בהמה ת"ל לאביו. מה אביו אדם אף כל אדם. ולאמו למה נאמר והלא זיביתך מן הדין אם לאביו אינו מטמא (פנ) ק"ו לאמו. נאמר כאן אמרו ונאמר בבחן נדול אמרו (פנ) מה אמר האמורה להלן בבחן נדול מיטמא בגעם ובזיבתן אף אמר האמורה כאן מיטמא הוא בגעם ובזיבתן. לאחיו ולאחותו. וזה חומר בנזיר טבחן הדיות. וاعט' שקדושת נזיר לפי שעה אינו מטמא לקרוبيו אבל מטמא הוא למת מצוה. לבנו ולבתו. לא אמר שכבר למדנו. ולמה נאמר כאן לאחיו ולאחותו לומר לך לאחותו אינו מטמא אבל מטמא הוא למת מצוה. אבל לבנו ולבתו לא נאמר שכבר למדנו מן הדין טלאבו. ולאמו. ד"א לבנו ולבתו למה לא נאמר לומר לך (פנ) שאין הקטנים נזירים (א). לא יטמא להם בטוחם. אבל מטמא הוא לניעתן ולזיבתן. ד"א בטוחם אינו מטמא אבל עיטה. הוא בהספד ובשורה. כי נזיר אלהיו על ראשו. בין שיש לו שער בין שאין לו שער:

פס. כל ימי נזירו קדש הוא לה'. להביא את נזיר עולם שלא קצב לו זמן. קדש הוא. (פנ) זו קדושת הגוף:

פס. וכי ימות מה עליו בפתח פתואם. (פנ) להוציא את הספק. פתע להביא את האונס. פתאים להביא את השוגג. (פנ) בטשנה (ערכין). חנו. רבנן. פתע זה השוגג. שנאמר (גמלנץ לפ) ואם בפתחם בלבד. איבח. פתאים זה טויד. ובן הוא אומר (פסל לפ) ערום ראה רעה ונסתה. ופתאים עברו ונענשו. (פנ) וטהו עליו להביא את המאהיל עליו שאם איהל עליו ועל החט נטמא נזירו. (ג) חנן החט על אלו הטעאות הנזיר מלח על המת ועל בזות. מן המת על מלא תרוד רקב על השורה ועל הנולנות. על בגעם ועל משאן ועל אהילן ועל עצם בשורה על טגען ועל משאו ועל אהלו. לך [א] כה נטפני טול פקוק כ"ז וטיכשו כ"ז וכ"ז ק"ז להו מטמול לגוינו כו' ד. יי' נזירות כ"ט גז וגטו דלען צרכי נזירות.

באור הרاء

(ענ) כל ימי נדר נזיר מהר יעצור על רחמו כדי סכהוג מוגלו וכו' (פנ) לעשות סמנלא כמנלא כב"ע. פ' לוקה: (עט) שאםحمل סורי נזיר וגילה במקום ל' יכול זורה כב"ע: (פ) כל ימי היורו. ט"ס וע"ל כל ימי נזירו קודש קובל לה' נזיר נזיר טולס כב"ע כמה נחלר נפי סהה קומל עד מליח סימיס חיין לה' חלה טיש ספק נזילחו (קיינו סהס נזיר סמנלא ליום ל') מיר עולס מנין (סחים מנגלא רק לפלקיס מה פלכיד טעלו). מ"ל כל ימי נזירו נזיר טולס כב"ע: (פנ) וכתייב כל ימי נזירו לה' נל נפש מה לה' יגוע כב"ע: (פנ) אפילו בנפש בהמה. כדכתיב מה נפש נפש נפש (נזיר מ"ה). ע"ט: (פנ) ק"ז לאמו: פשל וולדת: (פנ) מה למו קלח מטמול לאlein בכ"ג גמזה ליזנו מטמול חכל מטמול הוא לזיכחן אף חמו קלח מטמול נזיל גמזה ליזנקן כב"ע: (פנ) שאין הקטנים נזירים. וגנזר סס וגנירה ליתח זיכחה זו וויס ישיך הפליקות: טלהן. מהר יכול לסדיין נזיר נזיר קפס כלום קחן מדיר בנו. קפן נזיל (ניזיל כ"ח): (פנ) זו קדושת הגוף. טלהן. מהר יטמל למלאים. אף סמנלא חס לאכיז טעלו: (פנ) להוציא את הספק. קיינו מטמול לתקות ליזנו סוקול נזיר (ניזיל ס"ג). (פנ) פתע להביא את האונס. וכספי כי' פהע זה צונגן מטמול זב מזום: (פנ) בפס' (כריות ט') כב"ע: (פנ) ומוח עליו. קיינו כי' ימיט מה פלוי וכו': (ג) חנן החט על אלו טומאות וכו'. (ניזיל פ"ז מס' ח'): עט

180 פסיקתא פרשת נשא זוטרתא

נאמר כי יסות (ג') מות כל דrhoא. עליו. להביא האהילות והמשאות. וטמא ראש נזרו (ג') בימי שהיה טהור ונטמא הכתוב בדבר. ונלה ראשו הוא מגלה ואין מנלה את כל בשרו. ביום טהרתו. ביום הזאתו. ביום השבעי. שנאמר וביום השבעי ינלחנו להביא את שלא נילה ביום השבעי מנלה אפילו לאחר מכן שנאמר ינלחנו מכל מקום. ד"א ינלחנו ואפילו בלילה. (ג') מכאן אמרו תגלחת טומאה כיצד מגלה ואח"כ טביה

ואם הביא ואחר כך מנלה לא יצא: פס' . וביום השטני. להוציא את השבעי. אבל משפטני ואילך מותר להביא. אלא שמצויה בזמנה. ועוד נאמר כאן שפטני ונאמר להלן שפטני שנאמר (ויקל"כ) זמיטום השטני והלהה. מה להלן משפטני והלהה אף כאן משפטני והלהה. יביא שתי תורים או שני בני יונה. (ג') שלא יביא תורים כננד בני יונה ולא בני יונה כננד תורים. אל הכהן אל פתח אهل טוער. (ג') מלמד שהוא חייב בטיפול הכהן עד שיביאם אל הכהן אל פתח אهل טוער:

פס' . ועשה הכהן אחד לחטא ואחד לעולה. שיפרישם לפי שאין הকני מתרשין אלא או בלקיחת בעליים או בעשיית הכהן. וכפר עליו מאשר חטא על הנפש. רבי ישמעאל אומר בנזיר טמא הכתוב בדבר (ג') שנטמא למתים. וקידש את ראשו ביום ההוא. טלמוד שמתהיל למנות מים שנייה:

פס' . והoir לה' את ימי נזרו. כל אשמות שבתורה (ג') מעכbin את הכפירה חזק טזה. דברי רבי. רבי ישמעאל אומר אף זה מעכbin שנאמר והביא כבש בן שנתו לאשם. אמתי והoir בזמן שהביא שנתו. (ג') ולא שנה למניין עולם. והימיטים הראשונים יפלו. ומתי למן נזירות לכתלה. חריאונים. שאם נדר טאה يوم ונטמא אפילו באמצע המאה אפילו שני ימים לכתלה או קרוב לסוף מתחילה למן נזירותו מתחילה אבל אם נטמא ביום מה אין סותר את המאה שנאמר והימיטים הראשונים יפלו מי שיש לו אחרוניים סותר יצאו אלו שאין להם אחרוניים שהרי ביום מה נטמא וכבר עבר ימי נזירותו. כי טמא נזרו. הטומאה סותרת את הכל (ג') ואין תגלחת סותרת את הכל. ד"א והoir לה' את ימי נזרו. (ג') לעשות ימים של אחר נזירותו כימים שבתוך נזירותו עד הבאת קרבן וכו' ברייתא:

פס' . זו את תורת הנזיר. אחד נזיר ימים (ג') ואחד נזיר עולם לקרבן טהרה. יביא אותו. במתה הכתוב בדבר אם בקרבון הא כתיב והביא את קרבנו לה' אלא מהו יביא בנזיר עצמו (ג') שיביא את עצמו. ודומה לו והשiao אותם עון אשמה מה שיש אותם אלא הם עצמן משיאין עצמם. ובן (דנ"ה) ויקבור אותו בניה אלא הוא כבר עצמו. אלה ג'atis שהיה רבי (עקבא) [ישמעאל] דורש בתורה:

פס' . והקריב את קרבנו לה' כבש בן שנתו תמים. להוציא את בעל טום. וכבשה

באור הרא"ם

(ג') מות כל דrhoא. הפללו מוס כטעולך: (ג') בימי שהיה טהור ונטמא הכתוב בדבר. הכל נגעה פגיעה נזיר וכזו נזירות קדומות זכיין טעון גלום (ניל"ת) ומינו מנלה לת כל נזיר. בס"ה ללמד מתולע פמנלה כל טמו: (ג') טבאן אמרו תגלחת הטומאה. פ"י כיוון דציך לנלה בטעוי ולהניל קרבנותיו בטעוי מכם לмерו וכו' ולים בכיהם ומ"כ נילם למ' יונק: (ג') שלא יביא תורים וכו'. פ"י מה פמץ' ל' מהטהר ולו' לטולך לו יניל פור למחלה ווונס לטולך לו לטיףך הלא לו כולס פוריס לו כולס בכוי יונק: (ג') מלמד שהוא חייב בטיפול הכהן. כי הלא פחת הלא מועד קלה יטיכס הלא כי הכהן למ' יקליננו נחוץ: (ג') שנטמא למתים. וחוץ מהלך מטה על הטעולך: (ג') מעכbin את הכפירה. לדחמיין כביה כפלתו הולך נקדמים. חוץ מטה סוף קודס טהניל מטה למגום ימי צוילותו צעפה לה: (ג') ולא שנה למניין עולם. טהניל נידך לטאות כן סנקו מוש לוס: (ג') ואין התגלחת סותרת הכל. טהס נול יכול מל' יוס ונילח צהמצע חייו סופר הלא ל' יוס דלין נידול פלע פחים מל' יוס מסמ"כ גטומלה טומחה כל: (ג') לעשות ימים של אחר נזירתו וכו'. טהס טגליים ימי נזירתו ועדין למ' סביהו קלינן להסור לממל' למחיים ולטהום יין עד טביה קלינן: (ג') ואין התגלחת סותרת הכל. טהס מודס לי"ב מודס ומכוון נ' נקמות לקלין מטה. טולך וטמים ולים נפמל' מנייל קלינן טומלה: (ג') שיביא את עצמו. עיין כטולו על טהו סנקן קלין נדרשה זו נס לרודפי כספם: ל' מד'

צא

פסיקתא פרשת נשא זושרתא

אחת בת שנתה תמייה לחטא וายיל אחד תמים לשפטים. (ק) למד לנזיר שיטען שלש בהמות: פס'. וטל מצות סלת חלות בלולות בשפן. פרט. (ק) אין בכלל אלא טה שבפרט: פס'. והקריב הכהן לפני ה' ועשה את חטאתו ואת עולתו. חטאות קידמת לעולח בכל מקום: פס'. (ק) ואית האיל יעשה זבח שלדים לה' על סל המצוות. איל היה בכלל ויוצא מן הכלל למד על הכלל מה איל מיוחד שהוא בא בנדר ובנדבה וטעון נסכים אף כל הבא בנדר ובנדבה טעון נסכים. יצאו חטאות ואמש שאינן באין בנדר ובנדבה שלא יטענו נסכים מפני שהיה בכלל ויוצא לדון בלחם והחוירו הכתוב לכללו: פס'. (ק) וגלח הנזיר פתח אهل טווער את ראש נרו. לפי שאין דרך כבוד שהוא מנהח פתח אهل טווער בשלדים הכתוב מדבר. ושחטו פתח אهل טווער שאין דרך כבוד שהוא מנהח פתח אهل טווער אלא מקום שהיה מבשל שם היה מנהח. (ק) וזה שאמר פתח אهل טווער מלמד שאין הנזיר מנהח עד שיפתח פתח אهل טווער ולקח את שער ראש נרו ונתן על האש. מכל מקום (ק) אפילו בגבוליין זבח השלדים תחת השלדים לא נאמר אלא תחת זבח השלדים להביא אפילו תחת חטאות פס'. ולקח הכהן את הורוע בשלה מן איל. (ק) אין בשלה אלא שלימה. רבינו שמעון בן יוחאי אומר שנתבשלה עם האיל. וחלה מצה אחת טן הסל. שם נפרשה או חסירה פסולה. ורקייק מצה שם נפרנס או חסר פסול. ונתן על כפי הנזיר אחר התגלווה את נרו. (ק) אילו אחר התגלווה את נרו. אין קרבנותיו אחר התגלווה את נרו: פס'. והניב אותו הכהן חנופה לפני ה'. טוליך וטביא טעה וטורייד. (ק) לפני גליה במוורה. קדש הוא לכהן על חזות החנופה ועל שוק התרומה. שם מאת בני ישראל טובחי שלדים (ק) ויצא זה מכלם שיטענו הפרשת זרעו. ואחר ישתה הנזיר יין. (ק) אחרי כל הטעשים דברי רבי אליעזר: פס'. זאת תורה. (ק) לא בא מקרה זה (אלא) לחיש כלום. (ק) לומר לך ואת תורה הנזיר לדורות. אשר ידר (ק) קרבנו לה' על נרו. ולא נרו על קרבנו. (ק) לה' על נרו. ולא קרבן אחרים על נרו. בלבד אשר תשינן ידו בפי נdro אשר

ב. אור ב. הר א. ט

(ק) למד לנזיר וכו'. פ' בג' נסמות מנות מחולקות כס. ע"כ מס' גימליך על חלק מפלתקן יהל וועל (מי' מ"ק) נבי. פגימת טקרה: (ק) אין בכלל אלא מה שבפרט. פ' טlein פענן ד' מיינן חלק מנות כהודך רק מנות ורקיון: (ק) ואית האיל וכו' על סל המצוות. ועטקה הכהן לסת מנהפו ומלח. נסכו כלל כבר כחיב נפ' נסכים מהלך לירק נסכים מהלך מפני סייל מן סכלל נגניך להס ס"ה ס"ה נסכים ע"כ כחיב כהן לסת מנהפו ומלח נסכו וחיו פמסיס וצחיריו הקטוב כליגנו: (ק) וגלח הנזיר וכו'. כל ספיקתו מטוגנת וכ"ע. ונלמ' סג'ר פחח הווע"מ כתמים סכחים מדרכ' (ס' יע' טיגלט מהלך ספיקת פלמים. ופחח הווע"מ סיקות כתמים בסבב זומניים פלמים) נפי טlein דרך כבוד סיטה מגלה. פחח הווע"מ. ר' ימך הומד היינו לירק כדי פום פומר ונקח לסת פער רהט צוtro וונטן על סקלט הפעל פחח זג'ם סקלט מנוסה היון נקיחת ונחינה יהל זה (ס' יע' מס' נלהם טיגלט פחח הווע"מ ממץ) טיס' מחוסכ לקיים ונחינה וכטלה: (ק) וזה סהמאל פחח הווע"מ וכו'. גס נכתן מטוזט וכ"ע. ונלמ' סג'ר פחח הווע"מ ס' הין כס. פחח הלא מופד לה' סיק מגנום. וככונו טיס' סיק' מהווע"מ פחח דעתה שחגלהת: (ק) אפילו בגבוליין. ס' יע' נוכ וגכען' וסילא: (ק) אין בשילה אלא שלמה. פ' (חולין ג' מה): (ק) אילו אחר התגלווה וכו'. ס' יע' שחגופה פום מהר שחגלווה הלא סבלה קרבנותיו קדס הגילות כדרכ' נקלת: (ק) לפני ה' במוורה. פ' יע' שחגלווה קרבנותו (מנחות ס' מה): פ' לר' ט' ט' גמזה קרבון. לפ' פ' (ק) ויצא זה מכלם. פ' נוכ' סבחה מטהל כתמים פגוניס. אך חז' וטוק וצטלי' ניז' נוון ט' גז'ו' קרבונ' לכתן: (ק) אחר כל הטעשים. סיינ'ו' לה' שחגלהת מהר שחגלווה ולמל' הקבן: (ק) לא נה' מקלט זב' נחלה כלום כ"ע' וטום דנכי ל' זספלי': (ק) קרבנו לה' על נרו וכו'. יוכלמי פ' ג' דנוי. ס' לס' קפראט קרבן' צילום קודס פנדרא' גמיא' ליינ' קדום: (ק) לה' על נרו ולא קרבן אחרים. גספלי' גני' ולמה קרבן מהל' נמי' ומקס' סספלי' מפרש חי' עט'

182 פסיקתא פרשת נשא זומרתא

יזור. מלמד שם אמר הריני נזיר (קיט) ע"ט לנלה על מה עולות על מה שלמים קורא אני עליו וכי נדרו לפיו שהן קדשים שבנדר ושבנדבה. אבל לא על תוספות חטאות ואשומות לפיו שאינן בנדר ונדבה. ד"א וכי נדרו אשר ידור הרי שאמר עלי המשנה נזירות שאנגלח תגלחת אחת ואعلاה לבולם קורא אני עליו וכי נדרו אשר ידור תיל יעשה על תורה נזירו. ככלומר במשפט סדר קרבן. חנזרין בן יעשה לבל נזירות ונזירות:

ברייתא (קיט) שאל רבי אלעזר ורבי יוחנן הסנדר. אמר רבי שמואון בן יהאי הרי שהיה נזיר ומצורע מהו שיעלה תגלחת אחת ותעללה לו לנזרו ולצערתו אל וכי הייך אפשר זה מצורע מנה להעברת שער זהה. נזיר מנה לנדר שער. הייך תעללה לו תגלחת אחת לנזרו ולצערתו. ומסקנא לא עולה בימי נטרו עולה בימי ספרו לא עולה בטההור לפיו שאיןם שווין אבל עולה בטמא לפיו שהן שוין. (קכ) רבותינו אמרו בפסכת נזיר שלשים נדר נזיר יזר גרו להזיר הנזיר נזיר בתובין בפרשה זו בוגנד ימים של סתם נזירות. ולמה נסתמה פרשה זו לפרשת כהנים לפי

(כלמ) שקדושת נזיר בקדושת כהן גדול: פס'. וידבר ה' אל משה לאמר. דבר אל אהרן ואל בניו לאמר. לפי שככל מעשה הפרישה באחרון ובניו. הביא את אהרן ואת בניו בכל דבר. (קכ) זה כלל בתורה שככל זמן שדייבר בכהנים טעה בכהנים. בישראל טעה בישראל. ואם דיבר בישראל ומעשה בכל אדם צריך להביא את הגרים. כה תברכו את בני ישראל. בלשון הקודש. שככל מקום שנאמר עניה. בכיה ואMRIה בכיה בלשון הקודש. ונMRIין בפסכת סוטה נאמר כאן אמר להם ונאמר להלן (לנiris ט) וענו הלוים ואמרו אל כל איש ישראל קול רם. תה להלן בלשון הקודש אף כאן בלשון הקודש. וזהם מנא לנו דברתיב קול רם. וכתוב התם (טעמו יט) טעה ידבר והאלחים יענו בקול. רבי יהודה אומר אינו צריך להביא גורה שותה. שהרי כבר נאמר כה תברכו עד. שיאמרו בלשון הזה:

תנו רבנן כה תברכו את בני ישראל בעמידה. כתיב הכא כה תברכו וכתיב התם לעמוד לפני ה' לשורתו ולברכ בשטו. מה שרות בעמידה אף ברכה בעמידה. (קכ) ושרות בעמידה דבתייב (פס יט) ושרות בשם ה' אלהיו ככל אליו הלוים העומדים שם לפני ה'. כה תברכו את בני ישראל. בנסיבות כפים. נאמר כאן כה תברכו ונאמר להלן (ויקלט) וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם. ד"א כה תברכו את בני ישראל. אין לי אלא ישראל גברים ונשים ועבדים משוחררים מניין ת"ל אמר להם. ד"א כה תברכו את בני ישראל. פנים בפנים. שנאמר אמר להם כadam שאמר לחבירו דבר פנים בוגנד פנים. אמרו להם. (קכ) שיהא כל הקהיל שומע ולא בלחש. אמרו להם שיהא חזון קורא הברכה (קכ) והוא עונה אחר החזון. זהו שניינו העובר לפני התיבה לא עונה אחר הכהנים אמר מפני הטירוף שצורך רעת חזון שהוא מכויין להקראת הכהנים את הברכה. ואם עונה החזון אמר יבוא להתייחס מן ההקראה ויתעה את

באור הרא"ם

על קרבן טפליות לנו לנו מגלה מכל מעות סתוםיס טפליות לנו לנויהם: (קיט) ע"ט לנלה על מה עולות. יכול לנו עליו כדי נדרו ומוכור למפתות יין עד טיקליכן מה כולם: (קיט) שאל ר"ל מה לסכ"י כ"ג: (קל) רבותינו אמרו: (זעיר פ') מהמל דין פל: (כלמ) שקדושת נזיר בקדושת כהן: טפליות לנו מ满满的 לקרבוניס: (קכ) זה כלל בתורה. ככלון לנו מדויק ומכוינה לדבורי הגעושים כהנים לנו למלמד הכרוך רק למלמד וללא לנדרים. וולס דנבר ניטרל ומעיטה כלל לדוט כגון צהורי קדיניס גיריך להכין עכירות מהר זה רק למלמד וללא לנדרים. וככל דנבר ניטרל ומעיטה כלל לדוט כגון צהורי קדיניס גיריך להכין נדרים מיחוקה למלמד. ומיין נדר נמי מחותי מוז (ויקלט יט) טגונן בככאים וכיכלן נלמל דנבר לא מתקן ולא נדר כלל נמי יטראל: (קכ) ושרות בעמידה דבתייב ושרות וכו'. וקappa כלל נדר נטראל דלעיל כתיב ג"ל לעמוד לפני ה' לטראט טרומ נטעמלה. וככל עמד נדר ה' ר"ע חינר נגליון ה"ט (סועה יט): (קכ) שיהיה כל הקהיל כלו זומע כ"ג: (קכ) והוא עונה. קלי על הכהן:

כענין

פְּסִיקָתָא פָּרָשַׁת נֵשֶׁא זֹוֹתָרָתָא צָבָא

הכהנים. והלכטא כאבי שאמר לשניהם קורא בכהנים לאחד אין קורא כהנים. שכש שנאמר אמר להם ממשע לשניהם ולא לאחד. ואטור רבנן הלכטא כוותיה דאבי' ביעיל קנס והני טيلي בפלוגתא דאבי ורבא, אבל שלא רבא הלכתה באבי בטילי רבבי. ואענ' דאמיר רב חסדא לשניהם קורא בכהנים ואפילו לאחד קורא כהנים אין הלכתה בדבריו ואין הלכתה ברוב חסידא שאמר כהן קורא בכהנים ישראל אין קורא כהנים. אבל הלכת באבי שאמר אפילו ישראל קורא כהנים בוטן שהכהנים שעולין לדוכן הן שניים. והלכ' ברכת כהנים נקראים ולא מתרגטין. תנן התם במקצת כוותה בפרק אלו נאמרין בכל לשון ברכת כהנים: ליצד במדינה אומר נ' ברכות כדרך שתוב בהורה יברך יאר ישא ועוניין אמן על כל ברכה וכרכח. ובמקdash ברכה אחת. במקdash אומר השם בכחתו ביוזד ה"א. ובמדינה בכינוי אל"ף דלא'ת, זכהן בעל טום לא ישא את כפיו. זכהן שנשתמד. ואם היה ידיו צבעות זרוב אנשי העיר אומנותם בכך מותר לישא את כפיו ואם לאו אסוח מפני שרוב העם מסתכלין בו. ואמור להכחצל בכהנים בשעה שנושאין את כפיהם. ומחלוקת כפיו לשש החלקים שנאמר (יע"ב) שיש כנפים שיש כנפים לאחד. במדינה כהנים נושאין את כפיהם כנד' בתפותיהם וכו'. א"ר שמעון בן לוי פני שהקב"ה מתחאה לברכת כהנים שנאמר בתפוחתיהם וכו'. א"ר שמעון בן לוי כל כהן שטברך מתחברך. ולמה הכהנים שעלים ברצה לפיה שהיה ברכות עבודה: (ויקלח פ) וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם. וירד מעשות החטא והעללה והשלמים. ועם שאחר הכהנים אין בכלל ברכיה. וצריך לברך כדאמר ר' זירא א"ר חסדא ברוך אשר קדשו בקדשו של אהרן וצונו לברך את עתו ישראל באהבה. כי עקר הכרעה למיקק אומר יהי רצון ורחותם מלפנייך ה' אלהינו שתהא ברכה זו שצוויתנו לברך את עטך ישראל באהבה לא ימצא בה בשלון ועון. וכי מהדר אפיה' מצבור מא依 אמר. אדריכלה רבי חסדא לרוב עוקבא ודרש רבונו של עולם עשינו סה שנזרת עליינו עשה עמו מה שהבטחתנו. אמר רב חסדא אין הכהנים רשאין לכוף קטרין אכבעותיהם עד שיחזרו פניהם פן הצבור. א"ר זירא אמר רב חסדא אין הקורא רשאי לקורות כהנים עד שיזכה אמן מפי הצבור. ואין הצבור רשאין לעונת אמן עד שתכללה ברכה מפי מהן. ואין הכהנים רשאין להזכיר פניהם מן הצבור עד שיתחיל שליח צבור. ואין הכהנים רשאין לעקוד רנליהן ולילך עד שנייע שצ' לפופ ברכת שים שלום:

פס'. יברך ה' בברכה טפורשת (דנ'יס' כה) ברוך אתה בעיר. ברוך טנאך. ברוך אתה בכואך; ובאו עליך כל הברכות האלה. יברך בנכסיים. זכהן הוא אומר. (גילה'ת פ) ויברך ה' את בית המצרי בנל' יוקף:

טובייהו ברבי אליעזר אומר יברך ה' לבנים בעניין שנא' (טallis קלח) הגה כי בן יברך נבר ירא ה'. יברך ה' במשא ובמתן בעניין (טיג' ט) מעשה ידיו ברכת מלמד שככל הנוטל פרוטה מאיבר טtabרכ. יברך ה' שיתו הכל מtabרכין כך בעניין שנאמר באבינו אברהם (גילה'ת כנ) וחתברכו בזורך כל גוי הארץ, שהיו בני אדם אומרים מני שבירך את אברהם הוא יברך אותך וכן הוא אומר (פס' מה) כך יברך ישראל לאמר ישיפך אלהים באפרים וכמנשה. יברך ה' בזקנה בעניין שנאמר (פס' כל) ואברהם זקן בא ביטים זה ברך את אברהם בכל. יברך ה' בתלמידים בעניין שנאמר (דס' ל) אם ברך תברכני והרבכית את נכולי בתלמידים. וישمرך. בעניין שנאמר (יטלי נ) ושמר את רנליך מלכך. וישמרך. טובייהו אומר שמירת הנפש (קלו) בעניין שנאמר (ושמר את נפשו). וישמרך. טן המזוקין בעניין שנאמר (טallis קלח) ה' ישמרך מכל רע. ואין רע אלא מזוקין שנאמר (יטשי' מה) עושה שלום וכורא רע. ד"א ישמרך מכל רע. טיצה רע בעניין שנאמר (גילה'ת ו) וכל יציר מהשבות לבו רק רע כל היום. ד"א ישמרך מכל רע. טן הליכטים בעניין שנאמר (טל'ס ט) כי מלאכיו יצוה לך לשטרך בכל דבריך. וישטרך.

ב א� ר ה ר א"ם

(קלו) בעניין שנאמר לך מה נסכו במול כפ"ע (לו' ג'):

וכס' ג'

104 פסיקתא פרשת נsha זוטרתא

בעניין שנא' (הכלים קל) ה' יישמר צathan ובואך. רבותינו אמרו ויישמר לך ברית אבות בעניין שנאמר (לכ"י ז') ושמר ה' אלהיך לך את הברית ואת החסד אשר נשבע לאבותיך. ויישמרך. שלא יסלק שכינתו טathan בעניין שנאמר (גלהמת כח) אם יהיה אלהים עמדי ושמרני בדרכנו. ד"א ויישמרך יישמר נפשך בשעת טיתה בעניין שנאמר (צומל ה' כה) והיתה נפש אדוני צורחה לצורך החיים. ד"א ויישמרך. שיכתוב זכותך בעניין שנאמר (פס ג') רגלי חסידיו ישמור. ד"א ויישמרך. לעולם הבא בעניין שנאמר (ישע' מ') וקי' ה' יחליפו בח. הרי שלש תיבות בנגד אברהם יצחק ויעקב. כך אמר טובייהו ברבי אליעזר ז"ל:

פס'. יאר ה' פניו אלקיך. יתן לך מאור עיניים. רבינו נתן אומר יתן לך מאור שכינה בעניין שנאמר (פס ס') קומי אור כי בא אורך. ואומר (פס) ועליך יರוחה וכבודו عليك יראה. ד"א יאר ה' זה מאור תורה ובן הוא אומר (מקל"ו) כי נר מצוה ותורה אור: טוביהו ברבי אליעזר אומר זה חכמה. וכן הוא אומר (קפת ח) חכמת אדם תאיר פניו. ד"א יאר ה' פניו אלקיך. זו ישועה וכן הוא אומר (תכליס ל') האירה פניך על עבדך. ד"א יאר ה' פניו אלקיך. אלו חיים שנאמר (מקל"ט) באור פניו מלך חיים. ד"א יאר ה' פניו אלקיך. וזה הסברת פנים בעניין שנאמר (תכליס ק"ח) אל ה' יאר לנו. ואומר (פס ט') יאר פניו אתנו סלה. וייחנק. במשפטותיך ובכחך (פסמות ג') ומצא חן את אשר אהונ. ד"א וייחנק. יתן חן בעניין בריותו בעניין שנאמר (מקל"ג) ומצא חן ושביל טוב בעניין אלחים ואדם. ד"א וייחנק. יחנן דעת בתלמוד תורה בעניין שנאמר (פס ל') תחן לראש לווית חן. (פס ה') כי לווית חן הם לראשון. ד"א וייחנק. יחנן במתנות חנים בעניין שנאמר (חכליס ק"ג) בן עינינו אל ה' אלהינו עד שיחננו ואומר (פס) חננו ה' חננו. ואומר (ישע' ג') ה' חננו לך קיינו:

טוביהו ברבי אליעזר אומר וייחנק. בבניהם בעניין שנאמר (גלהמת ג') הילדים אשר חנן אלחים את עבדך. בעניין שנאמר (פסמות כב') ושמעתיכי כי חנון אני. ד"א וייחנק. שישמע תפליך בעניין שנאמר (ישע' ל') חנון ייחנק לקול זעקך. ד"א וייחנק. יתן לך חנינה בעולם. (ק"ג) וכן הוא אומר (פס כב') קריית חנה דוד. וייחנק. בעניין שנאמר (תכליס ל') חונה מלאך ה' סביב ליראיו ויחלצם. הרי בברכה שנייה חמש תיבות שם ב' אותיות. חמיש תיבות בנגד חמישה חומשי תורה שניתנו לזרע אברהם הנבחר לסופ' עשרים דור:

פס'. ישא ה' פניו אלקיך. בשעה שאתה עומד ומתקפל לך והוא אומר (גלהמת יט) הנה נשאתי פניך. ואם תאמר הא כתיב לא ישא פנים לא קשיא כאן קודם גדור דין. ישא. לאחר גדור דין. לא ישא. בזו העניין לשנים בתובים המכחישים זה את זה כגן (תכליס כה) שומע תפלה (לייט ג') ומכות בענן לך. (חכליס קמ"ט) קרוב ה' לכל קוראיו וגוי. וכתיב (פס י') למטה ה' תעמוד ברחוק. (לייט ג') מפי עליון לא תצא הרעות והטוב. (דיילט ט) וישקד ה' על הרעה ויביאה. (ירמיה ז') כבמי מרעה. וכתיב (פס ג') אם תכבטי בנתר. (ישע' יט) דרישו ה' בהמצאו. וכתיב (יחוקלאג) אם אדרש לכם. (פס ג') כי לא אחפוץ במוות הרשות. וכתיב (סגולל ה') כי חפץ ה' לחמיתם. כל אלו הפסוקים נדרשין בآن קודם חיתום גדור דין. כאן לאחר חיתום גדור דין:

טוביהו ברבי אליעזר אומר ישא ה' פניו אלקיך. בעניין שנאמר (ויקלט כ') ופניתי אליכם והפרתי אתכם וגוי'. ד"א ישא ה' פניו אלקיך. יתן לך נשיאות פנים בעניין שנאמר (לייט כב') ונושא פנים (יזהר) [ישב] ביה שנושא (לדוד) [א] בשבייל זכותו. וישם לך שלום. שלום בכניסטך שלום ביציאתך. שלום עם כל אדם. רבינו חנניה סגן הכהנים אומר וישם לך שלום. שלום בביתך. רבינו נתן אומר זה שלום מלכות בית דוד שנאמר (ישע' ט) לסרבה המשרה ולשלום אין קץ. ד"א וישם לך שלום. זה שלום תורה. שנאמר (חכליס כט) ה' עוז לעמו יtan ה' יברך את עמו בשלום. גדור השלים [א] בגבור פיס נזונו נ"ל וכ"כ מגנינה דג' י"ד ט"ג.

באור הרא"ט

(ק"ג) וכן הוא אומר קריית חנה דוד. דוכך כתיר כזלה כי ה' מיט פל דוד וצלות. ובקב' מהו על יטראן בימיו

פְּסִיקָתָא פָּרָשַׁת נְשָׂא זֹוֶתְרָתָא צָג

(ק'ג) **ששינה קדוש מפני השלום.** נдол השלום (ק'ג) ששינה מלאר מפני השלום. נдол השלום שהשם שנכתב בקדושה אמר הקב"ה יטחה על המים להטיל שלום בין איש לאשתו. נдол השלום שנטעו הנביאים בפי כל הבריות לשאול איש בשלום חיירו. נдол השלום שבו הותם הברכות שנאמר וישם לך שלום. נдол השלום שאפילו במלחמה פותחין בשלום שנאמר (לנ"י כ) וקראת אליה לשלום: וכן הוא אומר (פס ג) ואשלח מלאכים טטרם קדמות אל ונו' דבריו שלום לאמר. נдол השלום שאפילו המתים צריכין אותו שנאמר (ימ"ה ז) בשלום תפות. ואומר (גנ"ה ט) ואתה תבוא אל אבותיך בשלום. נдол הוא השלום שלא ניתן בחלוקת של רשותם שנאמר (יט"ה ט) אין שלום אמר אלהי לרשותם. נдол הוא השלום שניתן לצדיקים שנאמר (פס) יבו שלום ינוח על משכבותם: נдол הוא השלום שניתן לאוהבי תורה שנאמר (טל"ס קו') שלום רב לאוהבי תורה ואין לו מஸול. וכתיב (יט"ה ז) וכל בניך למודי ה' ורב שלום בגין. נдол הוא השלום שניתן לעושי צדקה שנאמר (פס ז) והיה מעשה הצדקה שלום. רב חנניה סגן הכהנים אומר נдол השלום ששקול כנגד מעשה בראשית. שנאמר (לו"ג יט) המשל ופחד עמו עוזה שלום במרותיו:

טוֹבֵי הָעוֹרְךָ אֱלֵי עָזָר אָמַר וַיֹּשֶּׁם לְךָ שְׁלֹום. שאפילו אויביו טשליטים עמו בעניין שנאמר (פס ג) כי עם בני השדה בריתך וחית השדה השלמה לך. ויישם לך שלום. מן המלחמות. **שְׁנָא'** (לט"ה נג) כי שלמה יהיה שמר שלום (יהיה) [וננו] בימיו. (מל"ט) ברצות ה' דרכו איש נם אויביו ישלים אותו. ד"א ויישם לך שלום. מן ההיות זמן הפטזיקין שנאמר (לט"ה נג) כי שלמה יהיה שמו ושלום ושקט (יהיו) [וננו] בימי. ד"א ויישם לך שלום שנאמר (יט"ה ז) וישב עמי בנווה שלום ובמשכנות בטבחים ובמנוחות שאננות. הרי כאן ברכה שלישית ויש בה שבעה תיבות שהן עשרים וחמש אותיות. של שבעה שבעה. השבת שביעי קדש. השמטה שביעית. שבעת ימי נדה. שבעת ימי לידה. שבעת ימי מצה. שבעת ימי סוכה. וכן צויא בזה שניתנו על ידי משה רבינו שעמד לאחר עשרים וחמש דורות. עשרים עד אברהם אבינו. אדם. שת. אנוש. קין. מהלאל. ירד. חנן. מתושלח. למן. נח. שם. ארפכשד. שלח. עבר. פلغ. רעו. שרגן. נחורה. תרה. אברהם. יצחק. יעקב. לוי. קחת. עמרם. הרי חמשה ועשרים דורות. ואח"ב עמד משה רבינו ועליהם אמר דוד כ"ז (טל"ס קל) הודה לה' כי טוב כי לעולם חפדו שהיתה העולם עומדת כל אותן הדורות. בחפץ הבורא ללא תורה שנקראת חסד ובגננד ברכת כהנים שם נה"ז (ושבעה) תיקנו חכמים ז"ל וקורין בתורה שני ובחמשי נ' וחמשה ביום טוב ושבעה בשבת. (קל) ובגננד אלו האותיות חילק יהזקאל (ימוקל מה) המנה יהיה לכם ובגננד. שלש יודין יברך יאר ישא (קל) כותבין את השם בשלשה יודין:

פְּסִיקָתָא. ושמו את שמי על בני ישראל. זהו שאמרו רבינו ז"ל (קלג) במקdash (אין) מברכין בשם המפורש. ואני אברכם. לרבות את הגברים ואת הנשים ואת העברים. ד"א ואני אברכם. חזר על הכהנים שאין יברך בכהנים לך נאמר ואני אברכם. הברכה במי שאמר והיה העולם. ד"א טמא יאמרו ישראל ברוכתינו תלויות בכהנים לך נאמר ואני אברכם. הברכה במי שאמר והיה העולם. ד"א שלא יאמרו

בָּאוֹרְךָ הָרָא "

צִימָיו : (ק'ג) **ששינה קרווש.** סיינו קדחות בכוך סו' : (ק'ג) ששינה מלאר. סדיינ ער מומט מפי כתulos צלטוס למיל הלא נס עקלס ולע עקלס ולע עקלס ולע למונט : (ק'ג) ובגננד אלו האותיות חילק יהזקאל. עיין (כ"ג ז'). כהוס' ד"ס וכזק' וככ' מטולס הוועל דקקט קעל חצגון זס (סיינו כ' טקליס כ"ה טקליס פ"ז טקליס) גננד גרכט כהינס צ'כרכ' פ"ז חומיות ביל' כ' כיטול כ"ה ומפעס קטוס' וסמל נמדרשת זוג נס וכומר כלהן לפניו נדנרי האמצע זוג נחנן ג'כ' מן סמדרטייס : (קל) כותבין את השם בוג' יודין'. מולי סכוונס כי טה מגאנס כטסי כותבין זס כי'ס קיו'ס מקמניות מוטו ג' יולין' נכל' סלט זט' כהונת נס על ניינוט' וכן מקודס טה המנג' ג'כ' נסידורי הפלגה טה סמליטים מיין זס' ג' יודין':

(קלג) במקdash נס סמליטים וגמדיין בכינוי ג'ג' :
וינפיגן

פסקת נשה זוטרתא פסקת נשה זוטרתא

הכהנים בנו תלו לברך את ישראל ת"ל ואני אבריכם. וכן הוא אומר (לנليس פ"ו) כי ה' אלהיך ברוך ואומר (פס' ז') ברוך תהיה מכל העמים : פס' . וכי ביום כלות טשה להקים את המשכן . זה היה ביום החולש הראשון (פ' ג' מ') בשנה השניה באחד לחודש הקום המשכן יימשח אותו ויקדש אותו ואת כל כליו וגוי . וטциינו למדים שבעשרים ושלשה באדר התחלו אהרן ובגוי למשוח המשכן וכל הכלים בראש חדש הקום . בשני שرف אלעזר בן אהרן את הפרה . בשלישי הזה הימנה הזיה . שנייה גלחו הלויים בכתב (נידג' ח') והעבironו תער על כל בשרם . בו בזם שהוקם שרת השכינה שנאמר (ס' מ') ולא יכול טשה לבא אל אهل מועד . בו ביום הקריבם הנשיים שנאמר ויהי המקורב ביום הראשון . אין ראשון אלא ראשון לכל ימות השנה . בו ביום ירדה אש מן השמיים ואכללה את הקרבות . בו ביום הקריבו בני אהרן נרב ואביהו .. בו ביום מהו . שנאמר (ויקרג' י') זיטותו לפני ה' . מיתהן לפניים (ק' ג') ונפלתנן בחוץ . כך מפורש בעניין המלואים . וימשחם ויקדש אותם מלמד שלא חלה בהם קדושה עד שנטקדשו כלם . ד"א וימשחם . משיחת מבעניהם וטבחו . (קל') רבי יאשיהו אומר שלש מדות הללו נמשחו מבפנים וטבחו כגון גנון הקשות של נסוך . ומדות של שטן והמורקות . ומדות היבש לא נמשחו אלא טבפנים . ד"א וימשחם ויקדש אותם . הוא שאמרו רבותינו כל הכלים שעשה טשה משיחתן סקדשתן . טכאנ וายילך עבדה טחנתן . שנאמר וימשחם ויקדש אותם . אותם במשיחתן ולא לדורות במשיחת אלא בעבודה :

פס' . ויקריבו נשיאי ישראל . שמא תאמ' לפי שעיה נתנו ת"ל ראש בית אבותם . שמא תאמ' לא היו ראשי השבטים ת"ל הם נשיאי המטות . הם שהיו מטונים עליהם במצרים . הם העומדים על הפוקדים הנזכרים בראש הספר . ואתכם יהיו איש איש למטה . לייחודה נחשון בן עטינרב וכו' :

פס' . ויביאו את קרבנם לפני ה' (קל') בוגראה הביאום . שש עגלות צב . ר' אומר אין צב אלא מחופין . וכן הוא אומר (יטיע' ט') והביאו את כל אחיכם מכל הנשים מנחת לה' בסוסים וברכבות ובצבים וגוי . שש עגלות צב שמא תאמ' עגלת לנשיה ת"ל עגלת על שני הנשיים . ושורה לאחד . שני שורדים לעגלת :

פס' . ויאמר ה' אל משה לאמר קח מאתם . מלמד שבאו ועמדו לפני המשכן ולא קיבל מהם טשה עד שנאמר לו מפי הגבורה קח מאתם . והיו לעבור את עבודת אהל מועד . מלמד שנחה עליהם רוח הקדש שהרי הסכימה דעתם לדעת העליונה . ר' נתן אומר מה ראו הנשיים להתנדב כאן ובמלאת המשכן לא נתנדבו . אלא כך אמרו הנשיים יתנדבו הצבור ומה שחכרים אלו טליתין כיוון שראו שהמלאה הייתה דים לכל המלאכה לעשות אותה והותר אמרו מה לעשות מיד והנשיים הביאו את אבני השווה ואת אבני המלואים ואחר כך ידעו שאי אפשר לקדשי המשכן להנsha בכתף והביאו שש עגלות צב :

פס' . ויקח משה את העגלות ואת הבקר ויתן אותם אל הלויים . נטלן וחילקן לפי דעתו :

פס' . (קל') את שתי העגלות ואת (שמונת הבקר) נתן לבני (טרדי) בפי עבדותם . שבני נראשון נשיאתם יוריות המשכן וחותמאות וקלעי החצר . (קל') אבל בני טרדי פקידותם על עבודת משה קרשי המשכן וכרכחו ועפודיו ואדניו ועמודי החצר ואת אדניה ויתדותיה ומיתריה . לפי כובד המשא היו העגלות . ביד איתמר בן אהרן י"ה הכהן . שהיה מטונה על בני גרשון ועל בני טרדי :

פס' . ولבני קהת לא נתן כי עבדות הקדש עליהם בכתף ישאו . אמר ר' נתן בדבר

באור הר א"ם

(קל) ונפלתנן בחוץ . נספלי סמליך מדין מותים על סיילו ונפלו נעלמה : (קל) ר' י"א . נספלי וכן (מנחות ג' ז') כי ר' לוי מדין כל מה מטהו מנצח ונספלו מכהן מדין סיגס גמלו מנצח ולמי נמסמו מכהן וכו' : (קל) בוגראה הביאום . הולי ג' על נידג'ה בכיהו : (קל) את ספי העגלות ולמי לרנעת טנקן נפנ' נכני גרשון כי עבודהש פנוי נכון וכו' כי' ג' : (קל) אבל בני טרדי . טענודתך נידג' נפנ' ג'ס

צד

פסיקתא פرشת נשא זוטרתא

זה נבשל עוזא שנעלם טדור והרביב את ארון האלים על הענלה. וכתיב (אמולן ו) יותר אף ה' בעוזא גנו' ולאחר שנודע לו לדור מה כתיב (דס"ג טו) ויקרא דוד לצדוק ולאביו הכהנים גנו'. ויאמר להם אתם ראש האבות ללוים התקדשו אתם ואחיכם והעליתם את ארון האלים גנו'. כי לטרואשונה לא אתם פריע'ה אלהינו בנו כי לא דרשנו כטשפט. ובתיב (סס) ויתקדשו הכהנים ולהלויים:

פס. ויקריבו הנשיאים. באו ועמדו לפני (קלח) המזבח: פם. ויאמר ה' אל טsha נשיא אחד ליום נשיא אחד ליום. ליטר שלא היה יודע טsha רビינו אם כלם יקריבו כאחד אם בזה אחר זה עד שאמר לו להקריב איש יומו. נשיא אחד ליום שלא יאמר נחשון לפי שהוא ראש למסעות אקריב עם כל אחד ואחד:

פס. ויהי המקירב אעפ"כ. שהיה ראובן ראש לחולדות יעקב הקירב יהודיה שהוא ראש למסעות. ביום הראשון, ראשון לכל ימות השנה. נחשון בן עמינדר ג' לטטה יהודה. ייחסו הכתוב על שם שבתו:

פס. וקרבנו קערת כסף. קרבנו שלו היה ולא שנבה משבתו. קערת כסף אחת מתחלה עשייתה לשם קרבן נعشית. מזורך אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש. עונה על הקערת מזורך ועל המזורך מה טורק בשקל הקדש אף קערת בשקל הקדש. אלא שהקערת שלשים ומאה ומטורק שבעים. שנייהם מלאים סלת. מלמד שנייהן, שווין במדה (קלפ) שאעפ' שלא שוו. ומה הפריש בין קערת למזורך. קערת גולדת עבה. ומזורך גaldo דק. סלת בלולה בשמן לטנהה. זו נדבה:

פס. כף אחת עשרה זהב. (קג) רבותינו אמרו בתלמוד שעשויה כל מה שבכף אחת לעניין טומאה שהכלי מצוף כל מה שבתוכו. עשרה זהב (קלפ) היא זהב ומטקלה (שלשים שקל הקדש עשרים גורה השקל). וכן הוא אומר כל זהב הכהנות עשרים ומאה. מלמד שהם שקלים הכסף בשקל הקדש. סלאה קטורת. זו נדבה:

פס. פר אחד. המזינה בעדרו. איל אחד. שלא היה כטוחו; כבש בן שנתו לעולה;

ז (קג) מלמד (שבשו השלמים) להקריב עולה: פם. שער עזים אחד לחטאתי. מה בא זה לכפר על קבר התהום טומאה לא נודעה טולם שחיי בכל העולם בחוקת טומאה מטמי הTEMPOL והוא נקראת קבר התהום שכשם שאין אדם יודע מה שבתאות כך אין אדם יודע על הטומאה היה לפיכך

פס. הקירבו שער עזים אחד לחטאתי: פ. ולובח השלמים בקר שנים. אין אילו טן הפהרים שהקירבו עם הענלות. אלים חטשה עתודים חמשה בבשים בני שנה חטשה. כלם לובח השלמים וילמד תחתון מן העליון. וזה קרבן נחשון בן עמינדר. משלו הביאם ולא נבה טן השבט. ד"א זה קרבן נחשון בן עמינדר. (קג) זה טביא קרבן נדבה; אין הייחיד טביא קטורת נדבה. ד"א זה קרבן נחשון בן עמינדר; (קג) זה דוחה את השבת (קמץ) ואת הטומאה:

פס. ביום השני הקירב נתnalן בן צוער נשיא יששכר:

ב' א/or הרא "

לכט מה הצעה הענלות והמטען בגקר: (קלמ) המזבח. מסיס נספרי וללא קילן מכס מכס עד סגולמל נו מפי קרב"ה יקליבו למילא למכותה (קלט) אעפ' מל' פון במקל כ"ג. וסיגו טכניוס טה מלה מלחמת סולט וע"ז מקפה מה ספלט יט בין קערת למליק. פירר יכול לסיט טניאס יטנו נמלס מהלי טאקפה מסקלה ק"ל וטמיך ע'. ע"ז מסנא זו גולדת עבדה היינו הקערת והטמיך גaldo דק: (קג) רבותינו אמרו בו. (חגינה כ"ג): (קמלה) דיא פל זטן ומסקלה טל כסף כ"ג ומכית לריחס שנמלס כל זהב סכלות פעריס ומלה קקל כדי טקיטה טל זטן ומסקלה טל כסף. וכ"ס נספרי וט"ל טקלי זטן מסקלות גואז לסקלי כסף: (קמג) מלמד סכלות פעריס לטולה כ"ג וסיגו גבר וכחליל וככלש כולס האקלינו עולות: (קמג) זה טביא קרבן נדבה. סיינו הקטורת בנדנה וכוכחת טעה טימה: (קמג) זה דוחה את השבת. כי גאטילים הקירבו יוס מהר יוס וקרבנן בנט הפהirs טה' ביט' ביט' בטני עולות: (קמג) ואת הטומאה. כי עדין לו טחה מליקט פל כספה כי כספה נטעית גיט' בטני כלמול ג'על:

פסיקתא פרשת נשא זוטרתא

188

(פמ'). הקרביב את קרבנו. שני פעמים למטה אלא מלמד (קמו) שכא ראובן וערער ואמר די שיקידימני יהודה למיטעות אקריב אני לתולדות. אמר לו משה רבינו טפי הקב"ה הנאמר לי שיקיריב יהודה וכל אשר עמו בדנלו לפיכך זבה שבט יששכר להיות יודעי בינה לעתים. שנאמר (לכ"ה יג) וטבני יששכר יודעי בינה לעתים וננו' ובתיב (זופיס כ) ושרי בייששכר. ובמצדים נאמר (גמלנץ כו) לישוב משפחת היישובי שהיו מישבין את הדיין ומדברין בישיבה. וכן הוא אומר (דנליס לג) שמח. ובולון בצדחר יששכר באוהליך. ונחנאל בן צוער נתן להם העצה לפיכך הקרייב שני יהודה:

פמ'. ביום שנים עשר יום מה יומ רצוף אף שנים עשר יום רצופים. מכאן שדחו את השבת. אם הקרייב אפרים ביום השבעי פנסה ביום השmini. מכאן נהנו לומר בשעת המיליה יהי אה לשבעה ונם לשמונה לקיים מה שנאמר (גמלנץ מה) בריך ישראל לאמר ישmarkt אליהם באפרים וכמנשה:

פמ'. זאת חנכת הטובה ביום המשח אותו. (קמו) שנמשח. בו ביום הקרייבו מאת נשאי ישראל. תלמד שכשם ששוו כלם בעצה (קמץ) בר שוו כלם בזוכות. קורות בcpf. תלמד שלא אירע בהן פסול אלא הם הם שהקדישו והם הם שהקרייבו. טורקי.

כسف. שנים עשר כפות זהב שתיים עשרה. לא נפסלה אחת מהן:

פמ'. שלשים ומאה הקורה האחת cpf. ושביעים הטורק האחד כל cpf הכלים אלף וארבע מאות בשקל הקדש. זה בא למד. בוא וראה שהרוויות שוקל אחד אחד (קמץ) ושוקלן באחד פעמים מרובה ופעמים ממעט אבל בשקל הקדש בין בכלל בין בפרט לא ריבת ולא מיעט:

פמ'. כפות זהב שתיים עשרה מלאות קטורת עשרה עשרה הקפה בשקל הקדש כל זהב הכספיות עשרים ומאה. (קג) זהו שאמר היה של זהב ומשקלת של cpf בשקל הקדש:

פמ'. כל הבקר לעולה שנים עשר. שלא נפסל אחד מהן:

פמ'. וכל בקר זבח השלמים. הם הם שננתנדבו ולא אירע בהם פסול. וצריכין אנו לידע היין יהו מ"ח קרשימים על שיש העגולות כדטפורש בטסכת שבת בפרק העורק. לפי שארבעים אבות פלאכות הכרacha של שבת מן טלאת המשכן למדנו. שככל טלאה השובה בתשכן קרויה טלאה לעניין שבות וזריקה והושטה למדנו טן העגולות שבמדבר כדהנן שני נצטראות זו בנגד זו ברשות הרבים המושיט והעורק מזו לו פטור היה שתיהם בדייטה אחת וכו' שתי עגולות זו אחר זו ברשות הרביםמושיטין את הקרשימים מזו לא אבל לא זורקין. ונמריןן (קיל) אמר רב טשומ רבי חייא עגולות תחתיהן וביניהם רשות הרבים ובין כל עגלת לעגלת במלא אורך עגלת. וכמה אורך עגלת חמש אמות וכו'. ופירוש שיש עגולות צב היה בתשכן לעבודת הלוים והיו גושאות קရשי המשכן שהם מ"ח קרשימים כיצד שתי העגולות פורקי המשכןמושיטין לאלו בעגלת עצמה בין שתי הדפנות זו על גבי זו. וכן עגלת שנייה שבין שתי דפנות היה מושיב שלשה. ועל שלשה עוד שלשה. ועליהם עור שלשה ועוד שלשה הכל עשרים וארבע בשתי העגולות הרי י"ב לכל עגלת והילוך העגולות שתיים בראשונה זו בצד זו ושתים שנייה להם ושתים אחרים כי ארבעה הן בעניין הציר:

פירוש כיצד היה ריווח שבין גלגל העגלת ודופןיה חמש אמות למטה לו אורך עגלת חמש. באربع סגיא האי דמותיב הכי סבר ליה. דשלש קרשימים והוא מותבי אפותיהו דהו ארבע ופלנא כי היכי דלא לדחקו קרשימים הוא להו המש. ציר עגלת

באור הרא"ם

(קמו) שכא ראיון. וזה פסינה כלען כלען אקליג זאקלייג על כלעו כל רלוון: (קמו) שנמשח וכו' פניות סממתנו נזוס אקליגו האסיטיס כפ"ל: (קמץ) כך שוו כלם בזוכות. סיינו סמכי כלוב זוח קף אקליגו יוס: (קמץ) וצ' קלם כלוב כלהמ כפ"ע יכנן בגיא פג"ה כספלי. וסיניו אח סקלן מה"כ כנה מהף לי לפסר פיסח זאקליג זוח: (קג) וזה שאמר היה של זהב וכו'. מגוזר לעיל: (קג) ונמריןן אמר רב וכו'. כל אמלמל (בכט נ"ט) ולתייה צפ' קרין על פנים (נפס מחדך כוולנט) סלרייך נ"כ ונכרי מוקלמייס

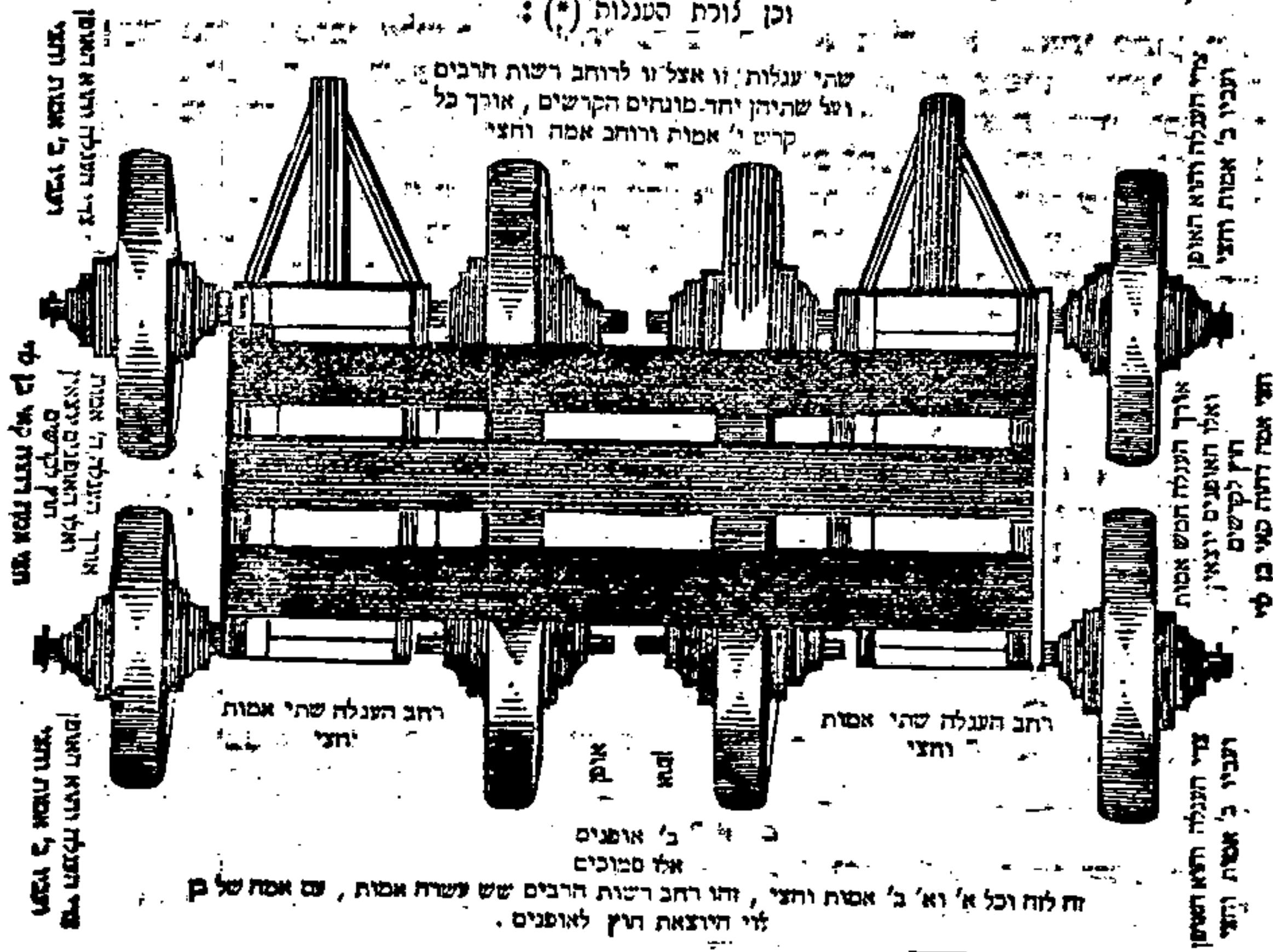
ז' צה

פ' פסיקתא פרשת נשא ז' זומרתא

מה שבין דפניהם ענלה לנגלים משתי רוחותיה קרו ליה צידי וצד אמה וטופח ומחיצה וזה שני בטו בן שهما שתי אמות ומחיצה בין שתי הצדדים ובין שתיים ומחיצה בלאו רוחב הענלה והוא רוחב שבין שתי דפנות הענלה. לטה לי רודב הענלה שתי אמות ומחיצה באמתא ופלנא סניה ברחוב הקרש ומתרען שלא יהו הקרישים מטעבין בהוצאה ובהכנסה דרך ר' יוז אמה כיצד חמייסרי שהענלה רחבה שתי אמות ומחיצה ושתי צדייה חמש אמות ובין ענלה לענלה חמש אמות וכן לענלה שנייה חמש אמות הרי טז אמות ואמה לבן לו שהייתה מסכוב לעגלוות לתקן הקרישים

פירוש אטבי בוטן שלא היו הקרישים על העגלוות והיו עליהם אטבי והם עמודי ברזל שכוכבין עליהם את הקרישים כמו צואר של קורות משום הכלוי הוו רשות הרבים שלא היו על העגלוות אלא אלו השפודים בלבד אבל אם הונחו הקרישים בין העגלוות רשות הייחיד הוה אלא יש מלבד הענלה כלאו שלא הייתה הענלה טקורה אמר רב עגלוות תחתיהן וביניהן וצידיהן רשות הרבים אמר אבי בין ענלה לענלה כטלא ארך ענלה וכמה ארך ענלה וזה קרשינו מונחים לרוחבן כל קרש רחבו אמה וחצי הרי בדרא בתרא על כל ענלה וזה קרשינו מונחים לרוחבן כי ארבע ופלנא סניה כי אלו ד' אמות ומחיצה לממה לי למחיי ארך ענלה ה' אמות באربع ופלנא סניה כי היבי דלא נדחקו קרישים הרויה להם חצי אמה אמר רבא וצידי הענלה כטלא רוחב ענלה וכמה רוחב ענלה שתי אמות ומחיצה ואורך קרישים מוטליין לרוחב ענלה נטצא טן הקרש שתי אמות ומחיצה על ענלה זו טלא ורוחבה וחמש אמות מן הקרש בין ענלה לענלה כי עשר אמות אורך הקרש ולפי זאת הקשינו לממה לי למחיי שתים ומחיצה רוחב ענלה בפחות טיבן סניה כי אפשר שהיא הקרש אמה אחת מיבן על זו ואמה על זו או שתי אמות על זו ושתיהן אמות על זו ובו הלבטה:

וכן גותם ספנולות (*) :

זה מה וכל א' וט' א' אמת ומחיצ' וזה רוחב רשות הרבים שש לשירות אמות, כי אתה שלך
שי היזצתת תוץ לאופנים.

(*) פירוש זה לקוח מהודוטי אלין מל סוף גנדפס כולהו ציט פרלינג.

190 פסיקתא : פרשת נשא . זוטרתא

וירוחב זה שני צידי הփנשטים חמש אמות ובין עגלה לעגלה חמש אמות הכל חמש עשרה אמות הקרים נחותים ארכם לירוחב שתי העגלות. אורך הקרים עשר אמות טול ה' שבין עגלה לעגלה ושתי אמות ומחצה טן עגלה זו ושתי אמות ומחצה טן עגלה זו הרי לך מקום הקרים נשארו עגלה הצד החיצון שכלי פניו הטעבר וחצי עגלה החיצון שכלי הטעבר שם חמש אמות והם רשות הרבים הכל טז אמות וטול טהם מקום בן לוי שמהלך סכיבות העגלוות אתה הרי לך טז אמתה. טיכן לרשות הרבים טז אמתה :

פס. ובבא משה אל אהל מועד לדבר אותו. יכול מאהל מועד ממש (קג) ת"ל (פ"ז כה) ונודתי לך שם ודברתי אתה טעל וגנו וטה ת"ל מאהל מועד. מניד הכתוב שהיה משה נכנס ועומד באهل מועד והקהל יורד משמי שמיים לבין שני הכהנים ומשה היה שומע את הקול מדבר אליו מבפנים לכאן נאמר ובבא משה אל אהל מועד לדבר אותו וגנו. ר' יהודה בן בתירא אומר יג' מיעט אהרן מכל הדברים ואלו הן [א]. ובבא משה וגנו (פ"ז כה) ונודתי לך שם. ודברתי אתה. (פ"ל) אשר עוד לך שמה. לדבר אלקיך. ביום צוותו. את אשר יצוה. את כל אשר אצוה אתה. ואחד במצוים ואחד בסיני ואחד באهل מועד. במצוים כתיב (פס. י) ויהי ביום דבר ה' אל משה בהר סיני. באهل מועד כתיב (ויקל ה) ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר הרי יג'. וישמע את הקול (קג) שמא תאמר קול נזוק ת"ל קול רם. בכח אלא להודיעך שבחו של טלק מלכי המלכים. הקב"ה :

ב潢וותך את הנרות

כמה ומתק האור וטוב לעינים לראות את השימוש : (קהלת י"ה)

אמר טוביהו ברבי אליעזר זל' חזותי על כל המקרא נולה ולא מצאתי מתק יותר מדברי תורה שנאמר (תכליס יט) ומתקים מדבש ונופת צופים. ולפי שראה קהילת בן דוד חכמת התורה שהיא יתרה על כל המדרות והמצות יתרון לכל דבר שבעולם אמר (ה) ומתק האור וטוב לעינים וטה כתיב למלחה מודה (קהלת יט) בברך ורע את זרעך ולערב אל תנח ידייך כי איןך יודע איזה יכשר הזה או זה ואם שניהם כאחד טובים. אם למדת תורה בילדותך. לעת זקנותך אל תנח ידייך. אם עסקת בילדותך לעת זקנתך אל תנח ידייך כי איןך יודע איזה יכשר הזה או זה ואם שניהם [באחד] טובים. גם בהרבה סקומות ובהרבה עניינים יש לפреш דברי קדלה מפני רוחב לשונו (פס. יג') אשר ליטד דעת את העם ואיזן וחיקר תקן טשלים הרבה. לכך אמר ומתק האור. אור זה תורה שנאמר (מ"ל ו) כי נר מצוה תורה אור ודרך חיים תוכחות מוסר. וספריו שלטה בן דוד ספרדים זה את זה. אמר קהילת ומתק האור אור התורה ואין לטלה הימנו. וטוב לעינים. אלו מעשים טובים שנאמר (יא"ט נ) אמרו צדיק כי טוב. לעינים. שהיה אדם בעין בטעינוי. כהנתן במקצת אבות איזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם כל שהוא תפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם. לראות את השימוש. ככלומר עד שהוא רואה את השימוש בימי בחורותיו (קהלת יג') עד אשר לא תהשך השימוש והאור והירח והכוכבים מלמד שאין עסיקות המצוות לעולם הבא בדתנן טוביה שעיה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה להחיי העולם הבא. ויש אומרים מכל חי העולם הבא. שכיוון שמת אדם געשה חפשי מן המצוות. בוא וראה חיבת תורה שחייב הקב"ה את עצמו ישראל שנתן להם התורה המתוקה מכל דבר המשולחת

[א] כל מיעוטין אינם מוציאים ומכניסים ונמלטו כמוסים נמניגי יפה פ' י"ד וע"ז נמכו"ז.

באור הרא"ם

מוחלמים קلت לדרכי סמchnic : (קג) ת"ל ונודתי בו. עין נספלי כי כל האהוב הבבלי וככלי נייס : (קג) שטא חלמר קול נזוק ח"ל הט קקל כ"ל ומול סול קקל סמפורת כל הוניס קול ס' נכם וככלן חסר ומטוגט :

(ה) ומתק האור בו. סגיון פסוק זס וכל המלט נכלי לפסיס ננטופך מה הגאות וההנאה : לפי

פסיקתא פרשת בהעלותך זוטרא צו

באור הקדשה טוב. שנאמר (פסל י) כי לך טוב נתתי לכם תורת אל תעובו. ואע"פ שנאמר (דילול ג) הוא נלה עטיקתא ומסתורתא ידע מה בחשוכה ונהורא עמיה שרייה וכל העולם כלו לארו משתמשין שנאמר (גלאות ה) ויעש אלהים את שני הפטורות הגודלים :: דכתיב (ס) ויתן אותם אלהים ברקיע השמיים. ואעפ"כ כדי לזכות את ישראל הרבה להם תורה ומצוות. וצום להעלות לפניו נרות שנאמר בהעלותך את הנרות: דבר אל אהרן (ג) לפ"ז שבל טעה הפרשא הו באחרן הביא את אהרן לכל דבר זה. ואמרת אליו. הרי זו אזהרה. בהעלותך את הנרות. לשון הדלקה בעניין (אפסע ח) ויפנו אנשי העי אחורייהם ויראו והנאה עליה עשו העיר השטימה ולא היה בהם ידים לנוס הנה והנת והעם הנם אל המדבר נחפה אל הרודף. רבותינו אמרו בהעלותך עשה לך טולות (ג) מיבן אמרו אבן היתה בפני המנורה ובנה שלוש טולות שעלייה הכהן עומד וטליק וטיב את הנרות. ולא נאמרה פרשה זו אלא לחידש בה דברים שהרי הוא אומר (סמות כ) והעליה את נרותה והאר על עבר פניה. יכול לכל הרוחות ת"ל אל מול פני המנורה שיhiro הנרות מקבילין את המנורה. כיצד שלוש כלפי פורה. ושלוש כלפי טרב. ואחד באמצעותו. (ג) מיבן אמר רבינו נתן האמצעי מכובד. יairo שבעת הנרות. אמר הקב"ה הבא שמן זית זך שלא יריבין חיזוקותיקון בכל שעה. אלא כיון שהدلיקין יהו טאיירין והוליכין. מיבן אמרו רבותינו בהדלקת נר שבת שצורך פתילה נאה ושמן נאה כמו שעשו חכמים בטסבת שבת בפרק בטה מטליקין. אמר רבא פתילות שאמרו חכמים אין מטליקין בהם טעם מפני שהאור טמכסת בתם. ושמנים שאמרו חכמים מה טעם אין מטליקין בהם טפנוי שאין נטשכין אחר הפתילה. אמר רמי בר חמא פתילות שאמרו חכמים אין מטליקין בהם טפנוי שאין מטליקין בהן במקdash. שנאמר (ס. כ) להעלות נר תמיד. שתהא שלחתה עולה מטליקין אחר דבר אחר. אמר ר' הונא הרנייל בנר הוין לו בנין טאיליה. ולא שתהא עולה ע"י דבר אחר. אמר ר' הונא הרנייל בנר הוין לו בנין תלמידי חכמים מצאנו לפרש שמן זך ולפרש המנורה שנאמרו ונשנו והן יריבין להדרש על הסטוכים. למה נאמר (ויקל"כ) ויקחו אליך שמן זית זך לפרש המועדים מלמד שהיו ישראל עתידיין לחדש יומם טוב להם על עסק השמן ואיזה זה זון חנוכה. ולמה נסבכה פרשת בהעלותך לעניין של מעלה דכתיב (גמdeg נ) ובבא משה אל אל טועד. ולהלן הוא אומר (סמות ל) ובבא משה לדבר אותו יסיר את המטסה. גנטכמה פרשת בהעלותך לפסוק ובבא משה לזרק שאין הקב"ה צריך לארון של ישראל שהרי טשה. רבינו קרן עיר פניו בדברו אותו. אלא לזכות ישראל הרבה להם תורה ומצוות. מיבן אמר רבינו הנסייא בן עקשי רצה חטוקם ב"ה לזכות את ישראל לפיקח הרבה להם תורה ומצוות שנאמר (ישעיה מג) ה' חפץ למתן צדקן ינדיל תורה ויאדר:

גפס. וייעש כן אהרן. להודיעו של אהרן שכשם שאמר לו בן עשה. אל טול פני המנורה. עשה לה מול ופניהם שהיו השלשה פונים אל השלשה. וששתן פוניין אל האמצעי. העלה. עשה לה טולות. כאשר צוה ה'. את טשה. חצי לוג לכל נר:

פס. זהה מעשה המנורה. בלאו שנטקהה בה משה רבינו והראה לו הקב"ה למשה. טקהה זהב. תרגם נגידה. בלאו מעשה אומן טעה קורנים לא שהיתה יצוקה בטעה האדמה אלא מעשה אומן. ולא בעניין שנאמר בשליטה (מלכים ה) בכבר הירדן יצקם הטלך בטעה האדמה אלא מעשה אומן. עד ירבה עד פרחה. למתה לי לסתדרנו בטנקת טנהות בפרק הקומץ הרבה נמצאו גביעים עשרים ושניים. כפתורייהם י"א. פרחים ט'. בשלמא גביעים שניים ועשרים דכתיב ובמנורה ארבעה גביעים. תמניסטר דקנים וארבעה דידה הרי שנים ועשרים. (ג) כפתורים נמי אחד עשר (דכתיב ס"מ

(ג) לפי שביל מעשה וכו' הביא את אהרן לכל דבר זה. יחנן כתבי סמכב הכלמן לפי שלכן נענו סלליק אגוז כל ימי ולכך קיימ זס לנו כי כס מוכן במלוא בגודלה כסלה ומולוי זמל המשoon נכלן: (ג) מכאן אמרו אבן. (תמייל נ:) : (ה) מבאן אמר ר' יג. (מנחות ג' מ: מנילה כ"ה): (ה) כפתורים נמי חד סר. כפתורים חלי ליטך וקס קקיים וכפתור וטלם וכפתור כל חל סל ייאו וככמן ס"מ

192 : פסיקתא פרשת בעלותך זומרתא

כפתוריה שנים עשר). אלא פרחים תשעה היכא. הא כתיב פרחים תרי דידה וששה דקנים חטניא הו. אמר רב שלטן עד ירכה עד פרחה הוסיף פרח אחד הרוי ט'. מקשה היא. עוד למטה לי מלמד שאם עשאה טן (ז) הנרוואות פכולה שאינה נעשית אלא טן העשת וכו' הלכתא : מקשה. מין קשה. כטראה אשר הראה ה' את משה בן עשה את הטנווה. רבי נתן אומר חראה לו הקב"ה למשה כלים עשויין ומונורה עשויה . וכן עשה בצלאל את המנורה לרבות שימושי המנורה :

פס'. וידבר ה' אל משה לאמר. קח את הלוים. חיבה יתרה חיבב הקב"ה את הלוים שקרbam לשורתו ולברכ בשתו. קח את הלוים. והוא שאמיר הכתוב (דנילס י'). בעת ההיא הבדיל ה' את שבט הלוי. מtower בני ישראל וננו וטהרתאותם :

פס'. (ז) וכיה תעשה להם לטהרים. טיקן אמרו שפורה אדוותה נשרפת בשניהם בניטן בשנה השניה. (ח) והלוים הווע (בין) שנפקדו באחד לחדר השני בשנה השניה. והעבירות תער על כל בשרם. (ט) פרט לבית הפטרים. וככמו בגדייהם והטהרו .. זו

טבילה שנאמר (ויקרא יז) ורוחץ את בשרו במים : פס'. ולקחו פר בן בקר ומנתחו סלת. והלא כל חטא קודמת לעולה הבא עטחים. ועשה את אשר לחטא את ראשונה. ומהו פר שני בן בקר תקה אלא פר בן בקר בן שניים :

פס'. והקרבת את הלוים. טיקן אמרו צריך אדם שייא עומד על קרבנו לפיכך תקנו טעמדות. ספוריש במסכת תעניות. והקהלת את כל עדת בני ישראל להודיע לכל קדושת הלוים :

פס'. והקרבת את הלוים לפניו ה' .. בטורה. וסתכו בני ישראל את ידיהם על הלוים. זה קידוש שנטקדשו הלוים תחת בכורי ישראל. וכן אמרו במסכת סנהדרין יכול ידיו מפשש לא. הכי סטכו ליה בשפטא קריין ליה ר' וייתבין ליה רשותא למידן רני קנסות. והכא נמי בשפטא סמכי להו :

פס'. והניף אהרן. טעבוריין אחד אחד : פס'. והלוים יטכו את ידיהם. וזה קידוש שנטקדשו הלוים. תחת כל בכור בבני ישראל. את האחד חטא את האחד עולה. מלמד שככל חטא קודמת לעולות הבאיין אחריהם :

פס'. והעטמת את הלוים לפני אهل טועד. זה שרות : פס'. והבדלת את הלוים. והיו לי הלוים : חביבין הלוים לפניו הקב"ה שקרbam לפניו :

פס'. ואחרי בן יבואו הלוים. מלמד שככל האמור בפרשה מעכב בהם : פס'. כי נתונים נתונים מהה לי .. הרוי זב .. ולמטה אומר ואתנה את הלוים נתונים לאחרן ולבניו. הרוי שלשה נתינות כנדש שלשה מקומות שקדשו הכבודות בטעירים ובתדרוב ובכיבאתן לאryn :

פס'. כי לי כל בכור. בטעירים לקחתים לי לקיים שנאמר (חכמים קי) זכר עשה לנפלאותיו חנון ורחום ה' :

פס'. ואתנה את הלוים. ה' בני ישראל בתוב בפסוק מלמד שהעבודה כנדת תורה שניתנה בחמשה חוטשיין :

פס'. ואתנה את הלוים. מלמד شبত הלוי מקודש היה טקודם לבן. יעקב אבינו קדשו . שנאמר (כלחטייה זט) וכל אשר תחנן לי עשר עשרנו לך זה לוי שהוא עשירי קודש למפרע :

פס'. ויעש משה. וזה פקודי הלוים שפדו בכורי ישראל : פס'. ויתחטאו הלוים. טיקן אמרו כל מקום שטעון הוא טבען טבילה .

באור הר א"ס

ס"ט : (ז) הנזוטראות. כולם אין סנרי כלים פסולה : (ז) וכיה חטפה לאס לטאלס כי עליהם מי חטף וכו' מכון חמוץ וכו' ולכ"ע : (ח) והלוים כולם פטקדו נטהר נחותה כי כי לכ"ע : (ט) פרט לבית כסיריס

פסקתא פרשת בהעלותך זומרתא

צז

פס. האחרי כן באו הלוים. מלמד שבתחלת היהת העבודה בבכורות. כן עשו להם. וזה שאמר לטעה (גמени ג) אל תכrichtו את שבט טשפות הקהתי. ושהם אותם איש איש על עבודתו. (^י) שלא (ישם) עבודה לעובדה שלא יהו השוערים טשודרים ולא המשוררים שוערים:

פס. זאת אשר ללוים. שנים פוטליין בלויים ואין הם פוטל בהם. רבנן אמר כתוב א' אומר מבן כ"ה שנה. ובכתוב אחד אומר (^{טז}) מבן שלשים שנה כיצד יתקיימו שני פסוקין הללו אלא מבן כ"ה לתלמוד ומבן שלשים לעובדה. טיכן אמרו כל תלמיד שלא ראה סיטן ברכה בטשנותו בה שניםשוב איןו רואה:

פס. וטבן חמשים שנה ישוב מצבא העבודה ולא יעבוד עוד. טפני שכחונתיש: (^{טט}) היינו הלוים בשירים מבן שלשים ועד בן חמשים. והבהנים משיביא שתי שערות ועד עולם אבל משנכננו לאرض אין פוטל בלויים אלא קלקל טפני השירה: לצאחים מארץ טצרים: מלמד שהיו מונים ישראל ליציאת מצרים. משבאו לאرض התחילה טוניין לביאתנו לאرض. ובנו הבית. התחילה טוניין לבניין הבית: שנאמר (מלכים ה ט) ויהי מקצת עשרים שנה אשר בנה שלמה את שני הבתים את בית ה' ואת בית המלך. הרבה הבית. היינו טוניין לחרבנו. עד שהתחילה טוניין למלאי האומות. (^{טג}) ובשנת אה"ח שנפסקה הנבואה. יהי רצון לחדרש מלכות יונים אנחנו בזאת הוזה: ובתחלת וטן אה"ח שנפסקה הנבואה. יהי רצון לחדרש:

[**פס]**: (^{יג}) בחודש הראשון. וכבר אמר בתחלת הפסח באחד לחידש השני. למלמד שאין טוקדים ומואחר בתורה ולמלמד ששחו ישראל לפני הר סיני י"א חדש: (^{טט}) וייעשו בני ישראל את הפסח טה בא למלמד על ערב הפסח שהל להיות בשבת שהחיתה הפסח והקטרת אימורים דוחה את השבת שנאמר, בהן בטעודו. ונאמר כהמיד בטעודו מה להלן דוחה את השבת אף. כאן דוחה את השבת: (^{טו}) למה אמר עוד בטעודו. מלמד שיכשם שדווחה את ארבעה עשר יום. (^{טט}) למה אמר עוד בטעודו. מלמד שיכשם שדווחה את השבת כך דוחה את הטעודה. ככל חוקותיו אלו מצות שעלה נופו למצה וטוריים וביעור חמץ: (^{טט}) בזאת שפה אל בני ישראל. אמר להם שמרו הפסח בזמננו. נמצאו הטעודות בזמנן:

פס. וייעשו את הפסח הראשון. מלמד שלא עשו במדבר אלא פסח זה בלבד. וכן הוא אומר (עמוט ט) הובחים ומנהה הנשחים לי במדבר ארבעים שנה בית ישראל: (^{טטט ט}) כי מוליים היו כל העם היוצאים וכל העם הילודים במדבר בהרץ בצעתם טצרים לא טלו. וככתוב (פמות יג) כל ערל לא יאלבו. כל אשר צוה ה' את משה.

פס. יהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם ולא יכולו לעשות הפסח ביום ההוא. שחל יום שביעי שלהם להיות ערב הפסח של דברי האומרים נושא ארונו של יוסף היו. ולדברי האומרים טישראל היו. בולן היו יכולים ליתהר. אלא (^{טט}) נראה הדברים שאמר הכתוב למת מצות נטמאו. ויקרבו לפני משה ולפני אהרן. אבל חנן אומר משום רבבי אליעזר בבית המדרש היו. ובאו ועמדו לפניהן ביום ההוא הצורך היהת השאלה:

פס. ויאמרו האנשים ההטה אלו אנחנו טמאים לנפש אדם. מלמד שהיו בני אדם כשרים וצדיקים וחדרים על המצות:

באור הר א"ם המתרים. טליים כמו מוכען: (^י) שלא, פנס מעכווד לטענדס כט"ע: (^{טט}) חניא עד שלא נכננו. (חולין טז): (^{יג}) ובשנת אה"ח למלכות יונים אנחנו בזמן הזה. לפי מהנו זס כהכ סממיך גנכיין אלו נסitem ד' אלפים אלף לדיילים טולס... וכפראט שמול מכיל ג' גזילק חמיין: (^{יג}) בחורש הראשון. נכלן מהupil פיסקל מדסה על פסוק וידנכל ט' מל מסה גמדנכל סיינ' וכו' גמלת למולת הכלחון: (^{יג}) וייעשו נני יטRELל מה הפסח נמוועדו כט"ע: (^{טו}) למה נאמר עוד בטעודו. סיינו נקלע טאי: (^{טט}) נראה גדרניים (פסקתא) יג

פסקתא כרשות בהעלותך זוטרתא

194

פס'. ויאמרו האנשים ההטהה. שלא הודיעו על ידי שליח אלא הם בעצם. מלבד שאין שואلين אלא לבעל המעשה. אנחנו טמאים. וכי לא היו יודיעין שהטמא אסור בפכה. ומה היה שאלתם. אמר רבי חידקה שמעון השוקני היה לי חבר תלמידי רבי עקיבא ואמר יודע היה טsha שאין-טמאין אוכליין את הפסה ועל מה היה שאלתם אם יורוק הדם ואם לאו כלומר יורוק הדם בשבילים (י) והבשר אבל לטהוריות כדי להוציא ידי חותנן. אמר להם לא שמעתי.adam שאומר אשמע מפי רבי אשרי ילוד אשה שכח היה מוכחה שבכל זטן שהיא רוצה דבר עם השכינה:

פס'. ויאמר אליהם טsha עמדו ואשטעה. ראות היה שאלת פרשות טמאים שתאמר אלא שזו טמאים שתאמר על ידם מלמד שמונגליין זכות על ידי וכו':

פס'. דבר אל בני ישראל לאמר. לדורות. למה נאמר שתי פעמים מלמד ששאל טsha רבעינו ליטור לשעה להורות. איש איש. נדחה לפכח שני. (י') ואין צבור נדחין לפכח שני. (י') ואם תאמיר טsha חזקיהו המלך. לא הודה לו חכמים שנאמר (לכ"ג ג') כי טרבית העם רבת מאפרים ומנסה יששכר וocablon לא הטהרו כי אכלו את הפסה בלא כתוב כי התפלל יחזקיהו עליהם (לאמיר) ה' הטוב יכפר בעדר. כי יהיה טמא לנפש. זה דבר שאלה. או בדרך רוחקה להם. וזה מה שלא שאלו שהרי לא היו אלו האנשים בדרך רוחקה אלא נטמאו לנפש. אבל אנב שאלה אחת הושב על כל שאלות הלכות הנדרישים לפכח שני כמו דין בנות צלפחד. שלא היה השאלה אלא על הבנות אם יטלו במקומות שאין בן. ובא משפט בכל הנחלות האמורות בפרשה. ד"א איש איש כי יהיה טמא יעשה השני. או בדרך רוחקה. למה נקוד על ה"א כלומר ריחוק מקומות. מיכן א"ר אליעזר נאמר ריחוק מקום במעשר שנאמר (לכ"ס יג') כי ירחק מטך המקומות. ונאמר ריחוק מקום בפפה. מה במעשר חוץ למקומות האכילהו ואיוה זה מפתח ירושלים ולחוץ. רבי יהודה אומר חוץ למקומות הכלratio. ואיזהו מקום הבשרו מפתח העוזה ולפניהם מלמד שריחוק מקום חוץ לעוזה שהיא נקראת אסקופה. רוחקה. נקוד על ה' אפילו בדרך קרובה (כל') וזה אחד (טט"ז) נקודות שבתורה. (נכלהית טז) ישפט ה' בין וביני"ר. ומה נקוד שלא אמרה אלא על הנגר בלבד. ויש אמורים על המתילין טריבת בינו לבינה. (פס יט) אי"ה שרה אשתק. למה נקוד יודען היאך היא. (פס יט) ובכן"מה. למה שבשבבה לא ידע ובכמה ידע. (פס גנ') וישק"הו. שלא נשקו בכלל לבו. רבי שמעון. בן יהאי אומר באזהה שענה נשקו בכלל לבו לכך נקוד. (פס גנ') אה צאן אביהם. שלא הלבו לרעות אלא את עצמן. אשר פקד משה ואה"רן. שלא היה אהרן טן המתין. (פס כל') [אש"ר] (יג) עד מידבא. שאף טלהלן היה. (נכלהיל כט) עשרון עשרון". מלמד שלא היה אלא עשרון אחר בלבד ולא היה במקדש שני בלים למוד בחן את העשרון. (לכ"ס כט) והנגולות לנו ולבני"נו. למה נקוד אמר להם אם עשיתם בגולי אף אני אודיע לכם .. הנסתרות. או לדורותיכם. שנורוג הדבר הזה לדורות:

פס'. בחדש השני. על מצות וטרוריהם יאכלו. אלו מצות שעלו גוף:

פס'. לא ישאירו ממנה עד בקר. זו מצות שבגופו. ועצם לא ישברו בו בטהור ולא בתמא. מיכן אמרו המותיר בטהור והשובר בתמא אינו לוקה את הארבעים. בכל חוקת הפסה יעשו אותו. חוקת הפסה הנעשה בניסן. במצוות שבגופו הכתוב

... באור הרא"ם ...

הדברים וכו'. דרכם ולמה יכולו נטעות כפסמ ניוס כהו דוקל כיינו טנטמלו למת מלאה ומלאה נעלם פסח ולמה יכולו נטעות ניוס דוקל לנילא טנו פכוויות: (י') והבשר יאכל לטהוריות. "על כי במלנס סיס כי ה"ס ימכו על פסה לחדר עט פכוויות וכדס יזוק כטניל כולס ומקיל פסטם יסיק לך לפכוויות ויסיק לטמלויס ולטהוריות פפסח כטבב כטבב ע"כ טלנו להם לכתמלה נטעות כן וככוגן טלנו: (י') ואין צבור נדחין. כיינו רוג' הגזוב לילך יעטו כולס בטומלה: (יט) וא"ת מעשה חזקיהו המלך. (נכלהיל י"ג): (כ) לה比亚 שאר הטעימות. כיינו זכין וזכיה (פסמ' ג"ג): (כם) וזה מה מטה לא קודיות טבholes כל' עין פפי: (כם) עד מידנו טלף מלפני פיה כן כל' וכ"ה נכספי ופי' כנכ"ה ע' הלג

פסקתא פרשת בהעלותך זוטרתא

דבר (כ) ולא שיה א צרייך וביעור חטף ואכילת מצה כל שבעה אלא במצות
שכנופו בלבד :

פס' . והאיש אשר הוא טהור . ייחיד עושה פסח שני ואין צבור עושה פסח שני . וחדר
לעשות הפסח . שיוביל לעשות ואין עושה . שייערו חכמים כל שהיתה בשעת
שהיית הפסח מן הטודיעית ולפניהם וכטדה זו לכל רוח . ונברתה הנפש היהיא . במצויד .
דברי רבי עקיבא . טעיתה . ועטה שלום . כי קרבן ה' לא הקريب בטעונו . זה בא
ללמד על פסח שני שדוחה את השבת אבל אם דוחה את הטומאה (כל) נחלקו חכמים
במטבח (פסחין) שהרי אין נדחה מפסח ראשון אלא מפני הטומאה והיאך יעשה
בטומאה . ויש אומרין אף שנדחה מפני טומאה אם לא זכה לעשות אותו בטוהר
עשהו בטומאה . חטאו ישא האיש ההוא . רבי שמואון בן יוחאי אומר חטאו ישא
(כ) להוציא את האשה :

פס' . וכי יגור אתכם נר . שמא תאמר יעשה פסח מיד בשיתנייר תיל בחוקת הפסח
ובמשפטו . בן יעשה . בזמנן שישראל עושין יעשה . ובדין שישראל עושין
עשה . חקתו אחת יהיה לכם זליגר ולאורה הארץ . אמר רבי שמואון בן אלעזר הרוי
שנתנייר בין שני פסחים . יכול יעשה פסח שני תיל חקתו אחת יהיה לכם זליגר מה אתה
(כו) לא עשה את הראשון יעשה את השני . בזמנן שנדחה מפני הטומאה . יצא זה
שנתנייר בין י"ד בניין ל"ד באיר שלא היה לו רשות לעשות את הראשון הוואיל ובן
לא עשה את השני . ולאורה הארץ . (כ) בא' הכתוב והשווה את הנר לאורה לכל
מצות שבתורה :

פס' . זביזם הקיים את המשכן . זה אחד בניםן . בסה הענן את המשכן לאهل העדות .

עדות היא לכל בא' העולם שהשכינה בישראל :
פס' . בן יהיה תמיד הענן יכנסנו . אפילו בשעת המסעות אלא שהיתה נתלה הענן כעין
כיפה על נושא המשכן ועל כל מחנה הלוים . וטראה אש לילה . מלמד שם
היה תלבין היו יודעין שהאריך המזורה . ואם היה פאדים היו יודעין ששקרה החמה :

פס' . ולפי העלות הענן טעל האهل . שהיתה נתלה ומסוכך עליהם :

פס' . על פי ה' יסעו בני ישראל . לא עשה בן לכל נוי :

פס' . ובהאריך הענן . ושמרו בני ישראל . נאמר בנין שטורה ונאמר בשבת שטירה
סה להלן חייב מיתה (כט) אף כאן חייב מיתה . וכן הוא אומר (גמרא יד) ויעפילו
לעלות אל ראש ההר וכותב (פס) וירד הכנעני היושב בהר ההוא לקראתם ויבום ויכתום :
פס' . ויש אשר יהיה הענן (כט) ימים מספר . אלו חדשני השנה . או יוסטס או חדש או
יימים . זו שנה חמיטה . שנא' (ויקרל כט) ימים תהיה גאולתו . על פי ה' ביד משה .
מלמד שלא היו רשאין לישע עד שהיה טsha נורע עליהם . וכן הוא אומר ביהושע
(יוסטס ל) עברו בקרוב המhana וצוו את העם לאמר . הבינו לבם צידה כי בעוד שלשת
ימים אתם עוברים את הירדן . וזה לבוא לרשות את הארץ אשר ה' אלהיכם גותן
לכם לרשותה :

פס' . וידבר ה' אל משה לאמר עשה לך שתי חצוצרות כסף . משלך . דברי רבי
יאשיה . (כ) רבי יוחנן . אומר משל צבור . ומהו עשה לך . כלומר בזמנן שאין

ב' אור הרא"ס

hollow . פניכם מהם כמלייס . ומלאן לך כהריינו להם נטס עכ"ע : (כג) ולא ספיק גרייך חסל וככ"ע
ולם נמימות צמונן לנווט טיסיס גרייך גישול חמן וכו' וככ"ס (פסחים ג"ט) ע"ט : (גד) נחלקו חכמים
(יומל ג"ט) : (כח) להוציא את האשה . (כ"ה פני) גילוקם נטס לטכ"ז וככוגו כי כולם מ"ע טזמן גלמול
ומטס פטנוכות . מולס כנ"ל מתק זס נספלי : (כו) לא עשה את הראשון . כי סכל פסקת טוי חלומין
דליהון כו' וגרכ פומיל . ללו טיה . לרהי' נטעות מה קראתון לך יטעה מה בטני : (כז) בא הבהיר והשודה
את הנר . פ"י מדכחיכ מוקה ה' קמי על טאל המזות וככ"ס גספלי : (כח) אף כאן חייב מיתה . ט' חס
כלכו מטגמס גלי' העלוות בענן וכלי' רשות מטה דיליף לקמן מן ויעפילו : (כט) ימים מספר אלו חדשני
השנה . לט"י פירע נחומיים ימים מספל ימים מועטם . ולט' דכלי' קמנכל לך בכני . כלל כהינט לה"כ מה
מודט : (ג) ר' יוחנן . גספלי טיפל לכ' יונתן וככ"ס (יומל ג') :

196 פסקתא פרשת בהעלות זוטרת

שישין רצוני ברן אני רוצה אני רוצה משלהן. עשה לך, לפי שאמר למעלה על פי זה ביד טשה לך נאמר כאן עשה לך שתי חוצרות בקב' שעל פיך מסעם וחנייתם. ד"א עשה לך שתי חוצרות כסף. אתה משתחטש בחוצרות הללו אבל לא יהושע. שכן סצנתו ביהושע שנשחטש בשופרות רבתיב (יקוטר ווירע העם ויתקעו בשופרות. ר"א עשה לך. והיו לך. (לא) וכדומה לך וזה דוד רבתיב (לט"ב כט) וייעמדו הלוים וגנו' (על עמדם) חשיר טשור ותחוצרות מהזרים. שתי חוצרות שיחו שווין בטראה ובאורך ובנוי. פקשה תעשה אותם. שיחו של עשת ולא של גרוות. פקשה. פין קשה. פקעה את אומן מעשה קורנט. והיו לך למקרא העדה. שתהא סופן בהן את העדרה. ולטפע את המחנות. וזה שאמיר הכתוב על פיהם. ביד משה. למסע. ולא לחנייה: פס'. ותקעו בהן ונעוינו אליו כל העדה אל פתח אהל טועד. מלמד שלא היו תוקעים אלא בפתח אهل טועד:

פס'. ותקעתם תרוועה. (לג) חקעה בפניהם עצמה. ותרועה בפניהם עצמה. תרוועה יתקעו. למදנו שתוקע וטריע ותקע. נאמר כאן תרוועה ונאמר להן תרוועה מה כאן תוקע אף להן. תרוועה יתקעו למסעיהם. (לג) שלש לכל רוח. ורוח. בדרך. שהיתה עשו לטרוח ולדרום:

פס'. ובקהילת את הכהל תתקעו ולא תרייעו. וזה שאמר למעלה. ותקעו כהן בשתייהן אבל לא טרייעין. מוה למදנו שוה האמור בראש השנה יום תרוועה יהיה לכם אינו בפה אלא בכלי. וכבר אמר ותקעתם תרוועה ונסע המחנות (לד) ולא הוציאו חכמים לדוש אמיתת תרוועה באיזה קל אם במנגעם אם בஸבר הקול ולכך אינו טרייעים בשני הקולות תש"ת חראת:

פס'. ובנין אהרן הכהנים יתקעו בחוצרות. בין הטעמים בין בעלי טומין. דברי רב טרפון. ר' עקיבא אומר (לג) הטעמים ולא בעלי טומין שנאמר הכהנים הרואין לכהנות עבודה. אמר לו רב טרפון אני ראיתי שמעון אחי אמר חינר ברגלו אחת וחוצרתו בידו. א"ר עקיבא רב טרפון שמא בהקהל שעלי טומין כשרין (לו) בהקהל ביום הכהנים (לו) ובזובל. אמר לו רב טרפון העבודה שלא בידיתה אשידך אברם אבינו שעקיבא יוצא מחלץ טרפון ראה ושבה עקיבא דרש טעטו ט██בים להלכה. הא כל הפרש ספק כפוש טחינו. והיו לכם לחקת עולם לדורותיכם. לחקה ולא לדורות שלא היו יורשה לבניו:

פס'. וכי תבואו מלחמה בארץכם וגנו'. משמע בין שאתם יוצאים עליהם בין שאין באה עליכם רבתיב וכי תבואו מלחמה. דבר אחר על הצר הצורך אתכם. להביא על כל הצרה שתבוא על הצור. כגון דבר טרפון זירקון וטפולת בתים וחית רעה בעניין שניינו. בטענת תענית שצרכין התרעעה שנאמר הצורך אתכם. והרעותם בחוצרות ונוכרתם לפניה אליהם. (לט) וכי חוצרות מוכחות אלא שם יכולין להריע ולא הריעו מעלה עליהם כאלו לא הזכיר לפניו הטענים; ונוכרתם לפניה אליהם ונושעתם מאובייכם. מלמד שבכל זמן שנזכרין אין נזכרין אלא לתשועה:

באור הרא"ם

... בז"ג

(לא) וכדומה לך זה דוד. ט"י נס דוד יחתמת נחוגיות ויגרלים על צמו לדתיכ ויעמדו לאויס נכל דוד וטאיל מסולר וטהוגיות מהגליים. וכ"ג נלכלה מה מתחמת נס טחה מלך ומלך מלך מתחמת נס לאח דוד לתלך: (לג) חקעה בפניהם עצמה. דולס ותקעתם פלועה קול טני קולות פקיעת והלועת: (לג) שלש לכל רוח. כוח דעתה י"ל נספלי עיין נספם ורמאנ': (לד) ולא הוציאו חכמים וכור'. פ"י ספק נס חיל חיל מeo הרכועם לס נמנגען לו נמנגען: (לה) הטעמים ולא בעלי טומין רבתיב הכהנים. ועיין נספלי דיליף גנו"ס: (לו) בהקהל. חכם נספלי נס הרכוב נאקה לדתיכ סקל אלטס ונאס וסיה נהג הסוכות טיח טאטימות ולה נמי טקלל העדר דמסעות דחתט נעל מומין פסלים זנליים נכוויס. וכ"ג נחטפסה טופה ס"ג חומו סיוס. (וקלי כתה תלך קולות פרכט האקל) כගיס פודהיס גנדליים וכפרזות וחוגיות כל זאג נילין חוקען וכו'. כל כן טליין נידו חוגיות לומדין דומה זה טליינו כן טכל נדול טיה למונטי יוכטליס שטכילדין: חוגיות כליגל זאג נו ניוס לרלה ל"ט חינר שפוד ומחריע גהו גוות מטס למינו חינר חוקע נמקדת ע"ט ארוי טהו מעטה ותכל: (לו) ובזובל. פינו יוכ"כ אל זיגל טכו מהריעין. וגה"ל גולס נסדים כי"כ טל יומל: (לה) וכי חוצרות מוכידין. וטל נסדים מזיכין

צט

פְּסִיכְתָּא **פֵּרֶשֶׁת בְּהֻלֹּתָךְ** **זּוֹתְרָתָא**

פס. כיום שמחתכם ובמועדיכם ובראשי' החדשיכם אל' שבתות... ומועדיכם אל' רגילים... ובראשי' החדשיכם כמשמעותו... (*לט*) רב' נתן אומר אל' תמידין... ותקעתם בחוצותם על עולותיכם ועל זבחים שלמים. בשל צבור... והיו לכם לזכרון לפני אלהיכם... לזכרון-ניתנו ולא ניתנו להכחשה. קרבן שאם לא תקעו עליהם לא נפסלו... אני ה' אלהיכם... (*מ*) זו מלכחות שטחים... ד"א ותקעתם בחוצות... זו תקיעת שופר של ראש השנה... וחוץ לכט לזכרון... אל' זכרונות... לפני ה' אני ה' אלהיכם אל' מלכיות... ואע"ג שאין המקרא יוצאה טידי' הקרבנות בא מנומרה-שווה כתוב כאן ונזכרתם וכתיב בראש השנה (ויקלח כ) זכרון... מה-כאן מלכיות זכרונות ושופרות אף להלן מלכיות זכרונות ושופרות בעניין זכרון... דא זכרון זכרון חנוכה... האמור בראש השנה: *ב' הא... ז' ז' ז' ז'* פל'... ויהי בשנה השניה בחדש שני בעשרים חדש... מלמד שעשו ישראל במדבר... שנים עשר חדש פחות עשרה ימים שנאמר (*סמות יט*) בחדש השלישי לצאת בני... א... ז' ישראלי מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני: *ב' ז' ז' ז' ז' ז'* פס... ויסעו בראשונה על פיהם ביד משה... שנים ארבעים מסעot נסעו ישראל: *ב' ז' ז'* פס... גבר באחיו: *ב' ז' ז' ז' ז'* גברinia ז' ז' ז' ז' ז'

פס. והורד המשכן ונשטנו בני נרשון זבני מררי נושא המשכן... האهل והקרשים ז' ז' והפרכת לא בכחך אלא בעניות שנאמר (*כמליג ז*) את שתי הענויות ואת ארבעת ז' ז' חבקך נתנו לבני נרשון... ואת ארבע הענויות ואת שמונת הבקר וגנו: *ב' ז' ז'* פס... ונסע דגל מחנה ראובן... אחר נסיעת העניות: *ב' ז' ז'* פס... ונסעו הכהנים נושא המשכן... אל' נושא בכתף... שנאמר (*טט*) ולבני קהת לא... נתן כי עבודה הקדש עליהם בכתף ישאו... המקדש... זה הארון והשלוח והמנורה והמזבחות וכלי הקדש... והקימו את המשכן... כלומר הקימו בני נרשון ובני מררי... ער... בואם: אל' בני קהת נושא המקדש... שאין דרך כבוד להיות הарון מפתין עד... שיקימן המשכן: *ב' ז' ז'* פס... ונסע דגל מחנה בני אפרים... זהו שאמר בכתב ('כלהט מט') ואולם אחיזה הקטן יגדל ממנה: *ב' ז' ז'* פס... ונסע דגל מחנה בני דן מאסף לכל הממחנות... וכן הוא אומר ביהושע (*יבוט ז*) והמאסף הולך (אחריהם) [אחרי הарון] הלוך ותקוע בשופר... ומשה קראו גור... אריה שנאמר (*דנילג ג*) דן גור אריה: *ב' ז' ז'* פס... אלה מסעי בני ישראל לצבאותם (*מג*) ויסעו... שלא טכעות מעולים: *ב' ז' ז'* פס... ויאמר משה לחובב בן רועאל... זה יתרו... ולמה נקרא שמו יתר שהותיר פרשת אחת בתורה שנאמר (*סמות יט*) ואתה תהוז... סכל העם אנשי חיל... חובב... על שחיבב את התורה... בן רועאל הפטוני... ולהלן הוא אמר (*טט ז*) ותבאה אל רועאל אביהן... מלמד שקורין התינוקות לאביהם אבאה... חתן משה... זה יפה... לו סכלם שנקרו חותן משה... נסעים אנחנו אל הרים אשר אמרה (*מג*) אם משה הוציאנו מצרים ועשה לנו עבר את הירדן ולמה שיתף עצמו עם כלל ישראל ואמר נסעים אנחנו אל הרים אשר אמר ה' כדי שלא יהו ישראל אומרים (*מג*) אם משה הוציאנו מצרים ועשה לנו נסים ונגורות אינו נכנס והוא אומר לו והיה כי תלך עטנו... והיה הטוב הוא גנו אל הרים אשר אמר ה' אותו אתן لكم מלמד שאין לנו לנים בו חלק... (*מג*) ומה אני טקיים... (יחוקל ז)... ותיה השבט אשר גדר הנר וגנו... אם אינו עניין לירושה תנחו עניין לפכים... שאם היה הנל בשבט יהודה או בשבט בניין (*מג*) מתרפה לו... ד"א אם אינו עניין לירושה

ב' א' ו' ה' ר' א' ט

מכלין כן גנט חנס כספני וס' דנליים פלאה: (*לט*). ר' א' אומר אל' תמידין... כל' נל' וכטפליכס: (*מ*) זו מלכחות שטחים... סיינו מלכיות: (*מג*) ויסעו טל' נסעו מועלס כז' וט' טז' טס' קללאן סל'ס: (*מן*) אם מסה ליט' נגט ליט' נגט נגט... (*מן*) ומה אני טקיים... ותיה השבט וכו'... ובס' ז' ז' קלאן טס' מפקו מלהו: (*מן*) מתרפרף לו... שאם טעו בהוראת צבור... ז' ט' לא... לכל' אט' ובצט' מלי' טל' צט' ט' ט'

פסקתא פרשת בהעלותך זוטרתא'

תגלו ענין; לקבורה ניתנן קבורה לנרים בארץ ישראל; לבה אתנו והטבנו לך וגנו;
ז. מלמד שפיקד הקב"ה את ישראל (מכ) להטיב לנרים ולנהוג עונה לנרים;
פס'. ويאמר אליו לא לך כי אל ארצי ואל מולדתי אלק. אמר לו יש אדם שיש לך
ארץ ואין לך נכסים. ארץ ונכסים ואין לך משפחה. אני יש לי ארץ ונכסים
ומשפחה ודין היהתי בעירי:

פס'. ويאמר אל נא תעוזב אותנו. אין נא אלא לשון בקשה עכשו יאמרו ישראל
ככבוד היה יתרו. שיש רושה לנרים בארץ כיוון שראה שאין להם חלק בארץ
הניש לך והליך. כי אתה ידעת חנותנו במדבר. והנסים והגבורות שנעשו לנו. והיית
לנו לעניים. אמר לך בבקשתה מטך אל תגעול דלת בפני הנרים הבאים לומר אם יתרו
חתן טשה לא קיבל עליו קל וחומר. שאר כל אדם אלא והיית לנו לעניים; פתח עניים
לנרים; דבר אחר כי אתה ידעת חנותנו במדבר אלו אחר שלא ראה הנסים והגבורות
עשה לנו אלהינו במדבר היה הולך. אבל אתה ידעת חנותנו במדבר; שראית אל
תניחסו. ותליך לך. דבר אחר והיית לנו לעניים שתהא יושב עמו בסנהדרין ותתא
פורה. בדברי תורה. ד"א והיית מסיר עינינו בדבר שיתעלם ממנו בעניין שנאמר
(פמות יט) אתה תזהה מכל העם. ד"א והיית לנו לעניים היטים שהיינו במדבר היינו
טבבדין אותך ומחבbin. אותך כבכת עיניינו:

פס'. והיה כי תלך עמו והיתה הטוב ההוא. ומה טובה הטיבו לך אמור בשתו יישראל
טהלקיין את הארץ הניחו רושנה של יריחו ת'ק אמה כל. מי שיבנה בית הבחירה
בחלקו יטול רושנה של יריחו שהוא ת'ק שהוא כל. לשם המטרות כדמתרגנין בסתכת
תעניות... (מו) תננו רבנן ארבעה ועשרים משמרות היו י"ב ביריחו וו"ב בירושלים. הגיע
ומן המשמר חצי המשמר היה עולה לירושלים וחצי המשמר היה ביריחו. שהיה אוכלין
אותו ד' מאות וט' שנים שני' (מ"ל כ) ויהי בשטנים שנה. וארבע מאות שנה צא מהם
רבעים שנה שהיו במדבר נשארו ארבע מאות ומ' וכשרות השכינה בחלקו של
בניין בא בניין לטול חלוקם עמדו ופינו אותו טפניהם שנאמר (סופיטס ה) ובני
קini חותן טשה על עיר החטמים את בני יהודה דבר יהודה אשר בגנבו ערד וילך
וישב את העם. ד"א והיה הטוב ההוא ולהלן הוא אומר (פמות יט) וישלח משה את
חותנו. רבי אלעזר המודעי אמר לך אתה נתת לי עצה טובת והקב"ה הסכים על
ידיך; אל נא תעוזב אותנו. אמר לך כלום הנר מהנה אלא במקום החושך. אתה
כאור החמה. ואחרון כאור הלבנה. מה יעשה הנר במקומות חמה ולבנה; אלך לארכי
ואניר כל בני עיריו ובני טפשחתי ואקרbam תחת כנפי השכינה ובן עשה שנאמר
(סופיטס ה) ובני קini חותן טשה על עיר החטמים את בני יהודה דבר יהודה אשר
בגנבו ערד וילך וישב את העם. וכתיב (לכ"ל ז) ומשפחות סופרים ישבו יעוץ תרעותם
שטעותם סוכחים מהה הקינים הכאים מחמת אבי בית רכב. מלמד שהניחו את
יריחו. בארץ ישראל והלבו להם אצל יעוץ למוד תורה ממנו שנאמר (לכ"ל ז) ויקרא
יעוץ לאלהי ישראל אם ברך תברכני (מ"ה) והרבית את גבולי והיתה ידך עמי
וישית טרעה לבתי עצבי ויבא אלהים את אשר שאל. הם היו חסרים טמי ילמדו
זה הוא היה חסר לימי ילמד והקב"ה זיונם יחד ועל ביציא באלו אמר שלמה (מ"ל כט) ריש
ואיש תבכיהם נפשו. (והשאר תפצא בפרשׁת וישטע יתרו):

פס'. ויסעו מהר ה' דרך שלשת ימים וגנו' אמר רבי שמואן בן יהואי ארון ברית ה'
איןנו אומר כאן אלא וארון ברית ה' מלמד שהשכינה מהלכת ומקדמת לפניהם
ומתקנת להם מקום חנייתם שנאמר לתור להם מנוחה. מיבן אמור שתרי ארוןות היו

באור הר א"ם

כפ"ע ככ"ט וגבל מuplicatio לו נלומו סכט סגנו: (מכ) להטיב לנרים. וזה משלך לנו על יסלא
שיטכלל ייטכנו לנלייס לכ"ס כספרי: (מו) ת"ר כ"ד משמרות. (מענית כ"ז): (מו) לבני יונדב בן רכב.
והם מנני יחלו דכחוב (לכ"ל ז') כמה קביעות 가능한 מחלוקת לנו נמי ליככ: (מ"ה) והרבית את גבולי.
סיעו נמלמידים למדוד, קורא כמו פמיסיס כס סיון פמלייס סיון נמי קי למדו הילען יטנ"ז:
וענן.

פסיקתא בהלוחן פירושה זוטרתא ק

אחד היה יוצא עמהן ללחמה, בו ספר תורה שנאמר (גמלנ' י) וארון ברית: ה' ומשה פס': (טט) וענן ה' עליהם יומם, (פס) ועננך עומד עליהם; ובעומד ענן אתה הולך לפניהם. ובהאריך הענן על המשכן. ובהעלות הענן. ואם לא יעלה הענן, (סמות מ) כי ענן ה' על המשכן יומם. הרי ז' עננים. ד' טרכב רוחות ואחד מלטעה ואחד מלמטה ואחד הולך לפניהם. דריך שלושת ימים: לתרו להם טנוחה. הנבואה מסיכו והנטוך מביתו ומכת הנחשים והעקרבים. ד"א וענן ה' עליהם (ט) על הזבים ועל הטזרעים שהוצאה למחנה מיבן אמרו אחד טישראל, שהיה נמשך מתחת הענן היה הענן נמשך אחריו עד שעה שחזור. עליהם. ולא על שאה אומות העולם. רבינו שפטען בנו: אלעזר אומר פנין אתה אומר שביל ארבעים שנה שהי ישראל במדבר לא הוצרבו לנו: אפילו אדם נכנס חדר לתוך החדר עמוד האש נכנס עמו ומאיר (טט) שנאמר (טט) בכל טסעיהם. ז' ויהי בנסוע הארון. טכומן מלטעה ומלמטה נו"ז הפובין שהן דומין

(טט) פירוש אך רק כל מקום שאמר אך ורק טיעט מה בא. לטעט לומר שאין זה מקום: הפרשת הוו. רבינו אומר טפנוי שהוא ספר תורה בפני עצמה מיבן אמרו כפר שנתקח ונשתיר בו. פ"ה אותיות כפרשת ויהי בנסוע הארון מטטה את הידים: כספר תורה: שלימה, ז' וכן אמרו שבעה ספרים הן: בראשית, אלה שמות. ויקרא. וידבר. ויהי בנסוע. ויהי העם כמתאוננים. אלה הדברים, שבעה ספרים הן בוגר שבעת ימי בראשית; ויאמר טשה קומה ה' כתוב אחד: אומר על פי ה' יסעו וכותב אחד אמר על פי ה' ביד משה. אלא מלמד שהיה משה אומר קומה ה' ומיד הענן מתנסה. קומה ה' (טט) ויפוצו אויביך אלו. (המנוסין). וויטטו משנאיך מפניך אלו הרודפנין... משנאיך: מלמד שביל מי' שונה לאדם: כאלו שונה לימי שאמר זה היה העולם. וכן הוא אומר (טט' עז) קול צוריך שאון. קטיך. וכל העוז להם כאלו עוזר: למי שאמר וזה היה העולם. שנאמר (טט' ט) לעורת ה' בגבוריים:

פס': ובנהה יאמר שובה ה' רכבות אלפי ישראל. ז' מלמד בשחו. ישראל נסעים היה עמו הענן מ קופל ועומד עד שימושה אומר שובה ה' (טט) וכשהיו חונים היה עמוד הענן מ קופל עד שימושה אמר שובה ה' ז' וויש אמרים שובה מלשון ישיבה בעניין שנאמר בגדליה בן אחיקם (מלכים ב' טט) (אם שוב תשובן בארץ זואת). (טט) דבר אחר שובה ה' רכבות אלפי ישראל. כ' בשם שנאמר מלטה (מלחין טט) רכב: אליהם רכבות אלפי שענן ה' בם סיני בקדש. כך אמר מלטה שובה ה' רכבות אלפי ישראל: מלמד ששיכון הקב"ה שכינתו על ישראל בדרך שיכון על מלאכי השרת: מדרש תיבות ובנהה יאמר. שבעת תיבות בוגר בראשית ברא אלהים ז' תיבות. ז' ויהי בנסוע הארון י"ב תיבות בוגר וכל היד החזקה. הרי ז' בוגר ז' כוכבים והז"ב בוגר י"ב מזלות:

פס'. ויהי ז' אין (טט) ויהי אלא כלום דבר נתקקל. מלמד שהיו טקלקין והזרו לקלקלין הראשון. העם. רוב מקומות שאמר העם רשעים הם. וכן הוא אומר (טמות י') מה עשה לעם הזה עוד טעת: (גמלנ' י) עד אתה יגאצוני העם הזה. (ירמיה יג) העם הזה הרע המאנים לשמע את דברי. (טט' יט) בה אמר ה' לעם הזה כן אהבו לנوع. ובשהוא קורא אותם עמי אין עמי אלא בשרים. שנאמר (טמות ט) שלח

באור הרא ט

(טט) וענן ה' וכו' ז' ענינס בס וענן ה' יומס ועננק עומד וכו' כט"ל: (טט) על הזבים וכו'. דונס וענן ה' עלייס מיזמר קו: (טט) שנא' לשיי כל יכלל כל מסעיפס כל חפילו מלהט נכס' חדר לפניכם חדר עמוד אלה מליל לפניו כט"ל: (טט) פ"י אך ורק: קלי על מה סקטימן דומה לכ' וכו': (טט) וויטכו מזיכך מלנו אמרונטס כט"ל: (טט) ובשהיו הווים סיה עמוד עמוד קען מקופל ולט סיה פולס כט"ל: (טט) ד"א טונס ס' רכנות מלפי יכלל מניד הכתוב טלין הטעינה טלה למללה חלק במלפיס וכוננות טלן' לככ מלטיס רכנות לאלפי טלן' וכטט טלן' הטעינה טלה למללה חלק במלפיס וכוננות קר' לין הטעינה טלה למללה חלק במלפיס וכוננות טגמלר טונה ה' רכנות מלפי יכראל כט"ל: (טט) אין ויהי וכו': לטון היו מזוקדק: ועין ספלי מין ויס'

פסיקתא: פرشת בהעלותך זוטרתא

עמ' ויעבדוני: (מיכ) עמי מה עשית לך: כמתאוננים. כטבקשים תחאה ועליה להתרפרש מאחרי הטעום וכן הוא אומר בירום בן אחאב (ילכיס נ'כ) כי אך דעו נא וראו כי מתאנה הוא לך. ובשיטוון דוא אומר (סופיטס י') כי תואנה הוא טבוקש ויוצא במתאוננים טלשוון מתועללים. לפי שאלה תחת עיני'נו'ן תחת למד. (י') על הנער אל הנער. (ימ) האבן הנדרולה. אבל גדרולה. וכן מתרגמינו כך מסתפקין. ולהלן הוא אומר (לכיס נ') שם עליות דברים תפוקפי טליין. רע באוני'ה. אין רע אלא עבודה כוכבים שנאמר (פס נ') כי תעשו את הרע בעיני'ה להכעיסו במעשה ידיםם. וישמע ה' ויחר אפו. משל אחד שהיה מקלל את הטלך והיה הטלך עומד אמרו לו שתווק שמא ישמע המלך אמר להן וכלך אני מתכוין. וישמע ה' ויחר אפו ותבער בהם אש ה'. אש ירצה טן השמים והיתה קופלת בהם והולכת עד שלא עמד (ינ') לא לבין החיים ולא לבין המתים. ותأكل בקצה המתנה. (ס) בטוקצים שביהם בקצינים:

פס. ויצעק העם אל משה. לא נאמר אלה אל משה. משל מלך שבעם על בנו והמלך לו הבן אצל אחובו של מלך לבקש עליו רוחמים. ויתפלל משה אלה אל ה' לא עיבב ולא נתרשל בדבר. ותשקע האש. שקעה האש בטוקמה. שם הלהקה לאחת טן הרוחות הייתה. תורות עליהם אלא שקעה בסקומה:

פס. ויקרא שם הטעום החויא תבערה כי בערה בהם אש ה'. (ס') אמר להם אם עשיתם תשובה תהא שוקעת ואם לאו תהא בוערת בהם שנאמר כי בערה בהם אש ה': פס' והאפסוף אשר בקרבו. אלו הנרים המוסףין מטוקמות אחרות: ערביבין שהבן שהוא טרגילין את ישראל לדבר עבירה. מיכן אמרו אין חפורה נאות באה לעולם אלא בשבייל עמי הארץ. התאוות תאוה. על דבר שטעמו נתרעטו על המן שהיה יורד להם בכל יום. וישובו ויבכו גם בני ישראל. שהרנוו את ישראל על תרעומותיהם. ויאמרו כי יאלנוו בשר. וכי על בשר היו מחרעטין והוא כתיב (סמות י') ונם ערבות רב עלה אתם וצאן וברק. (גמלני נ') וטנקה רב היה לבני ראובן ולבני נד עצום פאר אלא טבקשי עלייה הייך לפרש מאחרי הטעום:

פס. זכרנו את הדינה: וכי דגין היו ניתנים להם במצוירים חנוך והא חנן לא היו נותנים להם חנוך במצוירים אלא חנוך טן הטעות. הקשואים ואת האבטחים ואת החציר ואת הבצלים ואת השומטים. טפנוי מה טעמו בطن כל טני טאכל חזוץ טחטש טניים הללו (סנ') טפנוי שהן קשין-لتלמוד:

פס. ועתה נפשנו יבשה אין כל. אמרו עתיד המן ליתפח-בתוך טיעיהם כלומר יש ילוד אשה שמכנים ואינו מוציאו שנאמר (חוליט ע') לחם אבירים אבל איש. לחם שנבלע במאתיים ושסטונה וארבעים אברים. אמרו לו לרבי שמעון (ז') טה אתה טקים (לכיס ג') ויתד תהיה לך על אוניך. אמר להם מתגררי נויים שטוכרין להם. אין כל בלתי אל המן עינינו. שאע"פ שהוא טועטין בطن כל טני טאכל ובכל טני טשקה לפי שלא היה רואין. היה בעיניהם כאין שנאמר בלתי אל המן עינינו:

פס. והמן כורע נד הוא. ורוח הקדש אומרת ראו על טה אלו מחרעטין. והמן כורע נד הוא. עגול כורע נד ולבן כטרגולית שנאמר ועינו בעין הבדולח. ולהלן הוא אומר (גמלנית כ') ווהב הארץ היה טוב שם הבדולח. (ס' רבותינו דרשו במסכת יומא כורע נד שהיה מניד להן לישראל. כיצד עבר איש פלוני נמצא ביד חבריו זה

באור הרא ס

ויש לי לול סטייה לפס זכר מתחלה מלמד טניו מקולקיים ומולו לקלקולס הילקון: (ג') על הנער אל הנער. ס' ויג' נסיך (סמולל ה' מ') هل אגעס הום סחפהליך כמו על. פגעס סייעו זוז ימיס: (גמ) האבן הנדרולה וכו'. כן מ'ס ויג' (סמולל ה' ו') ועוד. הכל בגודלה כמו כלון הגדולה ומ'ס גלט': (גט) לא בין המתים לחיים ולא בין המתים למתים. וכי סלול כי יודעיס מי פוך חי ומוי כוות מות סלוף כי היהיס נחפניש כמיס: (ס) בטוקצים בקצינים. חסר וכ'ל חד מלן נמווקיס סייעו הרכזים טנקה סמאנס ומ'ל נכסים סנסס ודונס נקלה סמאנס נקלייס נטמאנס: (ס' ר' אמר להם וбо'. נספרי לין חנערת מלן כלודס פוך הומל חכער לח פלווי נמקומו (כלומר סחלה נכל מלווה נחלו למך שחכער וחדרק נמקומו) וצ' קלי עטיפס פטונס פטונס פטונס וכו': (סנ') טפנוי שעם קשים לטלמוד: נספרי קני' טקטיים למעוננת: (ג) מה אתה מקיים ויתר וכו'. כדי פקונלטו לנתקים: (סד) רבותינו דרש. (יומל ט'כ): ניסח

קא פסיקתא - פרשת בהעלזהך - זוטרתא

אומר עבדי נגבת זהה אומר עבדי אתה מברתו לי באו לפניהם לדין אמר להם לבקר משפט, לטהר אם נמצא העומר ביד רבו ראשון בידוע שהוא נגבות. ואם נמצא בבית רבו שני בידוע שרבו ראשון טברו. וכן אשא שטרודה על בעלה אם נמצא עוטרה בבית אביה בידוע שהוא מרד; ואם נמצא עוטרה בבית בעל בידוע שהוא מרד. וזה קי.

פס'. שטו העם ולקטו. הצדיקים היהו נמצאו להם פתח אהלייהם. והרשעים היו שוטים על פניו המדבר ולקטיהם. ותחנו בריחים. והלא לא היה צריך ליתחן ולא לירד לריחים טעולם אלא מלמד שנשתנה להם לכל הנתקנים. או דכו במדוכאה. והלא לא ירד במדוכאה טעולם לפיו שלא היה צריך להידוך. אלא שנשתנה להם לדבריהם הנודכים במדוכאה. טיבן אמרו תכשיטי נשים ירדו לישראל עם המן. מלמד שבכל טני בשים היו להם במנן שלא היו נשים צרכות ליטני בשיטים אלא טן המן היו מתקשות. שנאמר (לנ"ס ג) זה ארבעים שנה ה' אלהיך עטך לא חסורת דבר. ובשלו בפזר. והלא לא ירד לקדריה טעולם לפיו שלא היה צריך בישול. אלא מלמד שנשתנה להן לכל טני תבשילין ועשאו אותו עונות. והלא לא ירד לתנור טעולם אלא מלמד שנשתנה להם לכל הנאים בתנור. ולקטו. שנשתנה להם לכל דבר שמתלקח בשדה. כשהיה אדם מתאהה לאכול ענבים טעם כטו טעם ענבים תנאים נ"ב וכן לכל דבר שבועלם. והיה טעם בטעם לשד השטן. (ס"ג) לישה שטן ודבש שטה הפה לכל דבר. ד"א לשד השטן מה שד שהתינוק טעם בו כל טני מתקה כך המן לישראל. ומה השד לתינוק אחר כל מאכלו שהוא עיקר והכל תפילה לו בך המן היה עיקר (ס"ו) והכל תפילה לו. ד"א מה השד שהתינוק יונק ואפילו כל היום יונק אינו טיקו כך המן אפילו כל היום אוכלין לא היה מזין. ד"א מה השד הזה טין אחד משתנה. לכמה טעים כך היה רמן לישראל משתנה לכל דבר שרוץ. ד"א מה השד הזה תינוק מצטער עליו בשעה שפורך פטנו כך ישראל מצטערין בשעה שפורך טן המן. שנאמר (י"ט ס' ג) וישבות המן סמחת באכם מעבור הארץ. הא אם היה להם טן לא היו צריכים לתבאות הארץ. טשל לאדם שאומר לו. מפני מה אתה אוכל פת שעוני אומר להם לפי שאין לי

פס'. ובידת המן על המנחה לילה. היה הטל יורדת תחליה. ונעשה כל ניד כדין שלא יתלבך. המן ואחר כן היה בא טל מלמען טני השרצין והובין כדי שלא יהו שוכבין עליו שנאמר (צמ"ט ט) והעל שכבת הטל. והיה דומה כטו שמנוח בתוך דלוסקם. והיה אדם משכים ומתרפל. וויצא לפתח ביתו וטלקם פרנסתו ופרטנות ביתו ואחר כך וחם השמש ונמס:

פס'. וישמע משה את העם בוכה למשפחותיו. פשטייה של פטוק טשטער על עסק הנוכר לטعلا התאזו תאזה. ובן הוא אומר לטטה טאין ליبشر. רבי יהודה אומר על עסק טשפות היין מצטערים על שהפרישם טן העירות. איש לפתח אהלו מלמד שהחצפו והיו ממתינים את משה שיצא מפתח בית המדרשי והיו מתרעטין. וויחר אף ה' מאי. ובכעינוי טשה רע. (ס"ג) בגין הקב"ה טמיון ומשה מנכיה אבל במעשה

פס'. ויאמר טשה אל ה' לטה הרעות לעבדך ולטאה לא מצתי. חסר אל"ת (ס"ג) על מצות בני ישראל שנאמר האנכי הירתי וגוי. כי תאמר אליו שאחו בחיקך. היבן אמר לו בשעה שאמר לו (ס"ג ג) לך נחה את העם הנחם בנחת. כאשר ישא האomon את היונק. מיבן לאזהה לדין שישב כל את הצבור ויש אומרים כי תאמר אליו שאחו בחיקך. היבן אמר לו. במצרים שנאסר (ס"ג ו) ויזום אל בני ישראל. אמר להם היו

באור הרא"ם

(ס"ג) לישה שטן ודבש. נופיכון דלית למ"ד ליפה טמן דכס: (ס"ג) והכל תפילה לו. מה מלקו מהנדי נפניש: (ס"ג) בגין הקב"ה טמיון וכו'. ט"י יכול כל נחמת טס יטלאל ומטה מנכיה גאל' וגעמי מס' לט כלט מפייס אקלט מה ארשות כסוס כל מטה טס קה פלי. וכעגל חייטל אקלט למל ויחל מטה וכו' ומטע למל למא ס' ימלה מפק נטען וכו': (ס"ג) על מצות בני ישראל. סיינו מתלקטם: וכוגנה

פְּסִיקָתָא פָּרָשַׁת בַּהֲלוֹתָךְ זֶוּטָרָתָא

יודען שבני ישראל כרבנין וטורחנין הן אלא על סנת בן [תהיין] סובלין (תהו) אותם פס'. פאן לי בער. וכי אחד הוא או שניים שאני יכול לכובלו לא אוכל אני בלבד וכן אמר שלמה (מלכים ה) כי טי יכול לשפט את עמק הכבד הזה: פס', ואם ככה את עושה לי:

טובייה בר רבבי אליעזר אמר לטה לא נאמר אתה לפ' שלשון אתה לשון אהבה בעניין שנאמר (יחמ"ט) אתה הוא ה' האלוהים אשר בחורת באברם. אתה לשון רחמנות שנאמר (תל"ס ג) אתה תקום תרhom ציון. אתה לשון קדושה שנאמר (פס ג) אתה קדוש. אתה לשון פלאות שנאמר (פס ע) אתה האל עשה פלא. אתה לשון גדרלה שנא' (ונכ"ס נ) אתה החלות להראות את עבדך את גדרך. אמר משה לפניו הקב"ה רבש"ע אם ככה אתה עתיד להביא כדר פורענות על עמק ישראל ואת עתיד לסקך שכינחך סבינייהם שטצאנו ה"א לתוספת שהיא שריית שכינה בעניין שנא' (יחמ"ט) אשר בחורת באברם (כט) והוציאתו פאור. בשדים לכך נאמר הרגוני נא הרגון. היה ר"ש אומר של לאדם שהוציאו אותו ואת בנו ליהרג. בבקשה אמר הרגוני עד שלא אראה הרגנית בני בעניין שנאמר בצדקה (מלכים כ מ) ואת עניי הצדקה עיר. כך אמר משה רבינו רבניו של עולם יפה לי שתחרגני תחלה ולא אראה בפורענות העתידה לבוא עליהם. ואם לבך נוקף ויהלא שבעים זקנים כבר הופרשו ממצרים שנאמר (אמ"ג) לך ואספת את זקני ישראל. ואומר (פס ג) ויעל משה ואחרן נדב ואביהוא ושבעים זקנים ישראל אלא מלמד שהרגנים על עסוק הענל שנאמר (פס ג) וירא אהרן מה ראה שהרגנו את הור ואת הזקנים. (ע) ויש אומרים במתאוננים. לפיכך העמיד אחרים תחתיהם וכן אומר (תל"ס ע) ואף אלהים חורה בעם ויהרגן במשטניהם ובחרוי ישראל הכריע אלו שבעים זקנים שהיו בחורי ישראל:

פס'. ויאמר ה' אל משה לי שבעים איש טוקני ישראל. לשם שתהא סנהדרין לשמי. בכל מקום שנאמר לי מקודש לשם. (סמות כח) ובהנו לי. (גמ"ג) והיו לי הלוים. (ויקיל ג) כי לי בני ישראל. (סמות יט) כי לי כל הארץ. (גמ"ג) כי לי כל בכור. (סמות כט) ועשה לי מקדש. (פס כ) מזבח אדמתה תעשה לי. (פס ד) שמן משחת קודש יהיה זה לי לדורותיכם. בישראל בתיב (ט"ו טו) כי ראיתי בבניו לי מלך. (על) हוי בכל מקום מקודש לשם. שבעים איש כנגד שבעים נפש שירדו למצרים. שבעים איש שתהא סנהדרין של שבעים. ומהו לשון סנהדרין סין זה תורה שניתנה מהר סיני. הדرين סנהדרין התורה במדרשת וטיפים ומישרין הכתוב זה עט זה. איש. שיזהו בעלי תורה בעלי הכמה. (עג) א"ר אבא איןמושיבין בסנהדרין אלא בעלי מראה בעלי הכמה בעלי וקנה בעלי בשפים ויודען שבעים לשון כדי שלא תהא סנהדרין שוטעת מפני התרוגמן. בעל נשפים שם יעשה בעל דין כלום בנסיבות יתרו אותו הם. טוקני ישראל. מלמד שהליך הקב"ה בכבוד זקנים. במצרים הוא אומר (סמות ג) לך ואספת את זקני ישראל. במדבר הוא אומר (פס ג) ויעל משה ואחרן נדב ואביהוא ושבעים זקנים ישראל. (ויקיל ס) ויהי ביום השmini קרא משה לאחנן ולבניו ולזקני ישראל. וכן באבות בתיב (גמ"ט ג) ואברהם זקן. ביצחק בתיב (פס כ) ויהי כי זקן יצחק. וכן לעתיד לבוא (יטעה ג) ונגד זקניהם בכבוד. א"ר שמואון בן זובי בוא וראה היאך הקב"ה. חושש על בכבוד הוקנים שנאמר בירושלים (פס ו) על זקן הכבdet עולך פאר. אשר ידעת. צרייך אתה לידע אם ברורים לפני כי הם זקנים העם. ושומריו (עג) מלמד שאין אדם (צריך להיות) יושב בישיבה של מטה אלא א' ב' יושב בישיבה

ב' אור הר א"ם

(סס) והוא צאצאו פאור כshedim שמתו אברהם. (גמ"ט ס"ה) ולו מלחמת חת לכתו נלמן לפניך ופוך נבללה הצעינה כתוך לך הנקה: (ע) ויא' בא מהאוננים. נכלנו זקנים: (על) רוי גמ"ט נלי מקודש לפס כ"ע: (עג) אמר ר' אבא אין כושבין וכו'. (סילדיין י"ז) ופס פג' ל' יומן: (עג) מלמד פלון לסת יוכנן ניקינה כל מטה וכו' כ"ע: (עג) ר' יומן: (עג) מלמד ככעריס'

פסיקתא פרשת' בהעלותך - זוטרתא קב

של סעלה עד שהבריות אומריםبشر איש פלוני חסיד ונאה להיות ז肯 ודיין. מיכן אמרו חכמים אף ריש נרנותא מן שמייא טוקמי ליה. ושוטרי. אלו שנאמר בהם (סמות כ) ויכו שוטרי בני ישראל. אמר הקב"ה הויאל וראו עצמן בצער של מצרים יבואו ויראו בריווח ובכבוד שנאמר. ולקחת אותם. עוד חורן ואמור להם היו יודען שישראל סורבנין שבח. אשריכם שנחתטניהם. ועוד חורן ואמור להם היו יודען שישראל סורבנין וטורחנין. אלא על מנת כן שתהוו מקבלין עלייכם. שיהו מקללים אתכם וסקלין אתכם באבניהם כתה שהתנית עטך התנה עטהן. והתייצבו שם עטך. שתבניהם עטך ויהיו פס". יישראל נוהגים בהם כבוד :

פס". יורדתי ודברתי עטך שם. אתך הדבר ולא עטחים. ואצלתי מון הרוח. לא שתהא אתה חסר כלום אלא כנרות המודלקות ממר המונה על גבי המנורה שם נדלקו וונגר הנadol לא חסר כלום. מאוזן. ונשאו אתך. ברומין לך ולא תשא אתה לבך :

פס". ואל העם תאמיר התקדשו. והזומינו עצמכם לפורענות בעניין שנאמר (יימיש יג)

והקדשם ליום הרנה. ואומר (פס ז) וקרשתי עלייך טשחותים : פס". לא יום אחד תאכלו ולא יומים עד חדש ימים. הרי אלו חטשה ומנים בננד חמישה מינימ. את הקשואים. ואת האבטהים. ואת החציר ואת הבצלים ואת השומטים. (עד) הבשרים היין מתמצאים על מטוותיהן ואח"ב מתים. אבל הרשעים הבשר עודנו בין שנייהם. והיה לכם לזרא. (עט) שתהייו מרתקין אותן יותר מטה שהייתם מקריבין אותו. יعن' כי מאסתם את ה' אשר בקרבכם וגנו'. (עו) לא די לכם שכנתם

פס". שכנתם ביןיכם אלא מרכזין אתם אותו בדרכיכם :

פס". ניאמר טשה שש מאות אלף רגלי. הם המירו במצרים הם המירו על חיים הם :

פס". המירו בעשור מקומות לכך ניאמר שש מאות אלף רגלי העם וכו' :

פס". הצאן ובקר ישחתם להם. רבינו שמואן בן יהאי אומר אף אתה מבנים כל צאן ובקר אין אומרים די להם לפי שתואנה הם מבקשים לפרש מאחרי התורה שהרבה צאן ובקר יש להם (עו) שנאמר (הצאן וצאן ובקר. וכתייב נמלכי יג) וטקנה רב היה לבני העם ערבי רב עליה אתם וצאן ובקר. וכתייב (נמלכי יג) וטקנה רב היה לבני יובן. אם את כל דני הים יאוסף להם ומצו להם. אף אתה מבנים להם כל דגים שבאים אין אומרים די לנו שהרי הבאר עטנו היה מעלה להם דנים שמנים יותר מזכרנו

אלא שהם מבקשים עליה היה לפרש מאתרי המקומות :

פס". ויאמר ה' אל טשה ה' תקצר. וכי טשה לא היה יודע כי לא קצחה יד ה'

ב. אלא כאן שאטר לו הקב"ה ואל העם תאמיר התקדשו למהר אמר טשה רביינו רבש"ע יודע אני שהתה טספוק להם (עט) אבל הם לא יאמרו די לנו לעולם שנאמר

הצאן ובקר ישחתם להם. אמר לו הקב"ה ולכך תהא פורענותם ממעני שנאמר והיה לכם לזרא יعن' כי מאסתם את ה' אשר בקרבכם. אמר לפניו רבש"ע אם סדר פורענות עתידה לבוא עליהם מה הנאה יש להם מן הבשר שתתן להם אותן תאותם ותחרנס. משל אומר אם אומר לחמור כמה אלפי כורדים שעורים ויחתבו את ראשו ובן אומר לאדם טול בכר וזה בו תרד שאלן. מיד אמר וילד ה' אל טשה. (עט) لماذا הפסקה זו לפוי שביקש טשה המתנה לילך ולפיים ואולי יהרו בתשובה. אמר לו הקב"ה ה' תקצר. יודע אני שאין שומעין לך. אמר לפניו רבש"ע אעפ"כ אלף ואומר להם אמר לו לך אבל עתה תראה היקן דברי אם לא. מיד ויצא טשה. וידבר אל העם את דברי ה'

ב אורה הרא "ט

(עד) הבשרים וכו'. כ"ה נמפרי ועי' (יומל ע"ה) קניגסף. להיפך נינויס למלאר מטו ויקטעס עד מודפ. ימיס. נס לנון כינויים. יופר יכולן מלגנוטס לנטיס. כי כטריס לם החקלו חלוס : (עט) שתהא מרתקים אוטם יותר. דורך נרלו כמו לזרס נס"ה מלפונ זונס קלמס : (עו) לא די לכם וכו'. וככוונה כי :

דניל גניל מסיל קפמד : (עו) שנאמר הצאן ובקר וכו'. ט"ס וט"ל. הקפוק וגס ערבל בכ וכו' ווון ונקר. יכול טפחו נמדנכ מ"ע ומגלא כי קיה נגניע לרומן כט"ע : (עט) אבל היטה לא יאמרו דיבר לנו. זהה טיד כי הקדר : (עט). لماذا הפסקה זו ? קלי על הקדר ווון מסק וידנאל אל כסס :

פסקתא · פרשת בהעלותך · זוטרתא

שאדר התקדשו למחר . ומה כתיב בהם (ח' אל' פ') וינטו אל בלבכם לשאל אוכל לנפשם . וידברו באלהים לאמר אמרו היוכל אל לעזרך שולחן במדבר . הן הכה צור זיוותם טים . הגם לחם יוכלחת אם יכין שאר לעטו :

פס' . וירד ה' בענן וידבר אליו וייאל טן הרוח אשר עליו . וייאל ויידל בעניין שנאמר (ס' מ' ד') ולא אצילי בני ישראל . ובן ביושע (ט' ח' כ') וגנתה מהודך עליו . ויהי כנוה עליהם הרוח ויתנבאו . מה היו מתנבאים (פ') על השלוו . על השלוו ולא יספו (פ') שנפסקה נבואתם :

פס' . וישאו שני אנשים במחנה . יש אמרים בקהלFI נשאו . בשעה שאמר לו הקב"ה לטsha אספה לי שבעים איש . אמר טsha בצד עשה . אם אברור שש שש טכל שבט נמצאו שנים יתרים אם אברור חמשה חמשה טכל שבט נמצוא עשרה חסרים . אם אברור ששה טשבט זה וחמשה טשבט זה אני טטיל קנאח בין השבטים . מה עשה משה בירור לו ששה והביא שבעים ושניים פיטקון על שבעים כתוב וכן והניח שני חלקיים בלם ונתקנס בקהלFI אמר להם בוואו ומולו פיטקונים וכל ט夷 שעלה בידו וכן אוטר לו כבר קידש הקב"ה וכל ט夷 שעלה בידו חלק אמר לו לא חפץ בר אני מה עשה לך לך נarter והטה בכתביהם שהיו בתוך הקהלFI בין הכתובים וכן . לעלה בידם ניר חלק כי לא אמר והטה בכתביהם (פ') אלא והטה בכתביהם . רבינו שמעון אומר במחנה נשתיירו ששבועה שאמר לו הקב"ה לטsha אספה לי שבעים איש סוקני ישראל אלדר ומידד אמרו אין אלו ראויין לאotta הנזולות הללו והטינו עצמן היינו דכתיב והטה בכתביהם . מלמד שבtab משה שנות שבעים ושניים זקנים ששה טכל שבט ואלדר ומידד לא יצאו האלה ויתנבאו במחנה לפיא שמייעטו עצמן . אמר להם הקב"ה הויל ומיעתם עצםם הרי אני טופף גדולה על גדולתכם . שככל הנבאים נתנבאו ולא יספו אבל הם מתנבים ותולבים . זמה נבואה נתנבאו . טsha מטה ויהושע טכנים ישראל לארץ . רב נחמן אמר על עסקי נון ומגנו התנבאו שנאמר (ימוקל לך) כה אמר ה' אלהים אתה הוא אשר דברת בימים קדומים (פ') ביד עבדי נבייאי [נון]. (יש שניים להbias אותה עליהם נון) . אל תזכיר שניים אלא שניים . אלו שני נבאים שנתנבאו בפרק אחד הוא אומר אלדר ומידד :

פס' . וירץ הנער וייד . רבינו שמעון אומר הויל ובtab ויען יהושע בן נון טשת טsha טבחוריו מכלל שהוא שאמר וירץ הנער אינו הוא :

פס' . וייען יהושע בן נון טשת טsha . כבוד ליהושע שנקרא . טשת טsha . סיין אמרו גדור שיטשה יותר מלמודה . וכה"א (מ"ג נ') מה אלישע בן שפט אשר יצחק מים על ידי אליו . ובן אמרו חכמים אפילו קרא . ושנה ולא שיטש תלמידי חכמים הרי זה בור . טבחוריו . אין כמו מנעוריו ופירושו טבחורייו כי לא אמר טבחוריו כי יהושע מטה בן ק"י צא מהם השנאים שהייתה בארץ ישראל יצא אותו קרוב לאربעים שנה בצעתו ממצרים . ארני טsha כלאות . אמר לו אדוני משה בני אדם שהשרוני שאין אתה נכנס עמי לארץ . כלם טן העולם . רבותינו אמרו (פ') במסכת סנהדרין בטה כלא הטיל עליהם צרכי צבור ; והם כלין מאיליהן :

פס' . זיאמר לו טsha המקנה אתה לי . (פ') פסוק הזה טשטע בשני עניינים טשטע שאמר לו המקנה אתה לי אתה עושה אותו אני מקנה . יהושע אין אני מקנה בס הלווי בני ביווצה בר . והלווי כל ישראל ביווצה בר . ומי יתן כל עם ה' נבאים . מיכן אמרו בכל אדם מתקנה חוץ מבנו ותלמידו בנו מדוד . דכתיב (פ' ט') (וינדל ה') [ייטב אלהים] את שם שלמה טמק וינדל את כסאו טמקאך . תלמידו ממשה

באור הרא"ם

(ס') על השלוו . (מ"ד ר' י"ז) : (פ') שנפסקה נבואתם . כלל מינהו כלל מוס זוס נלכד : (פ') אלא והטה בכתביהם . ופי' כסיס נילס ניל מלך וע"כ גם מסיס כלן כויל ומעטחים עלמאס . ולכדי רב"י שביקס מלך עטלו זוקן . אך מפני כתנותם מה הלאו ליטול פרתקס . וע"ז מסיס כויל ומעטחים עלמאס : (פ') ביר עכדי יטREL האגדה כ"מיס הכס שנים לכנייה חוקן . מה' כסיס כלל זכייס כ"ע וכ"ה כסנאדרין וככלון ט' : (פ') בפס' . (מ"ד ר' י"ז) ע' : (ה') פסוק זה טשטע בשני עניינים וכו' .

49

פְּסִיקָתָא פְּרַשָּׁת בְּהֻלּוֹתָךְ זֶוּטְרָתָא

שאמר ליהושע ומי יתנו כל עס ה' זנבייאים ? זויש אומרים מאליהו שאמר (מלכים ג' ג') ויהי נא פי שנים ברוחך אליו וגלויה כביה יתנו ה' את רוחו עליהם . " בוא ווראה גדוות ענותנו של משה רבינו שהheid הפטוח עליו (נמדדכ יג) והאיש משה ענו מאר ונו : פם . ויאסף משה אל הטהנה הוא זקני ישראל : מלמד שלא הביא עליהם הפורענות עד שנברכו בכל האדיקים אל הטהנה ; וגו' .

פס' זורוח נסע מאתה' : תלמיד (פס) שהיתה פורה וועלה (כנדין) של צמר שעליין זה אחר זה בשעה שבכה בקשת ומניחו על הבגד החדש . זינז שלויז . בשין כתיב ובכט"ד קרי . אפר רבי יוסי ברבי חנינא לרשעים נדמתה להם כסלונים . ולצדיקים רדמתה להם כשלוה ; והם אוכליין אותו בשלוה ; (פז) אמר רב חנן בר אבא ארבע טיני שלו הן . ואלו הן שיבליין ביכלי . פסויין ; זשלו : טعليיא דכולחו שיבלא . גרייעא דכולחו שלוי . וכציפרתה הויא ושטחן ליה וסתובין ליה בתנורא וחפח עד (דעלי תנותא) [דטלי תנורא] וטפקין ליה ומנה ליה אתלייסרי ריפתי ותתונת אינה נאכלת אלא ע"י תערובות וכו' . בטעצת יומא בפרקא בתרא . ד"א זינז שלוים לטה שליו . לפ"ז שאמרת סחת (פס ייח) הצאן ובקר ישחט להם וננו ; אמר הקב"ה הרי אני מגנו להם שלו שאינו לא צאן . ובקר ולא דני חיים ; להודיע לבני adam גברותיו . ד"א שלו הדומים לצאן ובקר ולדני חיים שחייטה ולא לנטרו אלא בטימן אחד גטהרה שחיתתו . ויש להם סנפיר כדרנים . ויטוש על המחנה (פז) כדרך יום כה ובדרכו יום כה . כלפי דרום וכו' ובאמתים על פני הארץ . תלמיד שהיתה פורה באוויר . ברום אמרתים וועלה לרים מן הארץ . כדי שלא יהו מצטערין עליה בעת לקיטתה אלא מנעת עד הטעבה טקום פשיטת ייד אדם ולא אמרתים זה על זה . שיוון חונקין זה את זה . אלא פורה באוויר ברום אמרתים כשי חלקי adam : .. א"ז ..

פס . ויקם העם כל היום ההוא וכל הלילה . וכל יום המחרת . למדנו מלהרות . שהיום
הוא מחרת לילו . הטעית אמת עשרה הברים . והחדר עשר איפות . הר' מאה איפות לטבעית . למדך רעתנותם . שאם הטעית שם העצלים ודקטיעים
שבהם בנויהם מאה איפות . מה ארנס אוברים במשתדלין . וישתחוו להם שטוח .
ר' יהושע בן קירה אמר פהו וישתחוו להם שטוח (ז) [א] מלבד שחן טעוני שחיטה . רבי
אומר וישתחוו להם שטוח מלבד שחיתה עשויה . משתיין משתיין כביבות הטנה :
פס : הבשך עודנו בין שניים ; טלבך טלא זכו ליהנות מבנו (ז) שניין (ספרפא)
לתוכ פיו לא היה טפיך לאכלו עד שנשפטו יוצאה . בעניין שאמר דוד
(מלים ז) לא זה בთאותם עוד אכלם בפייהם ואת אלהים הרה בהם ונו . שכין שאפר
לهم משה הזרו בתשובה שהרי נתן לכם התבוננה והשקה לבם מני באך אמר פשרה היא
וז ain בו'כח ליתן לנו שאלתנו . שנאמר (ז) הן הבה צור ויוציאו מים لكن שמע-ה
ויתعبر ואש נשקה ביעקב וגוי ; וنم מעשה תבערת דברתיב (ז) ואף אלהים עליה
ביהם וידרג בכם נינהם . זהו שאמר ואף ה' חרה בעם ויד' ה' בעם ונו (ז) טלטן
שלא הביא הקב'ה עליהם קטה מזו ביום עולותם הארץ בקרים :

פס. וַיָּקֹרֶא שֵׁם הַמָּקוֹם עַל שֵׁם הַמְעָשָׂה שֶׁאִירַע (א) נִקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם : **פס**. וַתֹּדְבַּר מָרִים . דָבָר בְּכָל מָקוֹם לְשׁוֹן קַשָּׁה הוּא וּבָנָה אָוֶר (כָּלָקִים מִן) דָבָר **פס**. הָאִישׁ אֲדוֹנִי . הָאָרֶץ . אֲתָנוֹ קַשְׁוֹת . (כָּלָגִיל כָּל) וַיֹּדַבֵּר הָעָם . בָּאָלְדִּים וּבְמַשָּׁה . [א] פִּי' נִמְזָר כָּלְזָס . פִּי' זָהָמִיכָנִי ט' . זָהָמָךְ . כָּנִינָה . סְגִילָה גְּפָאִי נְגִילָה גְּפָאִי פְּזָנָה ۳۷ מִ' וְגַלְגָל מְלָמֵד צִילָד ۳۷ סָס דָכָר בְּצָשָׁן פְּלִיקָט וּמְמָקָם פִּינָת פָּס בְּצָאן . וְנָס כְּסָל דָקְזָוָן בְּזָבְדִּים גְּמַלְבִּים יוֹאָל מְגַיְל בְּבִי כִּי פִינָת פָּס בְּצָאן יִגְתַּלְבָס . וְבָנָ לִימָן פְּלִיקָט וּמְגָבֵץ . הָאָנָס כָּלְמָכְנָן בְּצָמוֹס (ט'ו י'ל) כָּוֹכִים מְפַבָּז פְּבָהָוָג כִּי בְּצָנוֹ יַיְד פָּס פְּבָנָ פְּס .

באור הרא"ם
לה פיס למתקל כמלמל לנו ודרכיו י"ע: (טכ) שהיריה פולחת ועוותה כנוזן כל גמל כזע: (טו) אמר
רבנן נכל כנהל כזען מעין (יומל ע"ה): (טז) בדרכך יוס כס כלבי יפונ וכדרך יוס כס כלבי דרוז כזע:
(טז) מלמד שדן טעוני שחיטה ב' פין (יומל ע"ה) פני מסמיך לדיבך' כמו סכל צילד כס בקם
לייטל דבל ככמן שחיכה. ופיקת פס כמן פ"ס בגבלי זען כמו סכל צדרכך רק כי אנטלו פטן שחיכפס
וחמיימי מל מניטי לא"ס בלוך. קלניינו צו: (הטלוי לוז יידי כ' זולג לינעלס משינאך):... (טט) בין
שאמנו להזק פיו כזע: (טז) מלמד. שלא הביא הקב"ה עליהם ובר'. צו' נילל תלומד מג'ת כתיב.
סכל וצ' כס נסב ולתיכ בסיס ויך בכורי מנג'יס: (טט) נקרא שם המקטם. וכל סלאס טט מקודס
סכל וצ' כס נסב ולתיכ בסיס ויך בכורי מנג'יס: (טט) נקרא שם המקטם. וכל סלאס טט מקודס
שם זק

9 ז פסיקתא פרשת בהעלותך זוטרתא

ותדבר טריים ואחרון בפשעה: מלמד שניהם דבריו פתחה בדבר וכן אמר רבי נתן טרים היה בא צפורה הצדקה אמי לנשותיהם של אלו. אמרה טרים ולמה? אמרה צפורה שביון שנתנו בטהרתו פורשין בעליהן מהן. כדי ידעה טרים זהה לאחרון ושניהם דברו בפשעה אלא מלמד שהנשים דברניות הן. וזה טרים שלא נתכוונה לדבר באחיה לנואי אלא לשבח כדי להרבות כפריה ורבייה כך: הטעין בחבירו לנואי על אחת כמה וכמה. על אודות האשה החושית אשר לך. מלמד שבול הרואה אותה היה מודה לנויה בעניין שנאמר (גיטים יט) אבי מלכה ואבוי יסכה. יסכה זו שרה ולמה נקרא שמה יסכה שהכל סכין ביפוי שנאמר (פס יג) ויראו אותה שרי פרעה ויהללו אותה אל פרעה. כך הייתה צפורה (יג) הכל צופים ורואים ביפוי. ד"א החושית. והלא מדינית הייתה שנאמר (טמות ג) ולכהן מדין שבע בנות. אלא מה כושי זה משונה בערו כך צפורה משונה במעשי הטובים. ומשונה בניו. כיוצא בו (היליס ו) על דברי כוש זה קיש יוזד במקום וזו במו (גיטים לו) שפו ואונם; קופתחת כף במו (קלה יג) און וחקר תקן (צעיכ י) כי תכנ את רוח ה' כיוצא בו (ירמיה לח) וישמע עבד מלך החושי זה ברוך בן נריה משונה במעשי שהוא עבד למלך צדקתו. יש אמרים על צדקיה שהיה חסיד גדול: אשר לך בראשונה וריחקה הימנו. כי אשא כושית לך. שנית למה נאמר לפוי שיש בה מעשים טובים ונאה בניו שיש אשא נאה בניו ואין נאה במעשה אבל נאה בניו ובמעשה:

פס. ויאמרו הרק אך בפשעה דבר ה'. כלומר (יג) רק טיעוט אך טיעוט. והלא באבות העולם דבר ולא פירוש עצם טפירה. ורבייה לכך נאמר הרק אך בפשעה דבר ה' וכענין שנאמר (דנילס י) רק באבותיך חשך ה' לאהבה אותם. אך בשבייל עצם שלא פירוש טפירה ורבייה לכך נאמר הלא גם בנו דבר להביא שכעים זקנים. וישטעה ה'. רבי נתן אומר (יג) אף טsha רביינו שמע שנאמר וישטעה ה'. והאיש משה ענו טад. (יג) הכל ענו בזה שטעה ענו טאד. שמא תאמר ענו בנופה שהיה חלש ת"ל (גמラン כל) ועשית לו באשר עשית לסיכון טליך האמור. ירד על סיכון והרנו ירד על עוג והרנו; שמא תאמר ענו בחכמה שלא היה חכם ת"ל נס האיש משה גדול טאד אלא ענו בדעתו שהוא שפל ברך. כלל. האדם אשר על פני הארץ. שלא נשתח משה רבינו לא. על חכמתו ולא על תורה ורלא בגבורתו אלא בענותנו; טיבן אמר ר' פנהם בן יאיר תורה טביה לידי מעשים טובים טובים טביה לידי והירות וכו' עד ענוה טביה לידי חסידות. ופליגא דרבי יהושע בן לוי אמר רבי יהושע בן לוי ענוה נזולה מכולם שנאמר (צעיכ סה) רוח ה' אלהים עלי. יען טשח ה' (אלחים) אותו ונור. וכן שלמה אמר (מטלי טז) תועבת ה' כל נבה לב ואומר (צעיכ י) ורמי הקומה גדוילים והגבוקים ישפלו. וכן כיוצא בהם שכלה המתהר באלו שעבר עכודת כוכבים שנאמר (דנילס ט) ורם לבך ושכחת את ה' אלהיך. (מטלי ג) אשרי :

פס. ויאמר ה' פתאים אל משה. מהו פתאים שהיו ללא טבילה אמר להם רצונכם שיהא משה כמותך ואני מדבר עמו בכל עת. וכן הוא אומר לא בן עברי משה בכל ביתך נאמץ הוא. צאו שלשתכם. מלמד שלושתן נקרו משה ואחרון וטורים בדבר באחד מה שאפשר לפה לדבר. ואי אפשר לאוון לשפטו:

פס. ירד ה' בעמוד ענן. בוא וראה מדת בשר ודם כשהוא יוצא למלחמה יוצא בעס רב דכתיב (היליס סה) רכב אלהים רבים אלפי שנאן. וכשהוא יוצא למלחמה כתיב (טמות טז) ה' איש מלחמה ה' שמו. וכך נאמר וירד ה' בעמוד ענן ויעט פתח האهل ויקרא אהרן וטורים. ויצאו שניהם. מפני מה לא יצא עמם משה שלא יהו ישראל

באור-הרא"ם

לכן: (יג) הכל צופים וכו'. נספרי נספה וכלו מה נלה: (יג) רק טיעוט אך טיעוט. ולין מיועט להלן מיועט להלן לנחות גאנט נאנט דאנט: (יג) אף מטה לכני שטן טהן ויסמע טהן וסלאט מטה לא: (יג) הכל ענו בזה. טי' הכל למכו סמסה עני: (יג) רוח ה'. וטיפל לקלע ננטל עטיס טלאט:

פמ'יקתא זוטרתא פרשת' בהעלותך קד

פִירְזֵשׁ סוף אמיתת יום הדין לא ייראו אלא (פס) וחנורתי את אשר אחונן ורחמתי את אשר ארכם. ודומה לזה מה שנאמר (יחזקאל ג) ויפרוש אותה לפני והוא בתובה פנים ואחרו. פנים בעולם הזה; ואחרו בעולם הבא; ב"א והוא בתובה פנים ואחרו; פנים זה של לוותן של רשעים ויסורן של צדיקים בעולם הזה; ואחר זה מתן שכון של צדיקים ופורענות של רשעים לעולם הבאazonתיב (פס) [וכתוב] אליה קינים והנה והי' קינים לרשעים בעניין שני (פס ל'נ) קינה היא וקוננות; והנה לצדיקים בעניין שני אמר (תכליס נ') עלי עשיר ועלי נבל עלי הגיון. בכנוור. והי לרשעים שני אמר (יחזקאל ג) הוה על הוה, וגנ'ו. וטדווע לא יראתם לדבר בעברי במשה. (ק) לא דברתם בערבי במשה אלא כי: **פָסֶם**. ויהר אף ה' בם וילך. אכיזן. שהודיען סורחנן אה"ב. גדור עליהם. נידוי טיכנו. לימדתר התורה שלא יכעוס אדם על סורחנו של חבירו עד שיזודיעינו סורחנו. רביננתן אומר מפני מה הודיעים סורחנן שלא יאמר. כדריך שאמר אוב (ליוב'ן) הודיעני על מה תריבני: **פָסֶם**. וזהן סר מעל האهل. משל מלך שאמר לפדגונו אל תבה. את בני, בפני לפי שרחותי האב רבים על הבן. ק"ו. אם כך מרham הקב"ה על הצדיקים בשעת הטעם כל שכן בשעה שעושין רצונו שנאמר (ישעיש מט) בה אמר ה' בעת רצון עניתיך. והנה טרים מצורעת בسلح. זויפן אהרן אל טרים. מלמד שככל זמן שהיה אהרן רואה אותה הייתה פורהת בה: **פָסֶם**. ויאמר אהרן אל משה ב' אדוני. אמר לו אדוני אם שונני היינו אל תשת עליינו חטאת. בمزידים לא נתכווננו אלא מפני פריה ורבייה: "

ט' א' ב' ס'

208 פטיקתא פרשת בהעלותך זוטרתא

פס. אל נא תהיו במתה ; מה מטה מטמא בביאה אף מצורע מטמא בביאה . אמר אחרון (קהל) נמצאת מפטיד לאחותי שאינו יכול לא להמנירה ולא לטהרתה ולא לטמאה . לפיכך דרכנו (כך) למדנו שהיה (אבין) דורש אין אדם רואה נגעים של קרוביו וכן הוא אומר (בנ"ס כה) ועל פייהם יהיה כל ריב וכל נגע טקיש נגעים לריבים מה ריבים שלא בקרובים ; אף נגעים שלא בקרובים . אשר בצתתו טרחים אמו ; טרחים אטנו היה צרייך אלא שכינה הכתוב ; ויאכל חצי בשרו . בשנו היה צרייך לוטר בעניין שנאסרת (נכחותו לו) כי אחינו בשנו הוא . אלא שכינה הכתוב : פס . ויצו עזקה טחה אל ה' לאמר אל נא רפא נא לך . מהו לאמר לייד לדורות שבבזבז זטן שארם טבקש שאלותיו צרייך שיאמר שנים או שלשה תחנונים ואח"כ טבקש צרכיו וכן הוא אומר (בנ"ס ג) ואתחנן אל ה' בעת היה לאמר : ה' אלהים אתה החולות לנו . וכתיב עברה נא ואראה . ד"א לאמר השיבני אם אתה טרפה אותה עד שהшибנו שנאסרת ויאמר ה' אל טחה ואביה יroke ירך בפניה הלא תכלם שבעת ימים . וכן אתה מוצא : (גדגןנו לו) ויאמר טחה אל ה' לאמר יפקוד ה' אלהי הרוחות ; השיבני אם אתה טפנה עליהם איש ואם לאו ; עד שהшибו (פס) קח לך את ירושע בן נון בقولם אמר לפניו הקב"ה השיבני אם הן ואם לאו ומפני טה לא האריך בתפלה שלא יאמרו ישראל בשליל שהוא עומדת וטרבה בתפלה . ד"א ספנוי מה לא האריך בתפלה שלא יאמרו ישראל בשליל שהוא עומדת וטרבה בתפלה . ונשנים מטה ריבינו שנאסר (בנ"ס ט) ואתגפל לפניו ה' את ארבעים הימים . ואת ארבעים הלילה וכך אז הוא אומר אל נא רפא נא לך :

פס. ויאמר ה' אל טחה ואביה יroke ירך בפניה ; אלו אביה שהוא בשר ודם נופת כדי היה שתכלם שבעת ימים ק"ו לשכינה י"ד יום אלא דיון לבא טן הדין להיות כנדון . מה לאביה שבעה אף לשכינה שבעה . לכן נאמר שתי נזיפות ; ותסגר מרים שבעת ימים ; הקב"ה הפגירה הקב"ה טיהרה :

פס. ותסגר מרים מהוין ; למחנה ; שבעת ימים . היא המתינה לטsha . שעה אחת . דכתיב (פמ"ג) וחתצב אחותו מרחוק ונו . לפיכך יעיכבו לה שכינה וטsha ואחרן ישראל שבעת ימים . מלמד מדה בנגד מדה . כמו שטפורש במטבת סוטה :

פס. ואחר נסעו העם מהצורות . ולטעה טן העניין אמר (גדגן לו) מקברות התאות נסעו העם 'חצרות ויהיו' בחצרות ; דטשטו ויהיו בחצרות אחריו בחצרות ; שבעת ימי ההסגר . וכך אמר ואחר נסעו העם מהצורות . מלמד שעכון שנסעו ישראל ללכת לא הפטיקוليس עד ששמעו שנצטרע מרים וחזרו וחנו בחצרות שנאסר ויהיו בחצרות לפי שטעה מרים שדברה בטהה בקברות התאות היה כי לשם . נאמר אספה לי שבעים איש מוקני ישראל על עסק הבשר וזה גורם לדבר בטהה שצפורת אמרה אויל לנשותיהן של אלו לפיכך יש לוטר כי חזרו וחנו בחצרות לבך נאמר ואחר נסעו העם מהצורות ויהנו בדבר פארן שם נשלהו המרגלים שנאסר (פס:יג) וישלח אותם מטה מדבר פארן על פי ה' כולם אנשים ראיי אלפי ישראל הם :

שלוח לך אנשים

כטוג שוחר טוב יבקש רצון ודורש רעה תבוננו : (טפל י"ה)
אמר טוביהו ברכי אליעזר (ה) פסוק זה נדרש ראשיתו על כל צדיק וצדיק . וסומו

באור הרא"ם .

(קהל) נמצאת מפטיד לאחותו וכו' . עיין זמחיים (ק"ג) חומ' ד"ה וכי ממנירה סאקו נמה כי מפטיד כל דלון לוולס מה אגנעים כת"כ פסיטה מקולך : (כך) למדנו פסחים האין דרכם לוין מדים כויהן :

(ה) פסוק זה נדרש וכו' . עיין מדעת מלאיס פ"ה כמה תלמו פ"ט נזהורי (נחווי גל"ס) הכלמי בנ"ס
לו